

SKLEPI

SKLEP KOMISIJE

z dne 20. marca 2013

o ukrepih SA.23425 (11/C) (ex NN 41/10) Italije leta 2004 in 2009 za SACE BT S.p.A.

(notificirano pod dokumentarno številko C(2013) 1501)

(Besedilo v italijanskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2014/525/EU)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti prvega pododstavka člena 108(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenima določbama ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

I. POSTOPEK

- (1) Komisija je bila s pritožbo, vloženo 5. junija 2007 in evidentirano 7. junija 2007, obveščena, da je družba SACE S.p.A. (v nadaljnjem besedilu: SACE) maja 2004 svoji novo ustanovljeni odvisni družbi SACE BT S.p.A. (v nadaljnjem besedilu: SACE BT) dodelila začetni kapital v višini 100 milijonov EUR (v nadaljnjem besedilu: prvi ukrep).
- (2) Z dopisom z dne 6. novembra 2009 je pritožnik predložil dodatne trditve za podporo svoji pritožbi in Komisijo obvestil o dodatnem ukrepu, in sicer pozavarovalnem kritju, ki ga je družba SACE zagotovila družbi SACE BT leta 2009 (v nadaljnjem besedilu: drugi ukrep).
- (3) Komisija je pri svoji predhodni preiskavi ugotovila, da je družba SACE družbi SACE BT 18. junija in 4. avgusta 2009 zagotovila dve kapitalski injekciji (v nadaljnjem besedilu: tretji ukrep oziroma četrti ukrep).
- (4) Z dopisom z dne 23. februarja 2011 je Komisija Italijo obvestila, da bo začela postopek iz člena 108(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije glede štirih ukrepov (v nadaljnjem besedilu: sklep o začetku postopka).
- (5) Sklep Komisije, da začne postopek, je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽²⁾. Komisija je pozvala vse zainteresirane strani, naj predložijo svoje pripombe o ukrepih.
- (6) Komisiji je pripombe 5. maja 2011 predložila le SACE. SACE je predložila različne podporne dokumente in ponovno predložila poslovni načrt za obdobje 2005–2008 za poslovanje s kratkoročnim zavarovanjem kreditov, ki ga je pripravila SACE s pomočjo zunanega svetovalca KPGM in ki ga je uprava odobrila 18. maja 2004 (v nadaljnjem besedilu: začetni poslovni načrt), dopis zunanega svetovalca z dne 7. julija 2004, ki podrobno opisuje dodatne zagotovljene storitve (v nadaljnjem besedilu: dopis svetovalca), dodatne analize, priložene poslovnemu

⁽¹⁾ UL C 177, 17.6.2011, str. 6.

⁽²⁾ Glej opombo 1.

načrtu, v zvezi z italijanskim trgov poslovnih informacij, italijanskim trgov izterjave kreditov in njegovimi glavnimi udeleženci ter trgov zavarovanja kreditov v Srednji in Vzhodni Evropi marca 2004 (v nadaljnjem besedilu: priloge k poslovnemu načrtu), prilagojen poslovni načrt za obdobje 2005–2009, odobren 19. novembra 2004 (v nadaljnjem besedilu: prilagojeni poslovni načrt), povzetke zapisnika uprave z dne 28. aprila 2004 in 18. maja 2004, poslovni načrt o morebitnem prevzemu družbe Assicuratrice Edile S.p.A. maja 2005 (v nadaljnjem besedilu: poslovni načrt za prevzem družbe Assedile), revidirani proračun za SACE BT z dne 31. marca 2009 ter poslovni načrt SACE BT za obdobje 2010–2011 z dne 4. avgusta 2009 (v nadaljnjem besedilu: poslovni načrt za obdobje 2010–2011).

- (7) Italija je 5. maja 2011 predložila svoj odgovor na sklep o začetku postopka.
- (8) Komisija je 23. junija 2011 zahtevala dodatne informacije. Dne 13. julija 2011 je potekalo srečanje z italijanskimi organi in predstavniki družbe. Po tem srečanju je bil zahtevek po informacijah, poslan 23. junija 2011, dopolnjen z dodatnimi vprašanji z razprav. Dopolnjen zahtevek po informacijah je bil poslan 4. avgusta 2011. Italija je z dopisom z dne 15. septembra 2011 predložila odgovor na zahtevek po informacijah. Priložila mu je različne podporne dokumente, vključno s povabilom k oddaji ponudbe z dne 17. decembra 2003 za svetovalne storitve pri oblikovanju poslovnega načrta za pripravo poslovnega načrta za kratkoročno zavarovanje izvoznih kreditov na industrializiranih trgih (v nadaljnjem besedilu: povabilo k oddaji ponudbe), dodatnimi dokumenti, ki jih je pripravil zunanji svetovalci v zvezi z morebitnim prevzemom družbe Assicuratrice Edile S.p.A., ter dopisi, ki so bili upravi SACE BT predstavljeni med majem 2005 in septembrom 2008 v zvezi z različnimi priložnostmi za mednarodne prevzeme in drugimi oblikami mednarodne širitve.
- (9) Komisija je z dopisom z dne 25. januarja 2012 ⁽³⁾ zahtevala dodatne informacije. Italija je odgovor predložila 5. marca 2012. Poleg tega je priložila tudi zapisnike s sestankov uprave družbe SACE in njenega predhodnika Inštituta storitev zavarovanja na področju zunanje trgovine – SACE z dne 21. novembra 2003, 3. decembra 2003, 10. novembra 2004, 1. aprila 2008, 1. oktobra 2008, 28. novembra 2008, 11. februarja 2009, 1. aprila 2009, 26. maja 2009, 1. julija 2009 in 9. septembra 2009, dodatne dokumente o prevzemu družbe Assedile ter primerjavo med načrtovanimi finančnimi kazalniki v začetnem poslovnem načrtu in dejanskimi vrednostmi.
- (10) Ker se je Italija pri predhodni predloženi dokumentaciji osredotočila na to, da je poskušala dokazati odsotnost pomoči pri ukrepih, in ker je v dopisu z dne 21. februarja 2012 ⁽⁴⁾ zagotovila le omejene informacije o morebitnih razlogih za združljivost, če bi ukrepi bili pomoč, so službe Komisije Italijo pozvale, naj predloži dodatne elemente, ki bi lahko dokazali morebitno združljivost pomoči.
- (11) Italija je 30. marca 2012 predložila sveženj notranjih dokumentov družbe SACE, s katerimi je želela dokazati združljivost ukrepov, odobrenih leta 2009 (drugi, tretji in četrti ukrep), z načelom vlagatelja pod tržnimi pogoji. Sveženj dokumentov so večinoma sestavljali:
- (a) zapisnik uprave z dne 10. decembra 2008 in priloge v zvezi z organizacijskimi spremembami, da se okrepi kontrola tveganja;
 - (b) povzetek upravnih sprememb za obdobje 2009–2012;
 - (c) zapisnik uprave z dne 24. novembra 2011 s prilogami v zvezi s posodobitvijo poslovnega načrta za obdobje 2011–2013 in
 - (d) finančno poročilo za konec leta 2011.

II. OPIS UKREPOV

II.1. SACE IN NJENO SODELOVANJE PRI TRŽNIH TVEGANJIH ⁽⁵⁾

- (12) SACE, matična družba družbe SACE BT, je delniška družba, ki je v celoti v lasti države Italije. SACE je italijanska kreditna izvozna agencija. V začetku leta 2004 se je preoblikovala iz osebe javnega prava v delniško družbo, ki je v celoti v lasti države Italije. SACE zagotavlja zavarovanja kratkoročnih in dolgoročnih netržnih tveganj v smislu sporočila Komisije o kratkoročnem zavarovanju izvoznih kreditov ⁽⁶⁾ (v nadaljnjem besedilu: sporočilo o izvoznih kreditih) z jamstvom države.

⁽³⁾ Dodaten izvod v angleškem jeziku je bil poslan 4. januarja 2012.

⁽⁴⁾ Dodaten izvod v angleškem jeziku je bil poslan 2. februarja 2012.

⁽⁵⁾ Tržna tveganja so opredeljena glede na spodnji merili: (i) geografski položaj (sedež dolžnika v EU in/ali območju OECD) in (ii) trajanje (obdobje tveganja je krajše od dveh let).

⁽⁶⁾ UL C 281, 17.9.1997, str. 4. Od 1. januarja 2013 Komisija uporablja novo sporočilo o kratkoročnem zavarovanju izvoznih kreditov, objavljeno 19. decembra 2012 (UL C 392, 19.12.2012, str. 1).

- (13) V skladu s členom 2.3 Zakonodajnega odloka št. 143 z dne 31. marca 1998 ⁽⁷⁾, v katerem je ponovno navedeno, da jamstvo, ki se uporablja za SACE v skladu z Zakonom št. 227 z dne 24. maja 1977, dejavnosti in tveganja, ki jih je mogoče zavarovati, vključno med drugim z geografsko pokritostjo, opredeli medresorski odbor za gospodarsko načrtovanje („Comitato Interministeriale per la Programmazione Economica“, v nadaljnjem besedilu: CIPE). CIPE se mora vsako leto najpozneje do 30. junija posvetovati o finančnih napovedih in finančnih potrebah, povezanih z določenimi tveganji, da opredeli svetovne omejitve za tveganja, ki se prevzamejo v okviru jamstva države, zlasti za jamstva, ki trajajo manj ali več kot 24 mesecev.
- (14) Leta 1997 je Komisija sprejela sporočilo o izvoznih kreditih, ki določa, da se državna pomoč ne dodeli za podporo zavarovateljem izvoznih kreditov v zvezi s tržnimi tveganji in da vodijo ločeno upravo in ločene računovodske izkaze za svoja zavarovanja tržnih tveganj in netržnih tveganj na račun ali z jamstvom države, ki dokazujejo, da ne prejemajo državne pomoči pri zavarovanju tržnih tveganj. Za doseganje skladnosti s sporočilom o izvoznih kreditih se je upravni odbor SACE („Consiglio di Amministrazione“) na svojem sestanku 7. julija 1998 odločil, da bo od 18. septembra 1998 prenehal z dejavnostjo na področju tržnih tveganj (ki je bila takrat opredeljena kot taka, tj. kratkoročno zavarovanje izvoznih kreditov, povezano s 15 državami članicami Unije, v nadaljnjem besedilu: EU-15) v zvezi z neposrednimi zavarovalnimi pogodbami.
- (15) Leta 2001 so spremembe sporočila o izvoznih kreditih ⁽⁸⁾ vključevale med drugim nadomestitev seznama imen vseh držav članic iz Priloge k različici sporočila iz leta 1997 s splošnim sklicem na države članice Evropske unije, tako da zaradi prihodnje širitve Evropske unije sporočila ne bi bilo treba ponovno spremeniti.
- (16) Posledično so ob pristopu desetih držav članic 1. maja 2004 (v nadaljnjem besedilu: EU-10) netržna kratkoročna tveganja postala tržna tveganja. Zato se določbe iz sporočila o izvoznih kreditih v zvezi s tržnimi tveganji od takrat uporabljajo tudi za navedena tveganja.
- (17) Člen 6 Zakonodajnega odloka št. 269 z dne 30. septembra 2003 (ki je bil s spremembami pretvorjen v Zakon št. 326 z dne 24. novembra 2003), ki je določal pravila za preoblikovanje „Instituta storitev zavarovanja na področju zunanje trgovine – SACE“ v delniško družbo (SACE S.p.A) s 1. januarjem 2004, je določil področje uporabe dejavnosti družbe, ki upošteva razvoj zadevnega trga. Zlasti člen 6.12 določa: „SACE S.p.A. lahko izvaja dejavnosti zavarovanja in jamstva tržnih tveganj, kot to opredeljujejo pravila EU. Taka dejavnost mora imeti ločeno računovodstvo v zvezi z dejavnostjo, ki ji koristi jamstvo države, ali pa mora biti za ta namen ustanovljena delniška družba. V takem primeru mora SACE S.p.A. v taki družbi sodelovati vsaj 30 % [in nekatera predhodno dodeljena sredstva] se ne morejo uporabljati za vpis njenega kapitala. [Dejavnost zavarovanja tržnih tveganj] nima ugodnosti, ki ga pomeni jamstvo države.“
- (18) Po spremembah zakonodajnega okvira iz uvodnih izjav 14 do 16 se je SACE odločila, da ustanovi SACE BT.
- (19) Za doseganje skladnosti s pravili Unije se je SACE odločila, da vzpostavi in uporablja ločeno računovodstvo za tržna tveganja ⁽⁹⁾ za obdobje med datumom, ko so zadevna tveganja samodejno postala tržna (1. maj 2004), in datumom ustanovitve SACE BT (27. maj 2004, glej preglednico 1 v uvodni izjavi 19 sklepa o začetku postopka). Na ločenih računovodskih izkazih ni bilo dodeljenega kapitala za te dejavnosti. Računovodski izkazi so bili ločeni v skladu z italijanskimi zakonodajnimi določbami. Zakoniti revizorji se na to sklicujejo tudi v letnem poročilu družbe SACE za leto 2004 in navajajo, da se je ločeno računovodstvo tržnih tveganj končalo konec leta 2004 ⁽¹⁰⁾.

II.2. UPRAVIČENEC SACE BT

- (20) Dne 27. maja 2004 ⁽¹¹⁾ je bila ustanovljena SACE BT z osnovnim kapitalom v višini 100 milijonov EUR, ki ga je v celoti plačala SACE, ko je upravni odbor družbe SACE („Consiglio di Amministrazione“) 18. maja 2004 odobril začetni poslovni načrt. Poleg tega je SACE zagotovila kapitalski prispevek za rezerve (ti. „Fondo di

⁽⁷⁾ Omogočil je ustanovitev Instituta storitev zavarovanja na področju zunanje trgovine – SACE.

⁽⁸⁾ UL C 217, 2.8.2001, str. 2.

⁽⁹⁾ Uporabo ločenega računovodstva do vzpostavitve zavarovanja tržnih tveganj družbe SACE je SACE načrtovala že 3. decembra 2003, in sicer med razpravami v okviru priprave začetnega poslovnega načrta. Glej str. 13 Priloge št. 11 k predloženi dokumentaciji Italije z dne 5. marca 2012.

⁽¹⁰⁾ Glej str. 68–69 letnega poročila za leto 2004, ki je dostopno na: http://www.sace.it/GruppoSACE/export/sites/default/download/ar_bilanci/AR_e_bilanci/annual_report2004.pdf.

⁽¹¹⁾ Letno poročilo družbe SACE za leto 2004.

organizzazione“) družbe SACE BT v višini 5,8 milijona EUR ⁽¹²⁾, ki je bil nato uporabljen za kritje izgub, tj. v letih 2004 in 2005 ⁽¹³⁾. Dne 3. julija 2004 je regulativni organ, in sicer italijanski nadzorni organ za zasebna zavarovanja Istituto per la vigilanza sulle assicurazioni private e di interesse collettivo – ISVAP, družbo SACE BT odobril kot ponudnico zavarovalniških storitev, ki je nato začela poslovati 15. oktobra 2004.

- (21) Trenutno SACE BT posluje v naslednjih zavarovalniških sektorjih: sektorju zavarovanja kreditov (54 % premij leta 2011), sektorju jamstev (30 %) in drugih sektorjih zavarovanj materialne škode (13 %).
- (22) V okviru sektorja zavarovanja kreditov SACE BT posluje s kratkoročnim zavarovanjem izvoznih kreditov za „tržna tveganja“ v smislu sporočila o izvoznih kreditih. Poleg tega zagotavlja zavarovanje kreditov za transakcije v Italiji (zavarovanje transakcij na področju domače trgovine). Le v manjšem delu svojega portfelja SACE BT še vedno posluje s kratkoročnimi netržnimi tveganji (glej preglednico 1). Kakor je navedeno v dokumentih, ki jih je predložila Italija, se ta dejavnost, tako kot druge dejavnosti, izvaja pod tržnimi pogoji in brez jamstva države.

Preglednica 1

Geografska porazdelitev tveganj zavarovanja kreditov družbe SACE BT

	2005 (*)	2006 (*)	2007 (*)	2008	2009	2010	2011
Domača, v Italiji	42,5	47,5	55,4	67,3	73	76,7	77,4
Tuja – tržna	39,8	46,6	37,4	25,1	21	18,1	17,3
Tuja – netržna	17,7	5,9	7,2	7,6	6	5,2	5,3

(*) Za leta 2005, 2006 in 2007 se je štelo, da so tveganja v državah OECD v celoti tržna, tveganja v državah, ki niso države OECD, pa netržna.

Vir: predložena dokumentacija Italije, računovodski izkazi družb SACE in SACE BT.

- (23) Poslovanje z jamstvi družbe SACE BT se je razvilo zaradi prevzema družbe Assicuratrice Edile S.p.A. (v nadaljnjem besedilu: Assedile). Leta 2005 je SACE BT prevzela prvi delež, in sicer 70 % družbe. Postopek prevzema se je začel marca 2005. Assedile je bila specializirana na področju jamstev in je nudila jamstva za gradbena tveganja, svoje ime pa je januarja 2009 spremenila v SACE Surety. Po prevzemu ostalih manjših deležev SACE Surety je SACE BT postala njena edina lastnica in jo z vključitvijo združila v SACE BT ⁽¹⁴⁾.
- (24) SACE BT je edina delničarka družbe SACE Servizi S.r.l., ki je bila ustanovljena za opravljanje storitev v zvezi s prevzemom in upravljanjem poslovnih informacij. Leta 2011 je SACE Servizi začela tudi z izterjavo kreditov za račun SACE BT.
- (25) Oddelki, odgovorni za izvajanje notranjih revizij, obvladovanje tveganja in skladnost, so eksternalizirani matični družbi SACE ⁽¹⁵⁾.
- (26) Drugo leto po svoji ustanovitvi je SACE BT zabeležila majhen dobiček z 0,11-odstotnim donosom iz lastniških instrumentov. Vendar je od leta 2007 (tretjega leta svojega poslovanja) beležila izgube (glej preglednico 2).

⁽¹²⁾ Glej prilogi 5 in 6 k dopisom („Nota Integrativa“) k računovodskim izkazom družbe SACE za leto 2004, ki kažeta finančne odnose med SACE in njenimi nadzorovanimi subjekti. Ti računovodski izkazi kažejo bistveno povečanje kapitala SACE BT zaradi sredstev, ki jih je družba SACE zagotovila leta 2004 (povečanje družbenega kapitala v višini 100 milijonov EUR in druga povečanja v višini 5,8 milijona EUR).

⁽¹³⁾ Izgube družbe SACE BT v višini 1 52 087 EUR (konec leta 2004) in 1 573 090 EUR (konec leta 2005) je kril organizacijski sklad („Fondo di organizzazione“).

⁽¹⁴⁾ SACE je 14. januarja 2009 naznanila vključitev SACE Surety v SACE BT. Združitev je ISVAP odobril decembra 2008. Glej letno poročilo družbe SACE za leto 2008.

⁽¹⁵⁾ Glej Prilogo št. 14 – ISVAP: Zapisnik ugotovitev inšpekcijske preiskave pri družbi SACE BT z dne 11. oktobra 2010 („Verbale degli accertamenti ispettivi effettuati presso SACE BT, 11.10.2010“), str. 11, predložena dokumentacija Italije z dne 5. marca 2012.

Preglednica 2
Donos iz lastniških instrumentov SACE BT

(%)	
Leto	Donos iz lastniških instrumentov
2005	– 1,51
2006	0,11
2007	– 1,02
2008	– 38,0
2009	– 30,6
2010	– 4,4
2011	0,23

Vir: računovodski izkazi družbe SACE BT.

- (27) SACE BT je zabeležila bistvene izgube zlasti v letih 2008 (v višini približno 29,5 milijona EUR) in 2009 (v višini približno 34 milijonov EUR). Leta 2009 so zavarovalni zahtevki, ki jih je SACE BT izplačala, znašali 66,4 milijona EUR, kar je 42,6 % več kot leta 2008 ⁽¹⁶⁾. Medtem ko so glavne družbe za zavarovanje kreditov in jamstva leta 2009 zmanjšale obseg zavarovanj, je SACE BT zavarovala transakcije v skupni višini 20,4 milijarde EUR, kar je 34,2 % več v primerjavi s 15,2 milijarde EUR leta 2008.
- (28) Položaj družbe se je izboljšal leta 2010, ko se je kombinirani količnik ⁽¹⁷⁾ zmanjšal s 163 % leta 2009 na 108 % (glej preglednico 5), in leta 2011, ko je družba zabeležila majhen dobiček (0,247 milijona EUR).

II.3. PRITOŽBA

- (29) Pritožnik je trdil, da se začetni kapital v višini 100 milijonov EUR, ki ga je matična družba SACE družbi SACE BT dodelila leta 2004 (prvi ukrep), pripiše državi, da ni skladen z načelom vlagatelja pod tržnimi pogoji in da je nezdružljiva državna pomoč (glej uvodni izjavi 29 in 30 sklepa o začetku postopka). Dne 6. novembra 2009 je pritožnik Komisijo obvestil tudi o pozavarovanju, ki ga je SACE odobrila SACE BT, ki naj bi se pripisalo državi in ni izpolnjevalo preskusa načela vlagatelja pod tržnimi pogoji ter je zato nov ukrep pomoči, ki je nezdružljiv s členom 107 Pogodbe (drugi ukrep).
- (30) Pritožnik ni predložil pripomb na sklep o začetku postopka.

II.4. OPIS UKREPOV IZ TEGA SKLEPA

- (31) Formalni postopek preiskave, ki ga je Komisija začela 23. februarja 2011, obravnava naslednje štiri ukrepe, ki jih je SACE odobrila SACE BT (za podrobnosti glej uvodne izjave 33 do 41 sklepa o začetku postopka):
- (a) **Prvi ukrep:** dodelitev začetnega kapitala v višini 100 milijonov EUR v obliki osnovnega kapitala in kapitalski prispevek za rezerve (ti. „Fondo di organizzazione“) v višini 5,8 milijona EUR leta 2004 ⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁶⁾ Informacije so dostopne na spletni strani SACE.

⁽¹⁷⁾ Uspešnost na področju zavarovanja zavarovatelja se meri kot kombinirani količnik, ki je količnik med izgubami in stroški zavarovalnih premij. Kombinirani količnik, ki je nižji od 100 odstotkov, kaže donosnost na področju zavarovanja, če pa je višji od 100 odstotkov, pa kaže izgubo na področju zavarovanja. Družba s kombiniranim količnikom nad 100 % je lahko kljub temu donosna zaradi dohodkov od naložb. V segmentu neživiljenjskega zavarovanja in zlasti v primeru zavarovanja kreditov se pričakuje, da bo kombinirani količnik manjši od 100 odstotkov.

⁽¹⁸⁾ Kapitalska naložba v SACE BT v višini 105,8 milijona EUR je bila zabeležena v letnih računovodskih izkazih družbe SACE za leto 2004 (kot naložbe v nadzorovane subjekte).

- (b) **Drugi ukrep:** pozavarovalno kritje vrste škodnega presežkovnega pozavarovanja ⁽¹⁹⁾ za tržna kreditna tveganja iz leta 2009, ki je bilo dodeljeno 5. junija 2009. Drugi ukrep je SACE odobrila, ko SACE BT ni pridobila 100-odstotnega pozavarovalnega kritja od zasebnih udeležencev na trgu. Zlasti se zdi, da je SACE BT pred letom 2009 svoje pozavarovanje pridobila predvsem od zasebnih subjektov. Vendar se je SACE BT zaradi finančne krize srečevala s težavami pri obnovi svojih pozavarovalnih pogodb za leto 2009. Čeprav je SACE BT vzpostavila stik s številnimi udeleženci na trgu, je zbrala kritje le od petih zasebnih pozavarovateljev za 25,85 % škodnega presežkovnega pozavarovanja za tržna kreditna tveganja za leto 2009. Pogodbe so bile podpisane 30. januarja 2009. SACE je 16 drugim subjektom, s katerimi je vzpostavila stik, ponudila enake pogoje kot tistim, ki so ji zagotovili kritje, vendar so se odločili, da pri pozavarovalnem kritju ne bodo sodelovali. Pozavarovatelji so morali kriti del izgube, ki je preseгла 5 milijonov EUR, do zneska 40 milijonov EUR. Pet zasebnih pozavarovateljev, ki so sodelovali v škodnem presežkovnem zavarovanju leta 2009, so bili: Hannover Rückversicherung AG (10 %), Sirius International Insurance Corporation (7,5 %), DEVK Rückversicherungs und Beteiligungs AG (3 %), Atradius Reinsurance Ltd. (2,5 %), in Assurisk S.A. (2,85 %). Matična družba SACE je 5. junija 2009 prevzela preostali del kritja, tj. 74,15 %, pod istimi pogoji v smislu prednostnih nalog, zmogljivosti in premij kot pet zasebnih pozavarovateljev.
- (c) **Tretji ukrep:** dokapitalizacija v višini 29 milijonov EUR z dne 18. junija 2009, da se krijejo izgube, zabeležene leta 2008.
- (d) **Četrty ukrep:** dokapitalizacija v višini 41 milijonov EUR z dne 4. avgusta 2009 ⁽²⁰⁾.
- (32) Časovni načrt štirih ukrepov ter glavne odločitve in mejniki za SACE in SACE BT (kot navajajo informacije in podporni dokumenti, predloženi Komisiji) so predstavljeni v preglednici 3. Ta preglednica prikazuje tudi čas predložitve nekaterih dokumentov ali razprave o njih, in sicer dokumentov, ki so omenjeni spodaj v tem sklepu.

Preglednica 3

Časovni načrt štirih ukrepov ter glavnih odločitev in mejnikov za SACE in SACE BT

21.11.2003	— Študija zunanjega svetovalca McKinsey v zvezi s scenariji morebitnega trga SACE.
17.12.2003	— Povabilo k oddaji ponudbe za svetovalne storitve pri oblikovanju poslovnega načrta za dejavnosti kratkoročnega zavarovanja kreditov SACE.
1.1.2004	— Preoblikovanje „Instituta storitev zavarovanja na področju zunanje trgovine – SACE“ v delniško družbo (SACE S.p.A.).
Marec 2004	— Podjetje KPMG je izvedlo dodatne analize, priložene poslovnemu načrtu, v zvezi z italijanskim trgovom poslovnih informacij, italijanskim trgovom izterjave kreditov in njegovimi glavnimi udeleženci ter trgovom zavarovanja kreditov v Srednji in Vzhodni Evropi.
28.4.2004	— Izračun „prostega kapitala“ SACE.

⁽¹⁹⁾ Struktura pozavarovanja za tržna tveganja družbe SACE BT, kot jo je odobril upravni odbor 22. aprila 2008, vključuje kvotno pozavarovanje in škodno presežkovno pozavarovanje (glej Prilogo št. 14 – ISVAP: Zapisnik ugotovitev inšpekcijske preiskave pri družbi SACE BT z dne 11. oktobra 2010 („Verbale degli accertamenti ispettivi effettuati presso SACE BT, 11.10.2010“), str. 55, predložena dokumentacija Italije z dne 5. marca 2012). Kvotno pozavarovanje je oblika pozavarovanja, pri kateri cedent cedira dogovorjen odstotek vsakega tveganja, ki ga zavaruje in ki spada v razrede poslovanja, za katere velja pozavarovalna pogodba. Pogodba o škodnem presežkovnem zavarovanju je pogodba, pri kateri pozavarovanje krije le določeno škodo (ali skupino škod), ki presega dogovorjeno raven, ti. retencijo, in običajno krije le do dogovorjenega limita.

⁽²⁰⁾ To povečanje kapitala se je nato deloma (31,5 milijona EUR) uporabilo za kritje izgub, ki jih je SACE BT zabeležila leta 2009. Glej Prilogo št. 14 – ISVAP: Zapisnik ugotovitev inšpekcijske preiskave pri družbi SACE BT z dne 11. oktobra 2010 („Verbale degli accertamenti ispettivi effettuati presso SACE BT, 11.10.2010“), str. 5, predložena dokumentacija Italije z dne 5. marca 2012. Pri odobritvi računovodskih izkazov za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2009, se je generalna skupščina delničarjev SACE BT 20. aprila 2010 odločila za kritje izgub, ki so bile zabeležene konec leta 2009, tj. 34 081 254 EUR, z uporabo organizacijskega sklada „Fondo di Organizzazione“ v višini 2 534 805 EUR in prenosom kapitala („versamento in conto capitale“) v višini 31 546 449 EUR.

1.5.2004	— Pristop desetih novih držav članic k Uniji. — Netržna kratkoročna tveganja za EU-10 postanejo tržna tveganja.
18.5.2004	— Podjetje KPMG upravnemu odboru SACE („Consiglio di Amministrazione“) predstavi poslovni načrt, ki vključuje glavne elemente, ki podpirajo pričakovano donosnost v obdobju 2005–2008. — Upravni odbor SACE („Consiglio di Amministrazione“) odobri poslovni načrt za obdobje 2005–2008 glede ustanovitve SACE BT.
27.5.2004	— Ustanovitev družbe SACE BT. — Dodelitev kapitala družbi SACE BT v višini 105,8 milijona EUR (prvi ukrep).
3.7.2004	— Regulativni organ ISVAP SACE BT odobri kot ponudnico zavarovalniških storitev.
15.10.2004	— Začetek poslovanja SACE BT.
19.11.2004	— Upravni odbor SACE BT odobri prilagoditev poslovnega načrta za obdobje 2005–2009.
Marec 2005	— Začetek postopka prevzema družbe Assedile ⁽¹⁾ .
15.4.2005	— Zunanji svetovalec KPMG predstavi vrednotenje družbe Assedile (po pregledu podatkovne sobe). — Razprava uprave SACE BT o morebitnem prevzemu Assedile.
18.4.2005	— Prva nezavezujoča ponudba družbe SACE BT za 70-odstotni delež družbe Assedile.
30.5.2005	— Zunanji svetovalec KPMG predstavi dodatek k vrednotenju družbe Assedile.
30.9.2005	— SACE BT podpiše končno pogodbo za 70-odstotni prevzem družbe Assedile.
19.9.2006	— Poslovni načrt – skupna ponudba SACE BT in Ducroire za prevzem 66-odstotnega deleža družbe KUP.
December 2006	— Poročilo zunanjega svetovalca družbi SACE BT in Ducroire o vrednotenju 66-odstotnega deleža družbe KUP.
Oktober 2007	— SACE BT in Ducroire skupaj prevzameta 66 % družbe KUP.
6.3.2008	— SACE BT prevzame preostalih 30 % družbe Assedile.
30.1.2009	— SACE BT je uspešno pridobil 25,85 % škodnega presežkovnega pozavarovanja za tržna kreditna tveganja od petih zasebnih pozavarovateljev.
25.2.2009	— SACE BT družbi SA Ducroire z izgubo proda svoj 33-odstotni delež družbe KUP.
26.5.2009	— Upravni odbor SACE odobri prenos 29 milijonov EUR družbi SACE BT.
5.6.2009	— SACE prevzame preostalih 74,15 % škodnega presežkovnega pozavarovanja za tržna kreditna tveganja (drugi ukrep).

18.6.2009	— Generalna skupščina delničarjev SACE BT odobri kritje izgub, zabeleženih konec leta 2008, z 29 milijonov EUR, ki jih je prenesla družba SACE (tretji ukrep), in z 0,49 miliona EUR iz rezerv organizacijskega sklada „Fondo di organizzazione“.
1.7.2009	— Upravni odbor SACE („Consiglio di Amministrazione“) odobri prenos kapitala („versamento in conto capitale“) v višini 41 milijonov EUR družbi SACE BT.
4.8.2009	— Generalna skupščina delničarjev SACE BT odobri prenos kapitala družbe SACE („versamento in conto capitale“) v višini 41 milijonov EUR (četrty ukrep). — Upravni odbor SACE BT („Consiglio di Amministrazione“) odobri poslovni načrt za obdobje 2010–2011.
7.12.2010	— Upravni odbor SACE BT odobri poslovni načrt za obdobje 2011–2013.
24.11.2011	— Sestanek upravnega odbora družbe SACE BT: prilagoditev poslovnega načrta za obdobje 2011–2013.
23.2.2012	— Sestanek upravnega odbora družbe SACE BT: revizija organizacijskega modela SACE BT.

(¹) Glej SACE – Odgovor na zahtevek po informacijah, 15. september 2011, str. 11.

II.5. RAZLOGI ZA ZAČETEK POSTOPKA

- (33) V zvezi s **prvim ukrepom** je Komisija najprej pojasnila, da bi se pomoč lahko izključila iz dotacije začetnega kapitala, če bi se zagotovila netržnim tveganjem in/ali bi bila le prenos kapitala družbi SACE BT, ki je že bil dodeljen dejavnosti kratkoročnega zavarovanja, ki je pred tem obstajala v SACE (vključno s predhodno netržnimi tveganji, ki so se 1. maja 2004 spremenila v tržna tveganja). Komisija je opozorila, da na tej stopnji nima dovolj informacij za oceno, ali so bili ti pogoji izpolnjeni ali ne.
- (34) Poleg tega je Komisija izrazila pomisleke, da je Italija ravnala tako, kot bi v podobnih okoliščinah ravnal zasebni vlagatelj. Gre za tako imenovani preskus načela vlagatelja pod tržnimi pogoji, ki izključuje obstoj prednosti za upravičenca ukrepa, če je izpolnjen.
- (a) V zvezi s **prvim ukrepom** je Komisija na podlagi predloženih informacij izrazila pomisleke, da bi ocena pričakovane donosnosti SACE BT, ki je bila izvedena ob njeni ustanovitvi leta 2004, zadostovala in prepričala vlagatelja pod tržnimi pogoji, da zagotovi kapitalski prispevek. Komisija izpostavlja, da je edini poslovni načrt, ki je bil takrat predložen, le navajal napovedi za obdobje 2005–2008, povprečni donos iz lastniških instrumentov pa je leta 2008 znašal le 5 % (vključno z odbitkom v višini 1,1 milijona EUR za izravnalno rezervacijo) (²¹). Zdi se, da niso bile izvedene dodatne ocene potencialne rasti donosa za kritje začetnih izgub. Komisija takrat ni bila seznanjena z nobeno analizo morebitne donosnosti morebitnih prevzemov v sektorju. Italijo je pozvala, da predstavi dodatne elemente, s katerimi bi pokazala, da je bila naložba izvedena pod tržnimi pogoji.
- (b) V zvezi s **drugim ukrepom** je Komisija na podlagi informacij, ki so jih zagotovili italijanski organi in ki prikazujejo težave pri iskanju pozavarovalnega kritja na trgu, izrazila pomisleke o tem, ali je bil drugi ukrep odobren kot prednost za družbo SACE BT.
- (c) V zvezi s **tretjim in četrtem ukrepom** je Komisija menila, da SACE BT zaradi zabeleženih izgub tega kapitala ne bi mogla zbrati na trgu.

(²¹) Za namene izračuna povprečnega donosa iz lastniških instrumentov je bila pri ugotavljanju čistega dobička upoštevana figurativna davčna ugodnost („effetto fiscale figurativo“) (glej str. 163 začetnega poslovnega načrta).

- (35) Poleg tega je Komisija navedla, da se za ukrepe, ki jih je odobrila SACE (javno podjetje), zdi, da se pripišejo državi (merilo glede državnih sredstev), vendar o tem vprašanju ni sprejela končnega stališča.
- (36) Komisija je tudi izrazila pomisleke, da v primeru, če so ti ukrepi pomoč, ukrepi ne bi bili združljivi z notranjim trgom. Zdi se, da ni pravne podlage, ki bi tako pomoč uvrščala za združljivo.

III. PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANI

- (37) Komisija je prejela le pripombe družbe SACE.

IV. PRIPOMBE O SKLEPU O ZAČETKU POSTOPKA IN DODATNI PREDLOŽENI DOKUMENTACIJI ITALIJE IN DRUŽBE SACE

IV.1. ODGOVORNOST

- (38) Italija in SACE sta trdili, da se vsi štirje ukrepi, ki jih je odobrila SACE, ne pripišejo italijanski državi. V odgovoru na sklep o začetku postopka Italija obsežno citira sodbe Sodišča v zadevah Stardust Marine⁽²²⁾, Olympic Airways⁽²³⁾ in SIC-RTP⁽²⁴⁾. Na zahtevo Komisije je Italija predložila seznam, ki ga je zagotovila SACE in na katerem so bili navedeni člani uprave SACE v času, ko je upravni odbor SACE sprejel vse štiri zadevne ukrepe⁽²⁵⁾. SACE je za zadevnega člana uprave navedla položaj v javni upravi, kjer je bilo to potrebno.
- (39) Poleg tega je v zvezi s prvim ukrepom Italija trdila, da je bila naložba v SACE BT zelo majhna v primerjavi z velikostjo SACE, kar naj bi kazalo tudi na to, da država ni imela razloga za sodelovanje pri tako majhni naložbi, ki se torej ne pripiše državi.
- (40) V zvezi z drugim ukrepom je Italija pojasnila, da CIPE ne sprejema odločitev o dejavnostih pozavarovanja družbe SACE⁽²⁶⁾.

IV.2. PREDNOSTNO MERILO: PRVI UKREP

- (41) V predloženi dokumentaciji po sklepu o začetku postopka sta Italija in SACE trdili, da je bila naložba skladna s tržnimi praksami.
- (42) Italija in SACE sta predložili dodatne podporne dokumente (glej uvodne izjave 6 do 9), da sta dopolnili predhodno predloženo dokumentacijo, ki jo je večinoma sestavljal začetni poslovni načrt. V odgovoru na dodatno vprašanje Komisije je Italija sporočila tudi, da od leta 2003 ni bilo izmenjav med ISVAP in SACE/SACE BT glede napovedi družbe SACE/SACE BT o kapitalskih zahtevah in razpoložljivem kapitalu ter da v zvezi s tem nacionalni nadzorni organ ni izvedel ocen⁽²⁷⁾.
- (43) Prvič, SACE poudarja, da je donosna družba. Je družba z dobro upravo, zato ni razloga za pomisleke, da naložbe v SACE BT ni izvedla kot običajen vlagatelj. SACE je, da to dokaže, zagotovila podatke, ki kažejo, da je bila donosna v obdobju 2004–2010 z več kot 6-odstotnim donosom iz lastniških instrumentov za vsa navedena leta ter letnim količnikom izplačevanja dividend med 40 % in 95 % dobička, kar pomeni dividende v višini 2,1 milijarde EUR poleg vračila dela kapitala v višini 3,5 milijarde EUR državi kot delničarki. SACE trdi tudi, da je bila njena naložba v SACE BT naložba nerabljenega in razpoložljivega „prostega kapitala“ SACE, ki je 28. aprila 2004 znašal približno 250 milijonov EUR⁽²⁸⁾. Poleg tega SACE trdi, da je bila višina kapitala zanemarljiva v primerjavi s sredstvi in dobički, ki jih ustvari SACE (znesek, vložen v SACE BT leta 2004, je znašal le 1,2 % lastniškega kapitala SACE in 20 % čistega dobička SACE leta 2004)⁽²⁹⁾.

⁽²²⁾ Sodba Sodišča z dne 16. maja 2002 v zadevi Stardust Marine, C-482/99, Recueil, str. I-4397.

⁽²³⁾ Sodba Splošnega sodišča, T-68/03, ZOdl 2007, II-2911 – Olympiaki Aeroporia Ypiresies AE proti Komisiji Evropskih skupnosti.

⁽²⁴⁾ Sodba Splošnega sodišča, T-422/03, ZOdl 2008, II-1161 – SIC proti Komisiji.

⁽²⁵⁾ Glej Prilogo 1 k Odgovoru ministra za gospodarstvo in finance z dne 15. septembra 2011.

⁽²⁶⁾ Vir: ministrstvo za gospodarstvo in finance, Odgovor na zahtevek po informacijah, predložen 5. marca 2012, str. 2.

⁽²⁷⁾ Vir: SACE – Odgovor na zahtevek po informacijah, točka 9, predložen 5. marca 2012, str. 2.

⁽²⁸⁾ Poseben cilj gradiva, pripravljenega za sestanek upravnega odbora SACE 28. aprila 2004, je bilo zagotoviti ocene „prostega kapitala“ družbe SACE zaradi dotacije kapitala družbi SACE 2 – bodoči SACE BT. Glej Prilogo 1 – „Comunicazione dell'AD al CdA di SACE S.p.A. in vista della riunione del CdA del 28 aprile 2004“ – k Pripombam družbe SACE, predloženim 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka.

⁽²⁹⁾ Za podatke glej str. 4 Pripomb družbe SACE, predloženih 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka.

- (44) V tem okviru je Italija pojasnila tudi, da družbi SACE posredno osebno jamstvo države ni koristilo, temveč je bilo tako jamstvo namenjeno kot posredno osebno jamstvo nasprotni stranki SACE. V zvezi s tem je Italija poudarila, da posredno osebno jamstvo ni bilo zahtevano v obdobju 2004–2010 in da država v tem obdobju ni izvedla plačil v korist SACE ⁽³⁰⁾.
- (45) Drugič, SACE je trdila, da je bil cilj naložbe razpršitev tveganj, ki jih je zavarovala skupina SACE (v smislu geografskega in sektorskega kritja). Kritje kreditnih tveganj s strani skupine SACE, ki je bilo prej omejeno na netržne države, bi se tako razširilo v Italijo in na področje tveganj tržnih izvoznih kreditov (kratkoročna tveganja znotraj OECD). Poleg tega bi se obseg poslovanja razširil na druge vrste poslovanja, kot to izkoriščajo trije največji zasebni udeleženci na trgu.
- (46) Tretjič, SACE je trdila tudi, da so na trgu obstajale bistvene neizkoriščene priložnosti za novega udeleženca na trgu, kot je SACE BT. Ta trditev je bila analizirana pred naložbo. Zlasti ima domači italijanski trg bistveno manjšo stopnjo prodora zavarovanja kreditov v primerjavi z drugimi velikimi evropskimi trgi. Poleg tega se je ponudila možnost poslovanja na trgih EU-10, kjer glavnih udeležencev na trgu zavarovanja kreditov takrat še ni bilo. Pred naložbo je zunanji svetovalec podrobno analiziral priložnosti na trgu.
- (47) SACE je trdila tudi, da se donos iz lastniških instrumentov SACE BT ne more primerjati s povprečjem na trgu, saj je bila SACE BT zagonska družba, druge družbe za kratkoročno zavarovanje izvoznih kreditov pa so že bile uveljavljene na trgu.
- (48) SACE je trdila, da je ob ustanovitvi SACE BT leta 2004 za vstop na trg kratkoročnih izvoznih kreditov uprava pričakovala zadostno donosnost, ki bi bila dosežena s kapitalom, vloženim v okviru **strategije treh stebrov** ⁽³¹⁾, in se zanašala na notranjo rast poslovanja z zavarovanjem kreditov (zagonskega značaja, za katerega začetni poslovni načrt vsebuje štiriletno napoved) za prvi steber, na pomožne dejavnosti (druge vrste zavarovanj ali storitev) zavarovanja kreditov v Italiji (razpršitev v smislu poslovnih dejavnosti), ki bi lahko vključevale prevzeme drugih družb, za drugi steber in na geografsko širitev s prevzemi družb, ki poslujejo v tujini (geografska razpršitev), za tretji steber.
- (49) Po navedbah družbe SACE je tako strategijo podpirala analiza zunanjega svetovalca ⁽³²⁾.
- (50) Po trditvah SACE bi morale biti razvidno, da gospodarske in finančne napovedi leta 2004 niso mogle vključevati ali predvidevati učinkov prihodnjih prevzemov, ki so bili izvedeni v prihodnjih letih ⁽³³⁾. Povedano z drugimi besedami, napovedi so temeljile izključno na notranji rasti SACE BT na italijanskem trgu zavarovanja kreditov (prvi steber, omenjen v uvodni izjavi 48) ⁽³⁴⁾.
- (51) Ker je bila družba v zagonu, se je matična družba odločila, da bo **v enem znesku vložila več kapitala v fazi zagona**. Italija trdi, da je ta pristop primerljiv s pristopom skladov zasebnega kapitala, ki vnaprej vložijo denar za morebitne transakcije, za katere bi se vseeno morale uporabljati neodvisne ocene in bi morale biti skladne s predhodno določeno strategijo ⁽³⁵⁾.
- (52) Poleg tega je Italija trdila, da, tudi če je začetni načrt vključeval le donosnost za prvi steber poslovanja, sta bila druga stebra poslovanja takrat omenjena oziroma se je o njiju razpravljalo. Omenjena sta bila že v dopisu z dne 17. decembra 2003, v katerem je bil svetovalec pozvan, da pripravi ponudbo za oblikovanje poslovnega načrta za kratkoročno dejavnost SACE ⁽³⁶⁾. Zlasti v povabilu k oddaji ponudbe zunanjemu svetovalcu je SACE zahtevala predstavitev omejenega števila scenarijev (največ dveh), ki bi predvidevali endogeno rast SACE z uporabo lastnih virov in sredstev ter sodelovanje z drugimi udeleženci, italijanskimi ali tujimi, ki bi lahko vključevalo različne možnosti, kot so sodelovanje z enim največjih subjektov na trgu, sodelovanje s sekundarnim udeležencem (tj. CESCE – Španija, OND – Belgija) in sodelovanje z italijanskim udeležencem, ki posluje v drugem tržnem segmentu ali v drugem finančnem sektorju.

⁽³⁰⁾ Vir: ministrstvo za gospodarstvo in finance, Odgovor na zahtevek po informacijah, predložen 5. marca 2012, str. 2.

⁽³¹⁾ Vir: Pripombe družbe SACE, predložene 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka, str. 8, in zapisnik srečanja med predstavniki SACE BT, SACE, italijanskimi organi in službami Komisije 13. julija 2011.

⁽³²⁾ Glej npr. poglavje II, str. 7, začetnega poslovnega načrta.

⁽³³⁾ Glej Pripombe družbe SACE, predložene 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka, str. 9. SACE je ponovila stališča, ki jih je Italija izrazila pred sklepom o začetku postopka. Glej odstavek 1 na str. 15 predložene dokumentacije Italije z dne 12. februarja 2008.

⁽³⁴⁾ V začetnem poslovnem načrtu je bilo predvideno, da bo SACE BT leta 2008 imela 12,6-odstotni delež na italijanskem trgu s premijami v višini 67,2 milijona EUR.

⁽³⁵⁾ Glej SACE – Odgovor na zahtevek po informacijah, 15. september 2011, str. 17.

⁽³⁶⁾ Glej Prilogo 1 k Odgovoru družbe SACE, 15. september 2011, str. 8.

- (53) V zvezi z možnimi odnosi s tretjimi stranmi se je od svetovalca zahtevalo, da poudari morebitne prednosti, ki izhajajo iz skupnih tehnologij in strokovnega znanja, ekonomij obsega, specializacij ter integracije dejavnosti, ki so višje in nižje v prodajni verigi.
- (54) SACE je trdila, da je upravni odbor o takih možnostih začel razpravljati približno v času ustanovitve SACE BT. Da bi dodatno podprla navedeno trditev, je SACE zagotovila predhodni opis sodelovanja z OND (Belgija) in CESCE (Španija), ki ga je pripravila 5. marca 2004, tj. pred odobritvijo prvega ukrepa ⁽³⁷⁾.
- (55) Da se zagotovi podlaga za širitev na druge trge in vrste poslovanja v prihodnosti, je marca 2004 svetovalec družbi SACE zagotovil podrobno analizo udeležencev na trgu, ki poslujejo v drugih poslovnih segmentih v Italiji (storitvah na področju poslovnih informacij in izterjavi kreditov) ter v segmentu zavarovanja kreditov v Srednji in Vzhodni Evropi ⁽³⁸⁾, in določanja referenčnih meril tržnih praks (večinoma glavnih udeležencev na trgu) v smislu stroškov (tj. za zagotavljanje poslovnih informacij, za izterjavo kreditov), časovnega okvirja poslovnih dejavnosti, večkratno analizo oblikovanja cen v zvezi z nedavnimi prevzemi v sektorju zagotavljanja poslovnih informacij in določanje referenčnih meril najboljših tržnih praks, ki se za take obravnavajo zaradi njihovega vodilnega položaja v zadevnem tržnem segmentu, v smislu operativnih poslovnih rešitev.
- (56) Italija opozarja, da se je strategija za prevzem začela oblikovati manj kot eno leto po začetku poslovanja SACE BT (prva nezavezujoča ponudba SACE BT za 70-odstotni delež družbe Assedile je bila pripravljena 18. aprila 2005, celoten proces pa se je začel marca 2005, pet mesecev po začetku poslovanja SACE BT). Poleg tega je Italija Komisiji predložila različna sporočila o nadaljnjih možnostih za prevzeme ⁽³⁹⁾, ki so bila upravnemu odboru SACE BT predstavljena v obdobju 2006–2008 (vsa so bila podprta z vrednotenji zunanjih svetovalcev, postopkom skrbnega pregleda itn., čeprav jih večina ni bila uspešnih iz številnih razlogov).

Finančne napovedi

- (57) V povabilu k oddaji ponudbe za svetovalne storitve je SACE zahtevala finančne napovedi za tri leta vnaprej, in sicer za obdobje 2005–2007. SACE je med drugim zahtevala količinsko opredelitev finančnih virov (tj. kapitalizacijo), ki so potrebni za razvoj kratkoročnih dejavnosti in pričakovane donosnosti (tj. donosnost vloženega kapitala) ⁽⁴⁰⁾.
- (58) SACE je trdila, da možnosti za prevzem še niso bile jasne in da njihovo vrednotenje še ni bilo na voljo, zato je začetni poslovni načrt previdno temeljil le na prvem stebru poslovanja (notranja rast poslovanja z zavarovanjem kreditov). Načrtovana donosnost, tudi če omejena, saj ni vključevala strategij za prevzem, je bila še vedno pozitivna od leta 2007 (tretje polno leto poslovanja) ⁽⁴¹⁾ in od leta 2006, če se upoštevajo sinergije z matično družbo (tj. SACE) (drugo polno leto poslovanja).
- (59) Poleg tega je že novembra 2004, le mesec po začetku poslovanja SACE BT, uprava ⁽⁴²⁾ razpravljala o prilagoditvi poslovnega načrta za obdobje 2005–2009 ⁽⁴³⁾ (prilagojeni poslovni načrt), ki je vseboval analizo poslovanja družbe SACE BT ob začetku poslovanja, nove predpostavke za njen razvoj, gospodarsko-finančne simulacije in scenarije razvoja. Priložen dopis upravi jasno določa širitev poslovanja na trg jamstev in opis scenarija razvoja v zvezi z možnostmi zunanje rasti v sektorjih, ki pomenijo možnosti za sinergije z dejavnostjo SACE BT, da se ponovno uskladi donosnost vseh kapitalskih naložb v SACE BT s tržnimi referenčnimi merili.

⁽³⁷⁾ Priloga 8 k Pripombam družbe SACE, predloženim 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka.

⁽³⁸⁾ Glej priloge 5–7 k Pripombam družbe SACE, predloženim 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka.

⁽³⁹⁾ Glej Prilogo 2 k Odgovoru družbe SACE, predloženemu 15. septembra 2011, v kateri so bile omenjene številne pobude za prevzeme v sodelovanju z drugimi subjekti, tj. KUP (z družbo SA Ducroire) v sporočilu z dne 19. julija 2006, TINUBU SQUARE (z ONDD in CESCE) v sporočilih z dne 19. julija in 8. septembra 2006, MEHIB (z družbo SA Ducroire) v sporočilih z dne 8. februarja in 18. junija 2007, ali za samostojne prevzeme, tj. CGIC (z možnostjo, da se matična družba SACE lahko odloči, da sodeluje kot ponudnik namesto SACE BT) v sporočilu z dne 15. septembra 2008.

⁽⁴⁰⁾ Glej Prilogo 1 k Odgovoru družbe SACE, predloženemu 15. septembra 2011, str. 8.

⁽⁴¹⁾ SACE je trdila tudi, da je SACE BT ustvarjala dobiček že leta 2006 in to pred napovedmi iz načrta, ter zagotovila naslednjo primerjavo med dejanskimi zabeleženimi dobički/izgubami in načrtovanimi dobički/izgubami. Leta 2005: – 1,5 milijona EUR (v načrtu: – 2,4 milijona EUR); leta 2006: + 0,1 milijona EUR (v načrtu: – 0,4 milijona EUR); leta 2007: – 1 milijona EUR (v načrtu: + 3,1 milijona EUR); leta 2008: – 29,4 milijona EUR (v načrtu: + 3,7 milijona EUR). Glej Pripombe družbe SACE, predložene 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka, str. 6, opomba 2.

⁽⁴²⁾ Kar vključuje tudi širitev načrtov za leto 2009.

⁽⁴³⁾ Glej Prilogo 9 k Pripombam družbe SACE, predloženim 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka.

- (60) Zlasti so bili v prilagojenem poslovnem načrtu izrecno omenjeni različni stebri razvoja poslovanja v prihodnosti: notranja rast pri poslovanju z zavarovanjem kreditov (prvi steber, glej uvodno izjavo 48), širitev na druge poslovne segmente v Italiji (drugi steber, glej uvodno izjavo 48) in zunanja rast z opombo, da bo še „dodatno oblikovana“ (drugi in tretji steber, glej uvodno izjavo 48), odvisno od dejavnosti ciljne družbe. Zahtevani kapital za prvi steber je bil ocenjen na 40,3 milijona EUR. V zvezi z drugim stebrom je bila podrobno opredeljena le endogena širitev v poslovanje z jamstvi („cauzioni“), vključno z ločenimi finančnimi napovedmi za navedeno vrsto poslovanja in ocenjenim kapitalom v višini 3,7 milijona EUR.
- (61) Dodana je bila tudi podrobnejša analiza pričakovane donosnosti glede na dodeljeni kapital za poslovanje z zavarovanjem kreditov in jamstvi: povprečni donos iz lastniških instrumentov za prvi dve vrsti izdelkov (zavarovanja kreditov in jamstva – „cauzioni“) na potrebni kapital v višini 44 milijonov EUR je bil ocenjen na 12,5 % (s 40,3 milijona EUR oziroma 12,1 % le za poslovanje z zavarovanjem kreditov) ⁽⁴⁴⁾. V dokumentu je bilo navedeno, da je bila analiza predhodna in da bo dodatno dopolnjena po pripravi ponovnega poslovnega načrta za regulativne namene (po pričakovanjih februarja/marca 2005).
- (62) Glede na prilagojeni načrt naj bi načrtovani dobički leta 2008 znašali 4,8 milijona EUR, ocenjeni povprečni donos iz lastniških instrumentov na celotni kapital pa naj bi leta 2009 dosegel 4,4 %.
- (63) Italija je v svoji predloženi dokumentaciji z dne 15. septembra 2011 in 5. marca 2012 zagotovila izračun „vključene predhodne“ donosnosti, ki ga je pripravila SACE in ki vključuje sinergije in prevzema družb KUP in Assedile (glej preglednico 4). Pri izvedbi take analize je Italija upoštevala predhodna vrednotenja, ki so bila na voljo v različnih obdobjih: ob pripravi začetnega poslovnega načrta, ko se je obravnaval in ocenjeval 70-odstotni delež družbe Assedile ter ko se je obravnaval in ocenjeval 100-odstotni prevzem družbe Assedile in 33-odstotni prevzem družbe KUP. Pričakovane sinergije zaradi prevzema so trenutno navedene ločeno na dnu preglednice. V taki analizi se ne upoštevajo začetni in ocenjeni prevzemi, ki niso končani. Vsak presežek kapitala, ki ni bil potreben za prevzeme iz uvodne izjave 56 pred njihovo opredelitvijo in oceno, se dodeli finančni moči poslovanja z zavarovanjem kreditov (prvi steber).

Preglednica 4

Izračun „vključene predhodne“ donosnosti družbe SACE

	Referenčno leto	Višina kapitala (v mio. EUR)	Dobiček po pričakovanih davkih v referenčnem letu (v mio. EUR)	Donos iz lastniških instrumentov
Stanje na dan 18. maja 2004				
Finančna moč poslovanja z zavarovanjem kreditov glede na začetni poslovni načrt maja 2004	2008	105	3,7	3,5 %
		105	3,7	3,5 % (*)
„Vključena predhodna“ donosnost po prevzemu 70-odstotnega deleža družbe Assedile				
Prevzem družbe Assedile ⁽¹⁾	2009	27	2,7	10,2 %
Finančna moč po prevzemu družbe Assedile	2008	78	3,7	4,7 %
		105	6,4	6,1 %

⁽⁴⁴⁾ Glej str. 8 in 10 prilagojenega poslovnega načrta.

	Referenčno leto	Višina kapitala (v mio. EUR)	Dobiček po pričakovanih davkih v referenčnem letu (v mio. EUR)	Donos iz lastniških instrumentov
„Vključena predhodna“ donosnost po prevzemu 100-odstotnega deleža družbe Assedile in 33-odstotnega deleža družbe KUP				
Prevzem družbe Assedile (70 % + 30 %)	2009	41,7	3,9	9,4 %
Prevzem družbe KUP (33 %) ⁽²⁾	2011	13,3	1,2	8,7 %
Finančna moč po prevzemih družbe Assedile in KUP	2008	50	3,7	7,4 %
		105	8,8	8,3
„Vključena predhodna“ donosnost po prevzemih in prihodkih od sinergij				
Sinergije SACE BT/SACE			1,9	
Sinergije SACE BT/Assedile			0,6	
		105	11,3	10,8 % (*)

(*) Če je referenčno leto 2009 (kot je navedeno v prilagojenem načrtu) in ne leto 2008 ter se zato upošteva dobiček v višini 4,8 milijona EUR, „vključeni predhodni“ donos iz lastniških instrumentov po prevzemih in sinergijah znaša 11,8 %.

(1) Glede na predloženo dokumentacijo Italije z dne 5. marca 2012 – Odgovor družbe SACE (točka 16, str. 5) je zunanji svetovalec za leto 2009 (peto leto po prevzemu) načrtoval 9,8-odstotni donos iz lastniških instrumentov za 100-odstotni prevzem družbe Assedile v vrednosti približno 40 milijonov EUR (glej Progetto Zorro, 30. maj 2005, str. 30). Zato je SACE izračunala dobiček v višini 3,9 milijona EUR po 100-odstotnem prevzemu družbe Assedile: 40 milijonov EUR x 9,8-odstotni donos iz lastniških dokumentov (in 2,7 milijona EUR za 70-odstotni delež družbe Assedile).

(2) Glede na pripombe SACE, predložene 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka (str. 21) so finančne napovedi zunanjega svetovalca za prevzem družbe KUP v letu 2011 predvidevale pričakovani čisti dobiček v višini 3,5 milijona EUR (peto leto po prevzemu). Zato je 33 % x 3,5 milijona EUR = 1,2 milijona EUR. Če bi se pričakovani prihodek delil z začetno naložbo, bi SACE BT dosegla 8,7-odstotni donos iz lastniških instrumentov.

(64) Italija je stopnji donosa, ki jo je navedel pritožnik (11,5-odstotni donos iz lastniških instrumentov), nasprotovala in trdila, da bi zasebni vlagatelj v zvezi s stopnjo donosa zahteval podobno naložbo (v nadaljnjem besedilu: zahtevana stopnja donosa). Italija meni, da je bil vzorec družb, za katerega je bil izračunan donos iz lastniških instrumentov, nereprezentativen ter da je bilo obdobje, za katero je bil izračunan donos iz lastniških instrumentov, neustrezno. SACE je navedla, da bi bilo treba ustrezno stopnjo donosa poslovanja z zavarovanjem kreditov v Italiji ugotoviti na podlagi povprečne donosnosti družb, ki poslujejo v Italiji, tj. Coface Italy (Viscontea Coface) in Euler Hermes SIAC, v obdobju 1998–2003, ki bi na podlagi netehtanega povprečja znašala 10,25 %. SACE je pojasnila, da je bila družba Atradius (Italija) izvzeta iz izračunov, saj je v obravnavanem obdobju kazala nestanovitnost, ki je bistveno vplivala na rezultate v taki meri, da so kazali negativno referenčno merilo (– 2,4 % v primeru uporabe vzorca netehtanega povprečja) ⁽⁴⁵⁾.

(65) Vendar je Italija zagovarjala zahtevano stopnjo donosa, ki temelji na stopnji tehtanega povprečja. V predloženi dokumentaciji Italije je SACE tehtano povprečje stopnje donosa iz lastniških instrumentov v obdobju 1998–2003 družb Coface Italije in Euler Hermes SAIC izračunala s tehtanjem njunih povprečnih donosov iz lastniških instrumentov v tem obdobju s tehtanim odstotkom obračunanih bruto premij za njihovo poslovanje z zavarovanjem kreditov za isto obdobje. Tako izračunana stopnja donosa bi znašala 8,7 %.

⁽⁴⁵⁾ Glej SACE – Odgovor na zahtevek po informacijah, 15. september 2011, str. 4.

- (66) Italija trdi, da razlika med ocenjeno stopnjo donosa pri uporabi netehtanih in tehtanih povprečij, tj. med 10,25 % in 8,7 %, ni dovolj velika, da bi bistveno vplivala na odločitev srednjeročnega ali dolgoročnega vlagatelja. Kljub temu je Italija menila, da je primernejše uporabiti tehtano povprečje donosa iz lastniških instrumentov, kot je opisano zgoraj, iz naslednjih dveh razlogov ⁽⁴⁶⁾:
- (a) izračun tehtanega povprečja je boljša metoda od izračuna netehtanega povprečja, saj bolje prikazuje zahtevano stopnjo donosa v sektorju z dvema udeležencema z bistvenimi razlikami v smislu donosa med udeleženci in med leti ter bistvene razlike v prometu med dvema udeležencema ⁽⁴⁷⁾;
- (b) kot osnovo za tehtanje je Italija uporabila obračunane bruto premije v poslovanju z zavarovanjem kreditov zato, da je izvedla primerjavo heterogenega vzorca z dejavnostjo nove družbe SACE BT iz leta 2004 (družba je začela poslovati z zavarovanjem kreditov in je svoje poslovanje šele pozneje razširila na druge dejavnosti). Poslovanje z zavarovanjem jamstev („ramo cauzioni“) je bilo izključeno iz osnove za izračun, saj je zanj značilna drugačna dinamika kot za poslovanje z zavarovanjem kreditov. Leta 2004 je z jamstvi poslovala le družba Coface ⁽⁴⁸⁾.
- (67) Italija je trdila tudi, da bi izračun zahtevane stopnje donosa na osnovi skupnih premij (tj. brez omejevanja le na premije za zavarovanje kreditov, kot je omenjeno zgoraj) znašal 9,5 %.

IV.3. PREDNOSTNO MERILO: DRUGI UKREP

- (68) SACE trdi, da je na ukrep vplivalo upoštevanje dobička ter da je v skladu s tržnimi praksami ustrezal dejavnosti pozavarovanja. Poudarja, da so bili glavni pogoji pozavarovalnega kritja, ki ga je SACE zagotovila SACE BT leta 2009, enaki pogojem, s katerimi so se nekaj mesecev pred tem strinjali zasebni pozavarovalci (glej uvodno izjavo 31). Naknadno se lahko sklene, da je bil ugoden le za matično družbo SACE, ki je prejela 1,56 milijona EUR ⁽⁴⁹⁾ prihodka od premij, saj SACE BT ni uporabila pozavarovanja za kritje predhodno določenega škodnega presežka.
- (69) Poleg tega Italija zatrjuje, da na ravni kapitalskih zahtev („requisito patrimoniale“), ki so bile takrat izračunane v skladu s predlogom o Solventnosti 2 leta 2009 (tehnične specifikacije četrte faze količinske študije učinka (QIS4)), drugi ukrep ni zmanjšal kapitalskih zahtev družbe SACE BT. Zlasti kritje škodnega presežka ni prinašalo ugodnosti, saj ni priznано v okviru standardne enačbe, ki jo SACE BT uporablja kot metodo za količinsko opredeljevanje kapitalskih zahtev. V zvezi z učinkom na absorpcijo kapitala („assorbimento di capitale“) je Italija pojasnila, da po opredelitvi vse oblike pozavarovanja vplivajo na raven kapitala, vključno s pozavarovanjem v obliki kritja škodnega presežka ⁽⁵⁰⁾. Komisija je 4. januarja 2012 od Italije posebej zahtevala, da navede vrednost kapitalске olajšave na ravni SACE BT po pozavarovanju škodnega presežka, ki je bilo leta 2009 sklenjeno s SACE. Italija zahtevanih informacij ni predložila, temveč ponovila, da pozavarovanje škodnega presežka ne ustvarja olajšave v smislu nadzornih kapitalskih zahtev („requisito patrimoniali di vigilanza“) ⁽⁵¹⁾.
- (70) Vendar je SACE trdila ⁽⁵²⁾, da je eden od glavnih namenov pozavarovanja povečati zmogljivost cedenta za podpisovanje nadaljnjih pogodb.
- (71) V zvezi z uporabo odstopne klavzule, določene v sporočilu o izvoznih kreditih ⁽⁵³⁾, je Italija trdila, da je menila, da je dodeljevanje javne podpore temu sektorju neprimerno, in se odločila, da ne bo uporabila odstopne klavzule ⁽⁵⁴⁾. SACE je menila, da je zahteva Komisije po predložitvi informacij, ki bi lahko dokazale pomanjkanje kritja na trgu za izvoznike, nerelevantna ⁽⁵⁵⁾.

⁽⁴⁶⁾ Glej SACE – Odgovor na zahtevek po informacijah, točka 12, predložen 5. marca 2012, str. 2–3.

⁽⁴⁷⁾ V skladu s prilagojenim poslovnim načrtom je imela leta 2003 družba Euler Hermes SAIC v Italiji 47,5-odstotni tržni delež, Atradius-SIC (Italija) 20,1-odstotni tržni delež in Coface Italy (Viscontea Coface) 17,9-odstotni tržni delež.

⁽⁴⁸⁾ Te trditve Italije začetni poslovni načrt, ki ga je pripravil zunanji svetovalec, ne podpira. Glede na Prilogo 1 k načrtu – „La best practice del mercato. Benchmarking sui principali players“ s februarja 2004 (glej predloženo dokumentacijo Italije z dne 12. februarja 2008, Priloga 1) sta Viscontea Coface in Euler Hermes SIAC poslovala z jamstvi (glej str. 17 in 34 navedene priloge).

⁽⁴⁹⁾ Za plačilo, ki ga je SACE plačala družbi SACE BT, glej Pripombe družbe SACE, predložene 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka, str. 30.

⁽⁵⁰⁾ Glej SACE – Odgovor na zahtevek po informacijah, 15. september 2011, str. 7.

⁽⁵¹⁾ Glej SACE – Odgovor na zahtevek po informacijah, točka 13, predložen 5. marca 2012, str. 3.

⁽⁵²⁾ Glej Pripombe družbe SACE, predložene 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka, str. 25.

⁽⁵³⁾ Glede na sporočilo o izvoznih kreditih se odstopna klavzula uporablja v primeručasno netržnih tveganj, tj. ko zaradi pomanjkanja zavarovalnih ali pozavarovalnih kapacitetčasno ni mogoče dobiti kritja za tržna tveganja pri izvoznih kreditih pri zasebnih zavarovateljih izvoznih kreditov ali pri javnih ali javno podprtih zavarovateljih izvoznih kreditov, ki poslujejo na svoj račun. V takih okoliščinah lahko takačasno netržna tveganja prevzame javni ali javno podprti zavarovatelj in jih zavaruje na račun ali z jamstvom države. Vsaka država članica, ki namerava uporabiti navedeno odstopno klavzulo, jo mora takoj prijaviti Komisiji.

⁽⁵⁴⁾ Glej Pripombe ministrstva za gospodarstvo in finance, predložene 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka, str. 5.

⁽⁵⁵⁾ Glej Pripombe družbe SACE, predložene 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka, str. 29.

IV.4. PREDNOSTNO MERILO: TRETJI IN ČETRTE UKREP

- (72) SACE trdi, da je s sprejetjem tretjega in četrtega ukrepa želela SACE BT zagotoviti položaj „finančnega ravnovesja“, da se zagotovi solventnost podjetja v skladu z omejitvami, ki jih določa zakonodajni okvir. Ko bi bila solventnost družbe SACE BT zagotovljena, bi se lahko dosegla zadostna raven donosnosti ⁽⁵⁶⁾. Poleg tega SACE izpostavlja, da so v letih 2008 in 2009 mnogi zasebni italijanski konkurenti SACE BT zabeležili izgube. To je sprožilo posredovanje njihovih delničarjev, ki so prispevali s pomembnimi kapitalskimi injekcijami (na mednarodni ravni je Natixis dvakrat dokapitaliziral družbo Coface, in sicer leta 2009 in na začetku leta 2010, Coface pa je leta 2009 zabeležila izgubo v višini 163 milijonov EUR).
- (73) Čeprav je gospodarska kriza vplivala na pravzaprav vse udeležence na trgu, SACE opozarja tudi, da je kriza zelo slabo vplivala zlasti na SACE BT. V zvezi s tem SACE trdi, da je bila družba SACE BT še vedno v zagoni fazi. Zato SACE BT ni mogla uporabiti „sredstev, dodeljenih izravnalnim rezervacijam“ („riserva di perequazione“) ⁽⁵⁷⁾ za soočanje z gospodarskimi in finančnimi izrednimi razmerami, saj ta rezerva še ni bila vzpostavljena. Vsi drugi glavni konkurenti družbe SACE BT, vključno z družbo Coface, so lahko v tej gospodarski krizi izkoristili to rezervo.
- (74) V odgovoru na zahtevo Komisije v sklepu o začetku postopka, da se zagotovijo ocenjeni stroški za SACE, če bi prodala ali likvidirala SACE BT, je SACE trdila, da je likvidacija SACE BT zgolj teoretična možnost, ki je trenutno ni mogoče izvesti. Glavni razlogi, na katere se je SACE sklicevala, so: (i) pomanjkanje takojšnjih ugodnosti za SACE kot delničarko, saj bi likvidacija le jasneje opredelila negativne rezultate v okviru takratnih zelo neželenih okoliščin na trgu in bi bistveno škodovala ugledu SACE; (ii) možnost, da bi si trgi naveden ukrep razlagali kot likvidnostno krizo znotraj SACE; (iii) visoka verjetnost, da prodajna cena ne bi bila ustrezna ⁽⁵⁸⁾. V odgovoru na ločeno zahtevo Komisije glede izpostavljenosti SACE v zvezi s SACE BT v času pred odobritvijo drugega, tretjega in četrtega ukrepa je Italija navedla, da so bile obveznosti do družbe SACE v višini 2,09 milijona EUR teoretično v nevarnosti, če bi SACE BT leta 2009 prenehala poslovati in če bi se njena sredstva likvidirala. Italija je nakazala, da je bilo čisto stanje med sredstvi in obveznostmi do SACE za leto 2008 pozitivno in je znašalo 8,43 milijona EUR ⁽⁵⁹⁾, kar pomeni, da bi v smislu čiste vrednosti družba SACE dolgovala denar družbi SACE BT.
- (75) SACE je navedla, da mora uporaba načela vlagatelja pod tržnimi pogoji upoštevati tudi zakonodajne omejitve. [...] (*) Poleg tega SACE trdi, da se vlagatelj ne osredotoča le na donosnost naložbe, temveč upošteva tudi druge vidike, kot sta zaščita javnega ugleda skupine ali preusmeritev svojih poslovnih dejavnosti ⁽⁶⁰⁾.
- (76) Italija je trdila, da je bil znesek v višini 70 milijonov EUR (tretji in četrti ukrep) del kapitalskih potreb, ki jih je maja 2009 ugotovil oddelek za obvladovanje tveganja ⁽⁶¹⁾ in ki so potrebne za izpolnjevanje bodočih zahtev Solventnosti 2 ⁽⁶²⁾ ⁽⁶³⁾. Ta simulacija je temeljila na revidiranem proračunu za leto 2009.
- (77) Po trditvah družbe SACE so bile odločitve za dokapitalizacijo SACE BT sprejete ob upoštevanju pričakovane ponovne donosnosti in finančne rentabilnosti leta 2011 ⁽⁶⁴⁾.
- (78) Po navedbah Italije je SACE BT od leta 2009 zelo preobrazila organizacijo, upravljanje in poslovne procese, kar je obnovilo dolgoročno rentabilnost družbe in ji omogočilo, da ponovno doseže raven donosnosti leta 2011, kar je pred napovedmi iz poslovnega načrta za obdobje 2011–2013. Zaradi spreminjajočih se pogojev v gospodarstvu

⁽⁵⁶⁾ Pripombe družbe SACE, predložene 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka, str. 33, 36 in 37.

⁽⁵⁷⁾ V skladu z direktivami o zavarovanju je namen sredstev, dodeljenih izravnalnim rezervacijami, izenačiti nihanja v škodnih razmerjih v prihodnjih letih ali jamčiti za posebna tveganja. Sredstva, dodeljena izravnalnim rezervacijam, so del tehničnih sredstev na bilanci stanja in sprememba sredstev, dodeljenih izravnalnim rezervacijam, je vključena v tehnični izid izkaza poslovnega izida. Glej Odbor evropskih nadzornikov za zavarovanja in poklicne pokojnine – „Summary of a survey on equalisation provisions“ (Povzetek raziskave o sredstvih, dodeljenih izravnalnim rezervacijam), januar 2009, str. 2, ki je dostopen na: https://eiopa.europa.eu/fileadmin/tx_dam/files/publications/reports/CEIOPS-DOC-32-08-Summary-of-a-survey-on-equalisation-provisions.pdf.

⁽⁵⁸⁾ Glej Pripombe družbe SACE, predložene 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka, str. 45. SACE citira podatke družbe Dealogic, ki je ugotovila, da je bilo združitve in prevzemov v evropskem finančnem sektorju leta 2009 (176 milijard EUR) pravzaprav za polovico manj kot leta 2008. Približno 50 % transakcij leta 2009 je bilo osredotočenih na prizadeto premoženje.

⁽⁵⁹⁾ Glej SACE – Odgovor na zahtevek po informacijah, točka 14, predložen 5. marca 2012, str. 4.

(*) Zaupne informacije.

⁽⁶⁰⁾ Da ponazori to trditev, se je Italija sklicevala na naslednjo zadevo Sodišča: C-303/88, Recueil 1991, I-1433 – Italija proti Komisiji („ENI/Lanerossi“), točka 21 (glej Pripombe družbe SACE, predložene 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka, str. 36).

⁽⁶¹⁾ Obvladovanje tveganja je eksternalizirano matični družbi SACE. Glej uvodno izjavo 25.

⁽⁶²⁾ Glej SACE – Odgovor na zahtevek po informacijah, točka 19, predložen 5. marca 2012, str. 6.

⁽⁶³⁾ [...].

⁽⁶⁴⁾ Glej Pripombe družbe SACE, predložene 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka, str. 33.

in tržnih pogojev je bil poslovni načrt družbe SACE BT za obdobje 2011–2013 posodobljen tako, da je upošteval trenutno krizo in določal številne pobude za dodatno izboljšanje donosnosti (glej preglednico 5). Prilagojeni poslovni načrt za obdobje 2011–2013 je upravni odbor SACE BT odobril 24. novembra 2011. Zapisnik sestanka uprave z dne 24. novembra 2011 (tj. dve leti po kapitalskih injekcijah) se nanaša na postopno rast donosnosti (kot se meri v smislu donosa iz lastniških instrumentov), da se doseže povprečje sektorja.

Preglednica 5

Finančni cilji SACE BT iz poslovnega načrta za obdobje 2010–2011 in prilagojenega načrta za obdobje 2011–2013

v mio. EUR	Dejanski			Načrtovani v poslovnem načrtu za obdobje 2010–2011, ki ga je uprava odobrila 4. avgusta 2009 ⁽¹⁾			Načrtovani v prilagojenem poslovnem načrtu za obdobje 2011–2013, ki ga je uprava odobrila 24. novembra 2011 ⁽²⁾		
	2008 (*)	2009	2010	Revidirani proračun 2009	Poslovni načrt 2010	Poslovni načrt 2011	2011 Načrtovani	2012 Načrtovani	2013 Načrtovani
Obračunane bruto premije ⁽³⁾	99,7	95,2	94,6	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Tehnični stroški zavarovanj za SACE („Sini-stri di competenza“)	– 70,6	– 104,9	– 59,8	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Splošni odhodki	– 36,1	– 38,2	– 37,3	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Tehnični rezultat pred pozavarovanjem	– 63,0	– 60,0	18,2	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Tehnični rezultat po pozavarovanju	– 39,3	– 56,4	5,0	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Prihodki pred davkom	– 39,5	– 47,3	– 4,8	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Čisti prihodek	– 29,5	– 34,1	– 4,8	[≤ 0]	[≤ 0]	[≤ 0]	[...]	[...]	[...]
Donos iz lastniških instrumentov pred davkom (v %) ⁽⁴⁾	n. r.	– 41,7 %	– 4,4 %	n. r.	n. r.	n. r.	[...]	[...]	[...]
Donos iz lastniških instrumentov po davku (v %) ⁽⁵⁾	– 38,0 %	– 30,6 %	– 4,4 %	n. r.	n. r.	n. r.	[...]	[...]	[...]
Škodna razmerja (v %)	131,0%	119 %	67 %	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Stroškovna razmerja (v %)	44,6 %	43 %	41 %	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Združena razmerja (v %)	175,6%	163 %	108 %	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

(*) Vključuje tudi življenjsko zavarovanje („include il ramo vita“), ki je bilo opuščeno leta 2009.

(1) Napovedi iz poslovnega načrta za obdobje 2010–2011, str. 8, ki ga je upravni odbor SACE BT odobril 4. avgusta 2009 (glej Prilogo 4 – Zapisnik sestanka upravnega odbora družbe SACE BT, 4. avgust 2009, predložen 9. junija 2010).

(2) Napovedi iz prilagojenega poslovnega načrta za obdobje 2011–2013 („Aggiornamento Piano Industriale“) str. 8 in 19, ki ga je upravni odbor SACE BT odobril 24. novembra 2011 (glej Prilogo 8 – Zapisnik sestanka upravnega odbora družbe SACE BT, 24. november 2011, predložen 30. marca 2012).

(3) Bruto premije v nasprotju z neto premijami stroškov pozavarovanja krijejo tudi del tveganj, cediranih pozavarovateljem.

(4) Izračunan donos iz lastniških instrumentov kot prihodek pred davki/čisto vrednostjo („patrimonio netto“), če so nerazdeljeni dobički in dotacija kapitala 31. decembra 2011 znašali 108,7 milijona EUR.

(5) Izračuni Komisije na podlagi računovodskih izkazov in napovedi za obdobje 2011–2013.

- (79) V zadnji predloženi dokumentaciji z dne 30. marca 2012 je Italija ponovila, da se ukrepi ne pripišejo državi in da so skladni z načelom vlagatelja pod tržnimi pogoji. Najprej je Italija pojasnila, da so bile te odločitve sprejete znotraj skupine, da se zaščiti ugled skupine. Poleg tega je Italija trdila, da SACE posluje kot udeleženec na trgu in vlaga svoja sredstva v razvoj svojega poslovanja ter se pri tem v nobenem primeru ne zanaša na javno podporo. V krizi je matična družba SACE ostala donosna in razdelila dividende državi. Zato je Italija trdila, da se družbi SACE ni zdelo potrebno oblikovati načrta prestrukturiranja, ki bi se predložil Komisiji v skladu s Sporočilom Komisije o ponovni vzpostavitvi uspešnega poslovanja in oceni ukrepov prestrukturiranja v finančnem sektorju v sedanji krizi na podlagi pravil o državni pomoči (v nadaljnjem besedilu: sporočilo o prestrukturiranju) ⁽⁶⁵⁾. Tudi nacionalni nadzorni organ ISVAP ni nasprotoval dokapitalizaciji SACE BT ali zahteval posebnih postopkov. Italija je nazadnje opozorila tudi na svojo oceno, da bi bilo takrat zelo težko najti morebitnega kupca za SACE BT.
- (80) Italija trdi, da krize družbe SACE BT niso povzročili notranji procesi, spremembe povpraševanja ali drugi dejavniki, ki bi pomenili spremenitev poslovnega modela ali posledično prestrukturiranje, temveč bistveno povečanje zahtevkov, ki jih je sprožila kriza. Italija trdi, da se je SACE zaradi takega položaja samostojno in v skladu s perspektivo udeleženca na trgu odločila zagotoviti dodatni kapital in uvesti potrebne spremembe v organizaciji in upravi.

IV.5. ZDRUŽLJIVOST POMOČI

- (81) Italija in SACE sta večino svojih pripomb na sklep o začetku postopka posvetili zatrjevanju, da so ukrepi v skladu z načelom vlagatelja pod tržnimi pogoji, da se ne pripišejo državi in da zato ne vključujejo pomoči. Če bi Komisija kljub temu ugotovila, da so ti ukrepi državna pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe, je SACE trdila, da bi bilo treba te ukrepe prepoznati in razglasiti za združljive z notranjim trgovom ⁽⁶⁶⁾. V zvezi z drugim ukrepom SACE meni, da so pomisleki Komisije o združljivosti pomoči le spekulativni ⁽⁶⁷⁾. V zvezi s tretjim in četrtim ukrepom je SACE ponovila, da bi se v vsakem primeru lahko priznala za združljiva z notranjim trgovom v okviru člena 107(3) (b) Pogodbe na podlagi sporočil, ki jih navaja Komisija ⁽⁶⁸⁾.

V. OCENA UKREPOV

V.1. OBSTOJ POMOČI V SMISLU ČLENA 107(1) POGODBE

- (82) Treba je preučiti, ali so štirje ukrepi iz oddelka II.4 državna pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe. Kot določa člen 107(1) Pogodbe, je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva z notranjim trgovom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami, razen če ta določa drugače.
- (83) Da je ukrep državna pomoč, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji: mora se pripisati državi, financirajo ga države članice in državna sredstva, mora dodeljevati selektivno prednost, ki pomeni ugodnosti za nekatera podjetja ali proizvodnjo določenega blaga, in mora izkrivljati ali bi lahko izkrivljala konkurenco ter lahko prizadene trgovino med državami članicami.
- (84) Ti pogoji so kumulativni, kar pomeni, da morajo biti izpolnjeni vsi, da je ukrep državna pomoč. To pomeni, da se zadevni ukrep ne more obravnavati kot državna pomoč, če eden od pogojev ni izpolnjen.
- (85) V uvodni izjavi 61 sklepa o začetku postopka je Komisija navedla, da del ukrepov, ki bi izpolnili enega od naslednjih pogojev, ne bi pomenili pomoči:
- (a) kapital/pozavarovanje koristi netržnim tveganjem (v nasprotju s tržnimi tveganji) (**prvo merilo za izključnost**), saj seveda ni trga za ta tveganja in zato državna podpora ne bi izkrivljala konkurence med zavarovalnicami, tako da bi se opredeljevanje pomoči lahko izključilo, in
- (b) znesek dotacije kapitala družbi SACE BT, ki je že bil implicitno dodeljen (spremenjenim) tržnim tveganjem znotraj družbe SACE (ker bi tak kapital, prenesen na SACE BT z dejavnostmi, ki jih je družba že podpirala znotraj SACE, pomenil nadaljevanje iste dejavnosti z enakim kapitalom v drugi pravni obliki. Prenos navedenega kapitala tako ne bi pomenil prednosti za te dejavnosti in pomoč bi se lahko izključila – **drugo merilo za izključnost**).

⁽⁶⁵⁾ UL C 195, 19.8.2009, str. 9.

⁽⁶⁶⁾ Glej Pripombe družbe SACE, predložene 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka, str. 52.

⁽⁶⁷⁾ Glej Pripombe družbe SACE, predložene 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka, str. 30–31.

⁽⁶⁸⁾ Glej Pripombe družbe SACE, predložene 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka, str. 47.

- (86) V zvezi z drugim merilom za izključenost je SACE potrdila, da netržnim tveganjem, ki so se spremenila v tržna tveganja pred ustanovitvijo SACE BT, ni bil dodeljen kapital v zvezi z državami članicami EU-10 ⁽⁶⁹⁾. To je skladno s trditvijo, ki jo ponavlja Italija, da je bila družba zagonsko podjetje (glej tudi uvodne izjave 96 do 100).
- (87) V zvezi s prvim merilom za izključenost je SACE v odgovoru na zahtevo Komisije, da opredeli ločevanje tržnih in netržnih tveganj ⁽⁷⁰⁾, odgovorila, da so netržne dejavnosti v SACE BT zelo majhne ⁽⁷¹⁾. Poleg tega je Italija trdila, da SACE BT upravlja netržna tveganja pod tržnimi pogoji in brez jamstva države ter da zanje ne veljajo pragovi, ki jih CIPE vsako leto določi za netržna tveganja, ki trajajo manj kot 24 mesecev ⁽⁷²⁾.
- (88) Komisija opozarja, da sporočilo o izvoznih kreditih določa, da morajo države članice, ki želijo subvencionirati svoja netržna tveganja, uporabljati ločeno računovodstvo, ki zagotavlja, da pomoč ni namenjena tržnim tveganjem. V tem primeru noben ukrep SACE ni bil osredotočen posebej na podpiranje majhnih dejavnosti netržnih tveganj. Italija ne oporeka temu, da je želela pomagati netržnim tveganjem, in meni, da so bili vsi ukrepi SACE BT odobreni družbi kot celoti (in ne eni določeni dejavnosti) in pod tržnimi pogoji. Italija ne nasprotuje temu, da so vsi ti ukrepi analizirani v okviru preskusa načela vlagatelja pod tržnimi pogoji, da se ugotovi prisotnost prednosti.
- (89) Komisija se zato strinja z Italijo in SACE, da se izključenosti iz poglavij 4.1.1 in 4.1.2 sklepa o začetku postopka v tej zadevi ne uporabljajo. Zato se pomoč (dela) štirih ukrepov ne more izključiti na podlagi meril za izključenost. Skupni kapital v višini 105,8 milijona EUR, vložen v družbo SACE BT (prvi ukrep), in drugi ukrepi bi v celoti lahko bili pomoč, zato jih je treba oceniti.

V.1.1. Obstoje prednosti

V.1.1.1. Splošna načela za ocenjevanje obstoja prednosti

- (90) Kot je omenjeno v uvodnih izjavah 80 do 82 sklepa o začetku postopka, da se v skladu z ustaljeno sodno prakso ugotovi, ali kapitalska injekcija pomeni odobritev konkurenčne prednosti, je treba oceniti, ali bi v podobnih okoliščinah zasebni vlagatelj v tržnem gospodarstvu izvedel kapitalske prispevke v enaki količini ⁽⁷³⁾ ob upoštevanju zlasti razpoložljivih informacij in predvidljivih razvojev v času navedenih prispevkov ⁽⁷⁴⁾.
- (91) Načelo vlagatelja pod tržnimi pogoji je preskus, ki bi se moral uporabljati predhodno, tj. treba bi bilo ugotoviti, ali bi ob načrtovanju naložbe zasebni vlagatelj v tržnem gospodarstvu zagotovil tak kapitalski prispevek. Tržni vlagatelj bi ustrezno upošteval tveganja, povezana z naložbo, tako da bi zahteval večjo donosnost bolj tveganih naložb. Obstoječi regulativni okvir bi obravnaval kot omejitve, npr. v sektorju finančnih storitev. Če zaradi posebnih regulativnih zahtev o minimalnem kapitalu, likvidnosti in podobnem naložbe niso donosne, vlagatelj v tržnem gospodarstvu ne bi nadaljeval z naložbami, namesto da bi nadaljeval z naložbo, ki je v skladu z regulativnimi zahtevami, vendar ne zagotavlja ustreznih ravni donosnosti.
- (92) Zasebni vlagatelj ni zadovoljen že z dejstvom, da mu naložba ne prinaša izgube ali da mu prinaša le omejeni dobiček. Vlagatelj v tržnem gospodarstvu bi poskušal čim bolj povečati donos iz svojih sredstev glede na okoliščine, ki so v njegovem interesu, tudi v primeru naložbe v podjetje, v katerem je že delničar ⁽⁷⁵⁾. Tudi če je povprečni donos v sektorju le eden od elementov, ki jih Komisija lahko obravnava, bi preudaren vlagatelj v tržnem gospodarstvu pri ocenjevanju ustreznega prejemka načeloma zahteval najmanjši donos za naložbo, ki je vsaj na ravni povprečne donosnosti v zadevnem sektorju ⁽⁷⁶⁾.

⁽⁶⁹⁾ Pripombe družbe SACE, predložene 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka, str. 6–7.

⁽⁷⁰⁾ Glej uvodno izjavo 64 sklepa o začetku postopka.

⁽⁷¹⁾ Glej Pripombe družbe SACE, predložene 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka, str. 7.

⁽⁷²⁾ Glej ministrstvo za gospodarstvo in finance, Odgovor na zahtevek po informacijah, 15. september 2011, str. 6.

⁽⁷³⁾ Zadeva C-261/89, Italija proti Komisiji, Recueil 1991, I-4437, točka 8, združene zadeve C-278/92 do C-280/92, Španija proti Komisiji, citirane zgoraj, točka 21, zadeva C-42/93, Španija proti Komisiji, Recueil 1994, I-4175, točka 13.

⁽⁷⁴⁾ Glej točki 3.1 in 3.2 sporočila o izvoznih kreditih, obvestilo Komisije v zvezi z uporabo členov 92 in 93 Pogodbe EGS [sedaj členov 107 in 108 PDEU] za kapitalske deleže organov javne uprave („Application of Articles 92 and 93 of the EEC Treaty [now 107 and 108 of the TFEU] to public authorities' holdings“), Bilten ES 9-1984, in Sporočilo Komisije o uporabi členov 92 in 93 Pogodbe ES in člena 5 Direktive Komisije 80/723/EGS za javna podjetja v proizvodnem sektorju (UL C 307, 13.11.1993, str. 3).

⁽⁷⁵⁾ Glej sodbo z dne 6. marca 2003, T-228/99, T-233/99, WestLB in Lando f Nordrhein-Westfalen proti Komisiji, točka 314.

⁽⁷⁶⁾ Glej sodbo z dne 6. marca 2003, Westdeutsche Landesbank Girozentrale proti Komisiji (T-228/99 in T-233/99, Recueil, str. II-435, točke 254, 255 in 270).

- (93) Glede na nedavno sodno prakso ⁽⁷⁷⁾ mora država članica, ki se sklicuje na skladnost z načelom vlagatelja pod tržnimi pogoji, v primeru dvoma nedvoumno in na podlagi objektivnih in preverljivih elementov dokazati, da je izvedeni ukrep sprejela kot delničarka, tj. da je delovala pod tržnimi pogoji. V zvezi s tem bi morala predložiti dokaze, na podlagi katerih bi bilo razvidno, da ta odločitev temelji na ekonomskih ocenah, primerljivih s tistimi, ki bi jih v okoliščinah obravnavane zadeve pred izvedbo navedene naložbe opravil racionalni zasebni vlagatelj, ki je v zelo podobnem položaju kot država članica, da bi lahko opredelil prihodnji donos take naložbe. Za preskus zasebnega vlagatelja se kot relevantni dokazi obravnavajo le razpoložljive informacije in predvidljivi razvoji v času sprejetja odločitve o naložbi. To še zlasti velja takrat, ko Komisija, tako kot v trenutni zadevi, poskuša ugotoviti, ali je obstajala državna pomoč v zvezi z naložbo, ki ji ni bila priglašena in ki jo je zadevna država članica že izvedla v času pregleda Komisije.
- (94) Komisija mora pri pripravi svoje ocene v zvezi s skladnostjo z načelom vlagatelja pod tržnimi pogoji izvesti globalno oceno in poleg dokazov držav članic upoštevati vse drugi relevantne dokaze, ki ji omogočajo, da ugotovi, ali je država članica zadevni ukrep sprejela kot delničarka, tj. kot vlagatelj v tržnem gospodarstvu, ali kot javni organ. V zvezi s tem se lahko zlasti upoštevajo narava in predmet tega ukrepa, okvir, v katerega se uvršča, želeni cilj ter pravila, ki veljajo za ta ukrep ⁽⁷⁸⁾.

V.1.1.2. Obstoj prednosti pri prvem ukrepu

- (95) V uvodnih izjavah 95 in 96 sklepa o začetku postopka je Komisija izrazila pomisleke, ali je prvi ukrep izpolnjeval načelo vlagatelja pod tržnimi pogoji. V sklepu o začetku postopka je Komisija navedla, da je parameter, ki ga je treba določiti, pričakovana donosnost naložbe glede na poslovni načrt. V skladu z ustaljeno sodno prakso in prakso ⁽⁷⁹⁾ je imela matična družba SACE kot tržni vlagatelj v primerljivih okoliščinah alternativno možnost, in sicer, da kapitala ne dodeli in ga uporabi za svoje druge dejavnosti oziroma ga kot dividende vrne državi.
- (96) Treba je omeniti, da je SACE uporabljala ločeno računovodstvo za tržna tveganja za obdobje med datumom, ko so zadevna tveganja samodejno postala tržna (1. maj 2004), in datumom ustanovitve SACE BT (27. maj 2004) (glej preglednico 1 v uvodni izjavi 19 sklepa o začetku postopka). Vendar iz vzpostavljenega ločenega računa družbi SACE BT niso bila prenesena sredstva, obveznosti ali pogodbe (pogodbe za tržna tveganja v ločenem računovodstvu so potekle zaradi običajnega poteka zavarovalnih pogodb ali zaradi prekinitve podpisanih pogodb, zadevna tržna tveganja pa so bila sčasoma krita v okviru novih zavarovalnih pogodb znotraj družbe SACE BT ⁽⁸⁰⁾). Poslovne dejavnosti družbe so se ponovno začele.
- (97) Poleg tega je treba poudariti, da je bila SACE BT ustanovljena zato, da se osredotoči na nove poslovne dejavnosti, ki jih družba SACE prej ni izvajala. Pred ustanovitvijo SACE BT in dodelitvijo začetnega kapitala družbi je SACE že konec leta 2003 zaprosila zunanje strokovnjake, da potrdijo in dodatno opredelijo poslovne priložnosti, ki jih je določila SACE, da bo tako vstopila v segment tržnih tveganj. Glavne priložnosti so bile opredeljene v tržnih segmentih, v katerih glavnih udeležencev na trgu zavarovanja kreditov takrat še ni bilo, tj. zagotavljanje zavarovanja kreditov v Italiji za domače kredite in zavarovanja izvoznih kreditov italijanskim izvoznim podjetjem, večinoma malim in srednje velikim podjetjem, za države s tržnimi tveganji.
- (98) Tudi poslovni načrt družbe SACE BT je temeljil na tržnih referenčnih merilih in na novi vzpostavitvi strukture podjetja ter ne na nadaljevanju preteklega poslovanja. Z drugimi besedami, ni temeljil na dosedanjih dosežkih poslovanja (ali prestrukturiranju preteklega poslovanja), temveč je bil oblikovan na novo.
- (99) Zato družba SACE BT ne pomeni nadaljevanja dejavnosti, ki so obstajale v SACE, temveč je posledica odločitve, da se ustanovi zagonsko podjetje in razvije gospodarska dejavnost, ki je družba SACE ni opravljala.

⁽⁷⁷⁾ Glej sodbo z dne 5. junija 2012 v zadevi Komisija proti Électricité de France (EDF) (C-124/10 P, ZOdl., str. I-0000, točke 82–84 in 105).

⁽⁷⁸⁾ Glej sodbo z dne 5. junija 2012 v zadevi Komisija proti Électricité de France (EDF) (C-124/10 P, ZOdl., str. I-0000, točka 86).

⁽⁷⁹⁾ V zvezi s primerjavo posredovanja države v alternativnem scenariju prenehanja zadevnega poslovanja in stroškov, ki bi jih bilo treba upoštevati pri tem scenariju, glej sodbo z dne 28. februarja 2003, Gröditzer (C-334/99, Recueil, str. I-1139, točke 133–141) in sodbo z dne 14. septembra 1994, Kraljevina Španija proti Komisiji Evropskih skupnosti (združene zadeve C-278/92, C-279/92 in C-280/92, Recueil, str. I-4103, točki 21 in 22).

⁽⁸⁰⁾ Glej str. 41 Priloge 22 – Računovodski izkazi družbe SACE z dne 31. decembra 2004, predložena dokumentacija Italije z dne 12. februarja 2008: „Detta gestione si è conclusa nel corso dell'anno, sia in seguito alla naturale scadenza dei contratti assicurativi che prevedevano la copertura dei rischi di mercato, sia mediante disdetta dei contratti in essere. I rischi in argomento sono stati progressivamente assunti con nuovi contratti dalla società partecipata SACE BT S.p.A., costituita in data 27 maggio 2004.“

- (100) Zato se lahko sklene, da na podlagi podatkov, ki sta jih zagotovili Italija in družba SACE v okviru formalnega postopka preiskave, Komisija lahko sprejme sklep, da je bila družba SACE BT ustanovljena kot zagonsko podjetje in ni le nadaljevala dejavnosti, ki so se že izvajale v okviru družbe SACE.
- (101) Komisija meni, da bi morala poslovni načrt za zagonsko podjetje sestavljati skrbna analiza poslovnih priložnosti na trgu, na katerem namerava zagonsko podjetje poslovati, in verjetni donos, ki ga bo podjetje ustvarilo, s čimer bi se pokazalo, da je pričakovana donosnost dovolj visoka, da se bo začetna naložba izplačala.
- (102) Vendar lahko obstaja majhna negotovost ter tako manevrski prostor za prilagajanje in izboljšanje obsega dejavnosti in finančnih napovedi. To lahko zlasti velja za prva leta poslovanja družbe. Po opredelitvi zagonska podjetja nimajo zgodovine finančne uspešnosti, na kateri bi vrednotenje temeljilo. Zato mora vlagatelj oblikovati proces za vrednotenje podjetja na podlagi primerljivih podjetij (določanje referenčnih meril) in finančnih napovedi. Pri vrednotenju zagonskih podjetij je ključno, da je osredotočeno na dejavnosti, ki bodo v prihodnosti omogočale ustvarjanje ustreznih dobičkov, saj lahko traja kar nekaj časa, preden mlada podjetja postanejo donosna.
- (103) Dovolj podatkov potrjuje, da je družba SACE analizirala trg, na katerem bi družba SACE BT poslovala, preden je sprejela odločitev o ustanovitvi družbe SACE BT in dodelitvi svojega začetnega kapitala. Začetne razprave in predhodni elementi poslovnega načrta za oblikovanje dejavnosti družbe SACE za obdobje 2004–2006 so bili predstavljeni na sestankih upravnega odbora družbe SACE ⁽⁸¹⁾ 21. novembra in 3. decembra 2003 ⁽⁸²⁾. Na sestanku 21. novembra 2003 je upravni odbor SACE razpravljal o novih možnostih za razvoj in možnosti poslovanja s kratkoročnim zavarovanjem kreditov v državah OECD, ki so temeljile na študiji, ki sta jo pripravila zunanji svetovalec in SACE. Upravni odbor je sklenil, da bodo viri, naložbe in cilji za tržna tveganja opredeljeni na podlagi študije izvedljivosti („studio di fattibilità“) ⁽⁸³⁾.
- (104) Zato je poslovni načrt pripravil ugledni zunanji svetovalec. Nalogi svetovalca sta bili med drugim, da opredeli priložnosti zlasti v zvezi s kratkoročnimi tveganji v državah OECD (v katerih je družba SACE velikost trga ocenila na 2,5–5 milijard EUR ⁽⁸⁴⁾) in določi pogoje poslovanja za novo podjetje.
- (105) V povabilu k oddaji ponudbe z dne 17. decembra 2003 je bilo jasno navedeno, da se zagonsko podjetje ne bo moglo zanašati na državno podporo, bodisi posredno (finančno podporo) bodisi neposredno (uporabo sredstev, dodeljenih netržnim tveganjem) ⁽⁸⁵⁾.
- (106) Začetni poslovni načrt z dne 18. maja 2004 je vseboval določanje referenčnih meril ⁽⁸⁶⁾ za tržne prakse (zlasti glavnih udeležencev na trgu) v smislu pričakovanega oblikovanja cen, stroškov zahtevkov ter drugih stroškovnih razmerij in podrobnosti, kako se ustanovi podjetje in posluje v skladu s tržnimi praksami. To bi lahko bila trdna podlaga za poslovanje zagonskega podjetja v skladu s tržnimi praksami.
- (107) Ob upoštevanju zgoraj navedenega je Komisija sklenila, da so bili proces in koraki družbe SACE pred sprejetjem odločitve o naložbi začetnega kapitala v družbo SACE BT primerljivi s tržnimi praksami v podobnih okoliščinah. Zlasti je družba SACE pred odločitvijo o naložbi pri zunanjem svetovalcu naročila študijo izvedljivosti ter pred naložbo previdno ocenila in opredelila pomembne priložnosti na trgu za rast na trgu zavarovanja kreditov v Italiji ter nadaljnjo širitev na trge Srednje in Vzhodne Evrope ali druge storitve, povezane z zavarovanjem kreditov.
- (108) V zvezi z omejenim časovnim obdobjem finančnih napovedi iz začetnega poslovnega načrta (tj. le za štiri leta, in sicer za obdobje 2005–2008) in omejeno donosnostjo, doseženo ob koncu navedenega obdobja, Komisija opaža, da je bilo to posledica dejstva, da je bilo treba nekatere ključne elemente še podrobneje opredeliti, zato je načrt vseboval le finančne napovedi za del predvidenih dejavnosti (prvi steber, glej uvodno izjavo 48).

⁽⁸¹⁾ Takrat Inštitut storitev zavarovanja na področju zunanje trgovine – SACE („Istituto per i Servizi Assicurativi del Commercio Estero – SACE“).

⁽⁸²⁾ Glej prilogo št. 10 in 11, SACE – Odgovor na zahtevek po informacijah, predložen 5. marca 2012.

⁽⁸³⁾ Glej Prilogo št. 10 – Zapisniki s sestankov upravnega odbora Inštituta storitev zavarovanja na področju zunanje trgovine – SACE z dne 21. novembra 2013 („Verbale della riunione del Consiglio di Amministrazione dell'Istituto per i Servizi Assicurativi del Commercio Estero, 21 novembre 2003“), str. 5–7, predložena dokumentacija Italije, 5. marec 2012.

⁽⁸⁴⁾ Glej Prilogo št. 10 – Predstavitve upravnemu odboru: Ocena potencialnega trga za družbo SACE za morebitni razvoj, 21. november 2003 („Presentazione al Consiglio di Amministrazione: Valutare il mercato potenziale di SACE per definire gli spazi di crescita possibili, 21 novembre 2003“), str. 43, predložena dokumentacija Italije, 5. marec 2012.

⁽⁸⁵⁾ Glej Prilogo 1 k SACE – Odgovor na zahtevek po informacijah, 15. september 2011, str. 7.

⁽⁸⁶⁾ Ocenjevanje ali preverjanje s primerjavo z referenčnim merilom (standardom ali referenčno točko, s katero se zadeve lahko primerjajo ali ocenjujejo).

- (109) V tem okviru Komisija opaža, da so bile v priloženem poslovnem načrtu, ki ga je upravni odbor SACE sprejel le mesec po začetku poslovanja družbe SACE BT, spremenjene nekatere začetne predpostavke, finančne napovedi so bile podaljšane za eno leto, in sicer do leta 2009, predložene pa so bile ločene ocene zahtevanega kapitala in njegovega donosa za endogeno oblikovano poslovanje z zavarovanjem kreditov (prvi steber), za katero je bil zahtevani kapital v zvezi z načrtovanimi premijami ocenjen na 40,3 milijona EUR. Načrtovani donos na ta kapital za leto 2009 je znašal 4,8 milijona EUR, načrtovani povprečni donos iz lastniških instrumentov pa 12,1 %. Priložen dopis upravi jasno določa širitev poslovanja na trg jamstev in opis scenarija razvoja v zvezi z možnostmi zunanje rasti v sektorjih, ki pomenijo možnosti za sinergije z dejavnostjo zavarovanja kreditov družbe SACE BT, da se uskladi donosnost vseh kapitalskih naložb v SACE BT s tržnimi referenčnimi merili. V dokumentu je bilo navedeno, da bo analiza dopolnjena po pripravi ponovnega poslovnega načrta za regulativne namene (po pričakovanjih februarja/marca 2005).
- (110) Italija in družba SACE sta tudi predložili dokumente, ki so kazali, da se je načrt nenehno preverjal. To kaže, da je uprava načrt res upoštevala in uporabljala ter redno posodabljala na podlagi novih informacij. Ta praksa se zdi primerljiva s prakso, ki naj bi se izvajala v primeru zagonskega podjetja, ko je ocena donosnosti v prihodnosti negotova in ko jo je treba po začetku poslovanja zagonskega podjetja prilagoditi.
- (111) V zvezi z drugimi stebri poslovanja, tj. širitvijo poslovanja družbe SACE BT s prevzemi („strategija zunanje rasti“), Komisija opaža, da je družba s pomočjo uglednega zunanjega svetovalca (glej uvodno izjavo 113) že na začetku opredelila priložnosti na trgu v drugih tržnih segmentih, ki pomenijo pomembne sinergije za njeno osrednjo dejavnost zavarovanja kreditov (vključno z morebitnimi ciljnim družbami za prevzem). Zaradi zgoščene strukture trga v Zahodni Evropi je SACE raziskala priložnosti za širitev na trge Srednje in Vzhodne Evrope, na katerih trije veliki udeleženci na trgu zavarovanja kreditov takrat še niso bili tako prisotni kot v Zahodni Evropi.
- (112) Komisija opaža, da, čeprav je SACE BT prejela več kapitala, kot ga je potrebovala za notranjo rast poslovanja z zavarovanjem kreditov (prvi steber), sta Italija in SACE predložili dokumente, ki kažejo, da je SACE obravnavala in analizirala nacionalno in mednarodno širitev družbe SACE BT (drugi oziroma tretji steber) že pred ustanovitvijo družbe SACE BT 27. maja 2004.
- (113) Zlasti drugi in tretji steber sta bila obravnavana v dopisu z dne 17. decembra 2003 (uvodni izjavi 52 in 53), v katerem je zunanji svetovalec, poleg tega, da je na zahtevo pregledal endogeno rast SACE, na zahtevo analiziral sodelovanje z drugimi italijanskimi ali tujimi subjekti (kot je sodelovanje z enim največjih udeležencev na trgu, sodelovanje s sekundarnim udeležencem (npr. CESCE – Španija, OND – Belgija) in sodelovanje z italijanskim udeležencem, ki posluje v drugem tržnem segmentu ali v drugem finančnem sektorju. Poleg tega je zunanji svetovalec marca 2004 že predložil dodatne analize v zvezi z italijanskim trgom poslovnih informacij, italijanskim trgom izterjave kreditov in njegovimi glavnimi udeleženci na trgu zavarovanja kreditov v Srednji in Vzhodni Evropi (dodatki k poslovnemu načrtu). Čeprav v času odobritve prvega ukrepa ni bilo natančnih finančnih napovedi o pričakovani donosnosti širitve na druge storitve v Italiji ali druge geografske trge s prevzemi, je SACE tako že imela analizo, ki jo je pripravil ugledni zunanji svetovalec, da je podprla tako propektivno določanje morebitnih ciljev.
- (114) Komisija priznava, da bi se lahko razumno pričakovala dodatna konsolidacija majhnih udeležencev na trgu in potencialna privatizacija zavarovateljev kreditov v Srednji in Vzhodni Evropi. Razume tudi težave, ki jih je družba SACE imela kljub ponavljajočem se procesu natančnega ocenjevanja višine kapitala za te prihodnje prevzeme in donosov v smislu denarja, ki jih ustvarijo taka podjetja, preden se lastnik morebitne ciljne družbe strinja s prodajo in se za take potencialne ciljne družbe za prevzem ocenijo pričakovani donosi.
- (115) Ob upoštevanju pomislekov SACE pred naložbo in podrobne analize uglednega zunanjega svetovalca, ki je predhodno določil morebitne ciljne družbe, se Komisija lahko strinja s trditvijo Italije in družbe SACE, da je SACE obravnavala načrte za prevzem, ko je v družbo SACE BT vložila kapital, pri čemer ni mogla oceniti njihove donosnosti ali pričakovanih sinergij brez dostopa do notranjih podatkov takih morebitnih ciljnih družb ali brez podatkov o prodajni ceni.
- (116) Zaradi obsežne strategije za prevzem, ki je običajna za sektor in ki jo je SACE pričakovala, se Komisija lahko strinja tudi s trditvijo Italije in SACE, da se kapital, uporabljen pri prevzemih v prihodnosti, lahko obravnava približno tako kot naložba v kapitalski sklad. V kapitalskem skladu se lahko v skladu s tržnimi referenčnimi merili

določi le pričakovana stopnja donosa (v tem primeru približevanje zahtevane stopnje donosa s tremi največjimi udeleženci na trgu zavarovanja kreditov, ki so se zelo razširili s prevzemi), bolj specifično ocenjevanje pa se izvede pred vsako naložbo, ko se pojavi taka priložnost. Pred naložbo vsega kapitala so mogoče tudi majhne zamude.

- (117) Glede donosnosti zaradi prevzemov Komisija opaža, da je družba pred prevzemi dosledno zahtevala nasvet zunanjega svetovalca. V zvezi z Assedile je bila ponujena cena manjša (za prvi prevzem 70-odstotnega deleža družbe Assedile) oziroma v okviru vrednotenja (za skupni prevzem 100-odstotnega deleža družbe Assedile), ki ga je predlagal zunanji svetovalec ⁽⁸⁷⁾. Vendar je bila pri naložbi v KUP leta 2007 skupaj s SA Ducroire plačana cena za 5 % višja od vrednotenja svetovalca (Rothschild). Toda SACE BT je dokaj hitro po tem, ko je spoznala, da se donosnosti KUP ne more obnoviti, to naložbo prodala ⁽⁸⁸⁾. SACE BT je 25. februarja 2009 prodala svoj delež v družbi KUP družbi SA Ducroire, da bi čim bolj zmanjšala izgubo v prihodnosti ⁽⁸⁹⁾.
- (118) Komisija opaža tudi, da družba SACE razpolaga z znanjem o trgu za tveganja zavarovanja kreditov, saj je družba, ki posluje z dolgoročnim zavarovanjem izvoznih kreditov. Zato ni izvajala naložb brez predhodnega poznavanja sektorja.
- (119) Če povzamemo, Komisija opaža, da je bil poslovni načrt pripravljen predhodno in s pomočjo uglednega zunanjega svetovalca, ki je proučil priložnosti na trgu, ki so bile družbi SACE predstavljene pred ustanovitvijo družbe SACE BT. Poleg tega je bila naložba jasno namenjena zagonskemu podjetju in je bila podprta z načrtom, ki je temeljil na podrobnih referenčnih merilih tržnih praks, zlasti v smislu stroškov in oblikovanja cen, ter je ustrezno določil poslovne priložnosti za rast in razvoj družbe. Opažanja podpira tudi trditev, da je matična družba podrobno spremljala uspešnost zagonskega podjetja in izvajala pravočasne prilagoditve v prvih letih poslovanja.
- (120) Zaradi vseh zgoraj navedenih okoliščin in zlasti zaradi ravni donosnosti, ki se lahko pričakuje od drugega in tretjega stebra poslovanja SACE BT in ki je bila takrat podrobno raziskana, se lahko sklene, da je bilo pričakovanje ustreznega donosa iz začetne kapitalske naložbe, tj. iz prvega ukrepa, realistično in v skladu s tržnimi praksami.
- (121) Zato se lahko sklene, da je družba SACE ob naložbi denarja v SACE BT zahtevala (kot je določeno v zapisnikih in dopisih uprave) in utemeljeno pričakovala zadosten donos na svojo naložbo.
- (122) Sklene se, da se prvi ukrep ne šteje za ukrep, ki je pomenil prednost za SACE BT. Zato ni pomoč, drugih meril za uvrščanje ukrepa kot državne pomoči pa ni treba oceniti.

V.1.1.3. Obstoje prednosti pri drugem ukrepu

- (123) V uvodni izjavi 100 sklepa o začetku postopka je Komisija izrazila svoje pomisleke, da je bilo pozavarovanje udeležencev na trgu in matične družbe SACE zagotovljeno po primerljivih pogojih. Pozavarovanje, ki ga je država zagotovila neposredno (tj. prek javnega zavarovatelja izvoznih kreditov SACE), naj bi vodilo do umetnega oblikovanja zmogljivosti, ki na zasebnem trgu ne bi bila razpoložljiva. Poleg tega Komisija v uvodni izjavi 103 sklepa o začetku postopka ni izključila možnosti, da je drugi ukrep pomenil prednost za SACE BT.
- (124) Italija in SACE nista predložili novih podatkov, ki bi spremenili predhodno oceno iz sklepa o začetku postopka.

⁽⁸⁷⁾ Skupna cena, plačana za 100-odstotni delež družbe Assedile, je znašala 41,8 milijona EUR, svetovalec pa je predvideval 41,2–44,7 milijona EUR (glej Pripombe družbe SACE S.P.A., predložene 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka, str. 20, in Prilogo 11 k tem pripombam). Za začetni prevzem 70-odstotnega deleža družbe Assedile je bila cena celo pod vrednotenjem, in sicer 27 milijonov EUR za 70-odstotni delež, kar ustreza 38,5 milijona EUR za celo družbo. Cena prevzema 30-odstotnega deleža družbe Assedile 6. marca 2008 je bila določena na podlagi ponovne ocene družbe Assedile, kot je bila predvidena v sporazumu delničarjev ob nakupu 70-odstotnega deleža (30. september 2005). Cena je ustrezala približno 41,8 milijona EUR za 100-odstotni delež in tako je SACE BT leta 2008 plačala preostali delež v višini 14,8 milijona EUR (glej SACE – Odgovor na zahtevek po informacijah, 15. september 2011, str. 10–11).

⁽⁸⁸⁾ Glede na letno poročilo družbe SACE BT za leto 2008 (glej str. 22–23) je bila strategija za mednarodno širitev zaradi svetovne krize ponovno obravnavana, pri čemer se je osredotočila na domači trg. Ker je KUP dosegal slabše finančne rezultate od pričakovanih in zaradi gospodarskega položaja v Vzhodni Evropi, je uprava menila, da vloženi kapital ne bo izterjan.

⁽⁸⁹⁾ SACE BT je zabeležila izgubo v višini 2,2 milijona EUR v primerjavi z vrednostjo prevzema, ki je znašala 13,3 milijona EUR. Konec leta 2009 je Ducroire zabeležil 12,3 milijona EUR prilagoditve navzdol za vrednotenje svojega 66-odstotnega deleža družbe KUP (za 33 % je plačal 13,3 milijona EUR in nato dodatnih 11,1 milijona EUR družbi SACE BT, kar skupaj znaša 24,4 milijona EUR), glej opažanja družbe SACE z dne 5. maja 2011 na strani 22 in letno poročilo družbe Ducroire za leto 2009, str. 28.

- (125) V skladu s točko 4.2 sporočila o izvoznih kreditih so bile države članice pozvane, da v roku enega leta od objave tega sporočila končajo z dodeljevanjem nekaterih vrst državne pomoči, vključno z državnim pozavarovanjem, neposrednim ali posrednim prek javnih ali javno podprtih zavarovateljev izvoznih kreditov, pod pogoji, ki so ugodnejši od tistih, ki so na voljo na trgu zasebnih pozavarovateljev, kar vodi v nerealno nizke cene pozavarovanja ali umetno ustvarjanje kapacitet, ki jih na zasebnem trgu ne bi bilo. Točka 4.2 nadalje določa, da so obstoječi programi dodatnega državnega pozavarovanja še naprej dovoljeni v vmesnem obdobju, če je med drugim državno pozavarovanje manjšinski del celotnega zavarovateljevega paketa pozavarovanja in je državno pozavarovanje za tržna tveganja dostopno vsem zavarovateljem kreditov, ki lahko izpolnijo enotna merila upravičenosti. Očitno je, da navedene določbe v tej zadevi niso bile izpolnjene, saj je državno pozavarovanje obsegalo večji del pozavarovanja. Poleg tega shema ni bila dostopna vsem zavarovateljem kreditov.
- (126) Pri oceni obstoja prednosti bo Komisija najprej pokazala, da se ukrepa ne bi dalo pridobiti od preostalega trga. Nato bo pokazala, da SACE ni delovala kot zasebni pozavarovatelj. Poleg tega bo pokazala, da tudi ob upoštevanju dejstva, da je SACE matična družba družbe SACE BT, to ne omogoča sklepa, da je SACE ravnala tako, kot bi v takem položaju ravnalo zasebno podjetje. Nato bo Komisija pokazala, da pozavarovanje, ki ga je zagotovila družba SACE, pomeni prednost za SACE BT.
- (127) Komisija opazuje, da je SACE BT 30. januarja 2009 uspešno zbrala 25,85 % škodnega presežkovnega pozavarovanja na trgu za tržna kreditna tveganja za leto 2009, da je obnovila pozavarovalne pogodbe za leto 2009 ⁽⁹⁰⁾. S številnimi udeleženci na trgu je bil vzpostavljen stik, ki pa so odklonili zagotovitev pozavarovanja za preostali del kljub njegovi domnevni donosnosti (16 udeležencev se je odločilo, da ne bo sodelovalo). Posledično se je „po številnih poskusih doseganja sporazuma z udeleženci na trgu“ ⁽⁹¹⁾ SACE BT odločila, da bo preostali del škodnega presežkovnega pozavarovanja poiskala pri družbi SACE. SACE je 5. junija 2009 prevzela 74,15 % škodnega presežkovnega pozavarovanja pod enakimi pogoji v smislu prednostnih nalog, zmogljivosti in premij kot zasebni pozavarovatelj. Zato je jasno, da 74,15 % škodnega presežkovnega pozavarovanja, ki ga je zagotovila SACE, SACE BT ne bi prejela od preostalega trga ⁽⁹²⁾.
- (128) Da se določi, ali tak ukrep pomeni prednost, je treba preveriti, da SACE z odobritvijo tega ukrepa ni ravnala tako, kot bi v podobnih okoliščinah ravnal zasebni zavarovatelj. Komisija opazuje, da sta Italija in SACE sami priznali, da je svetovna finančna kriza zelo vplivala na svetovni trg pozavarovanj in sprožila omejevalne pogoje pozavarovanja leta 2009. Zato so številni zasebni pozavarovatelji bistveno zmanjšali svojo zmogljivost zavarovanja kreditov z zmanjšanjem svojih dejavnosti v tem sektorju in se osredotočili na donosnejša področja, kar je vplivalo na razpoložljivost takega zavarovanja kreditov in pozavarovanja na trgu. Poleg tega je neuspeh družbe SACE BT, da najde pozavarovanje na trgu, tudi posledica njenega težavnega finančnega položaja in številni zasebni pozavarovatelji, ki so sodelovali v razpravah o obnovi pozavarovanja družbe SACE BT, so izrazili pomisleke o položaju družbe. SACE BT je leta 2008 zabeležila velike izgube (v višini približno 29,5 milijona EUR). Zaradi tega slabega položaja je bilo tveganje pozavarovanja višje ⁽⁹³⁾. Ravnanje pozavarovateljev, ki so sodelovali v pozavarovanju, kaže, da bi zasebni pozavarovatelj le deloma sodeloval pri tako tveganem pozavarovanju, če provizije ne bi bile bistveno višje. Nikoli ne bi sprejel kritja tako visokega odstotka, kot je 74 %, in pod istimi pogoji, kot to zahtevajo pozavarovatelji za bistveno manjše odstotke pozavarovanja. Razumen vlagatelj bi zahteval provizijo, ki upošteva višjo raven prevzetih tveganj ⁽⁹⁴⁾. Zato bi morala biti provizija, ki jo je zaračunala SACE, dejansko višja od provizije, ki jo je zaračunalo pet zasebnih pozavarovateljev za bistveno manjši odstotek pozavarovanja ⁽⁹⁵⁾. Zato je Komisija znesek pomoči v drugem ukrepu izračunala kot razliko med provizijo pozavarovanja, ki bi jo zasebni pozavarovatelj zaračunal za tako velik delež pozavarovanja, in provizijo, ki je bila zaračunana družbi SACE BT. Komisija v skladu s svojo prakso ⁽⁹⁶⁾ meni, da bi morala biti provizija za tako velik delež pozavarovanja in tveganja vsaj 10 % višja od provizije, ki so jo zaračunali zasebni pozavarovatelji za manjši delež pozavarovanja in tveganja. Za znesek v višini 1,56 milijona EUR, ki ga je SACE BT plačala SACE, pomoč znaša 156 000 EUR.

⁽⁹⁰⁾ Glede na predloženo dokumentacijo Italije z dne 8. aprila 2010 (str. 5, odstavek 2) je kritje povezano le s tržnimi tveganji.

⁽⁹¹⁾ Glej Prilogo št. 14 – ISVAP: Zapisnik ugotovitev inšpekcijske preiskave pri družbi SACE BT z dne 11. oktobra 2010 („Verbale degli accertamenti ispettivi effettuati presso SACE BT, 11.10.2010“), str. 56, predložena dokumentacija Italije z dne 5. marca 2012.

⁽⁹²⁾ [...].

⁽⁹³⁾ [...].

⁽⁹⁴⁾ Glej uvodno izjavo 93 Sklepa Komisije C(2011) 7756 final z dne 23. novembra 2011 v zadevi SA.27386 (C 28/2010) – Shema kratkoročnega zavarovanja izvoznih kreditov – Portugalska, še ni objavljeno.

⁽⁹⁵⁾ Glej uvodno izjavo 68 Sklepa Komisije C(2011) 7756 final z dne 23. novembra 2011 v zadevi SA.27386 (C 28/2010) – Shema kratkoročnega zavarovanja izvoznih kreditov – Portugalska, še ni objavljeno.

⁽⁹⁶⁾ V zadevi o shemi kratkoročnega zavarovanja izvoznih kreditov – Portugalska (Sklep Komisije C(2011) 7756 final z dne 23. novembra 2011 v zadevi SA.27386 (C 28/2010), uvodna izjava 93, še ni objavljeno) je Komisija oblikovala metodo za izračun zneska, ki ga je treba izterjati (pojasnjena v Prilogi k navedenemu sklepu) na podlagi predpostavk in skupnih tržnih praks. Po tej metodi teoretična tržna cena kritja, ki ga je odobrila država, znaša 110 % cene (v smislu stopnje premije), ki jo zaračuna zasebni zavarovatelj v primeru vsake posamezne stranke.

Nazadnje Komisija opaža, da dodelitev tako velikega deleža pozavarovanja enem podjetju morda ni v skladu s splošnimi načeli podjetja o pozavarovanju, tj. „število sodelujočih pozavarovateljev pri pogodbah je tako, da se zagotovi ustrezna razporeditev tveganja“ ⁽⁹⁷⁾. Zaradi zgoraj navedenih razlogov je Komisija sklenila, da SACE ni ravnala kot zasebni pozavarovatelj.

- (129) V zvezi z vprašanjem, ali bi matična družba zagotovila tako velik delež pozavarovanja v razmerah, ko njena odvisna družba ne bi mogla pridobiti zadostnega deleža pozavarovanja po predlagani ceni na trgu, je treba omeniti, da taka pozavarovalna pogodba poveča izpostavljenost matične družbe poslovanju odvisne družbe. V tej zadevi je bila SACE leta 2009 v položaju, ko je potrebovala veliko dokapitalizacijo in pozavarovanje. Odločitev o odobritvi tega ukrepa bi bilo zato treba analizirati vzporedno z odobritvijo tretjega in četrtega ukrepa. Upravni odbor družbe SACE je drugi, tretji in četrty ukrep pravzaprav obravnaval že 26. maja 2009 ⁽⁹⁸⁾, da bi zagotovil podporo družbi SACE BT ⁽⁹⁹⁾. Kot bo ugotovljeno v oceni navedenih ukrepov, zasebni vlagatelj ne bi nadaljeval s temi dokapitalizacijami, temveč bi dopustil, da gre družba v stečaj. Zato je treba sprejeti sklep, da zasebna matična družba ne bi nadaljevala z drugim ukrepom, ki je še bolj povečal izpostavljenost matične družbe svoji odvisni družbi.
- (130) V zvezi z vprašanjem, ali je pozavarovanje pomenilo prednost za družbo SACE BT, je ukrep, kot priznava SACE (glej uvodno izjavo 70), SACE BT omogočil, da poveča svojo zmogljivost zagotavljanja zavarovanja kreditov in tako prevzame več pogodb, kot bi jih lahko drugače. Drugače bi SACE BT brez tega ukrepa morala podpirati ta tveganja na svoji bilanci stanja oziroma bolj ogroziti svoj kapital ali ponuditi višjo premijo za pridobitev navedenega pozavarovanja, ki bi bila vsaj 10 % višja (glej uvodno izjavo 128). Zato je ukrep SACE BT omogočil, da pozavarovanje pridobi po nižji ceni, in sicer pozavarovanje, ki ji je omogočalo, da prevzame več zavarovanj, kot bi to lahko brez pozavarovanja družbe SACE, ali da nosi manj tveganj za svoj račun.
- (131) Komisija je sklenila, da je drugi ukrep pomenil prednost za SACE BT, ki ustreza razliki med provizijo, ki jo je SACE BT dejansko plačala, in provizijo, ki je vsaj 10 % višja, ki bi jo zahteval zasebni pozavarovatelj in ki bi upoštevala višjo raven prevzetih tveganj.

V.1.1.4. Obstoje prednosti pri tretjem in četrtem ukrepu

- (132) V uvodni izjavi 107 sklepa o začetku postopka je Komisija izrazila svoje pomisleke glede možnosti, da bi zasebni gospodarski subjekt v družbo SACE BT vložil znesek, ki se trenutno ocenjuje. Kot priznavajo italijanski organi, tretji in četrty ukrep krijeta potrebe SACE BT po kapitalu za soočanje z učinki finančne krize ⁽¹⁰⁰⁾. V dokumentu za razpravo („materiale per discussione“) upravnega odbora družbe SACE BT z dne 31. marca 2009 je navedeno, da SACE BT „potrebuje dokapitalizacijo (‘ricapitalizzazione’) v višini do 70 milijonov EUR, da se zagotovijo ustrezna sredstva za kritje rezerv konec leta 2009“ ⁽¹⁰¹⁾. Isti dokument navaja, da so bila sredstva že konec prvega semestra leta 2009 nezadostna za kritje rezerv, kar pomeni, da je bilo konec junija 2009 potrebnih 23 milijonov EUR in 68 milijonov EUR konec leta 2009. Sklep o začetku postopka navaja, da se zdi, da SACE BT ni bila v položaju, ko bi lahko krila izgube, zabeležene konec leta 2008, njena takratna sredstva pa so bila nezadostna za kritje rezerv. Zdi se, da SACE BT ne bi mogla zbrati kapitala, vloženega v družbo, na trgu, saj je bila pričakovana donosnost nezadostna. Ni dokazov, da je SACE BT takrat imela pozitivno vrednost.
- (133) V uvodni izjavi 108 sklepa o začetku postopka je Komisija Italijo pozvala k predložitvi pripomb glede tega, ali je bil tretji ukrep nujen, da se družbi SACE BT omogoči nadaljnje poslovanje, in kako visoki bi bili ocenjeni stroški za SACE, če bi prodala ali likvidirala SACE BT. Komisija je opozorila, da bi matična družba svojo odvisno družbo dokapitalizirala, vendar le, če bi obstajala razumna verjetnost, da bo družba, ki prejme pomoč, ponovno donosna ⁽¹⁰²⁾. Vlagatelj v tržnem gospodarstvu ne bi vložil dodatnega kapitala v SACE BT, če bi bilo v gospodarstvenem smislu to dražje kot likvidacija zadevnih sredstev (tj. s prodajo zadevne naložbe).

⁽⁹⁷⁾ [...].

⁽⁹⁸⁾ Takrat je bila matična družba SACE že seznanjena z bistvenimi izgubami, ki jih je SACE BT zabeležila v prvem četrtletju leta 2009.

⁽⁹⁹⁾ Glej Prilogo št. 1 – Zapisnik sestanka upravnega odbora družbe SACE z dne 26. maja 2009 („Verbale della riunione del CdA di SACE S.p.A., 26 maggio 2009“), str. 4, predložena dokumentacija Italije, 5. marec 2012.

⁽¹⁰⁰⁾ Glej predloženi dopis Italije z dne 8. junija 2010, str. 2.

⁽¹⁰¹⁾ Glej predloženi dopis Italije z dne 8. junija 2010, Priloga 7, str. 29.

⁽¹⁰²⁾ Glej sodbo Splošnega sodišča, Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH in Lech-Stahlwerke GmbH proti Komisiji (T-129/95, T-2/96 in T-97/96, Recueil 1999, str. II-17, točka 116).

- (134) V uvodnih izjavah 111 in 117 sklepa o začetku postopka je Komisija izrazila pomisleke, da sta tretji in četrti ukrep izpolnjevala načelo vlagatelja pod tržnimi pogoji. Komisija je nadalje trdila, da se zdi, da ta dva ukrepa pomenita prednost za SACE BT.
- (135) V sklepu o začetku postopka (uvodni izjavi 109) je navedeno, da ima glavno vlogo načrt, ki je bil takrat razpoložljiv. Načrt je ključnega pomena, saj bi zasebni vlagatelj zagotovil nov kapital družbi s pomanjkanjem dobička le, če pričakuje donos do zadostne ravni donosnosti. Drugače bi se z vloženim kapitalom le poplačal obstoječi dolg družbe, pri čemer se ne bi zagotovilo, da bo družba ponovno imela dobiček v prihodnosti ⁽¹⁰³⁾. Brez privlačnega načrta „prestrukturiranja“ razumni zasebni vlagatelj naložbe ne bi izvedel ⁽¹⁰⁴⁾.
- (136) Komisija je opozorila, da je poslovni načrt SACE BT za obdobje 2010–2011 predvideval zlasti ukrepe za povečanje tržnega deleža in širitev dejavnosti ter ni predvideval ukrepov za ponovno vzpostavitev donosnosti, npr. za zmanjšanje stroškov in prestrukturiranje poslovnega modela. SACE BT je pričakovala, da bo svoj tržni delež na trgu zavarovanja kreditov in poslovanja z jamstvi leta 2011 povečala do ciljne ravni, in sicer 15 %, ter do leta 2011 postala drugi udeleženec na trgu zavarovanja kreditov. Za leto 2009 je SACE BT ocenila, da bo tretja ali četrt na trgu zavarovanja kreditov in poslovanja z jamstvi. V zvezi z distribucijskim omrežjem SACE BT načrt med drugim predvideva oceno možnih priložnosti za nadaljnje prevzeme. Poleg tega se poslovni načrt med drugim zanaša na zunanje dejavnike, kot so izboljšanje gospodarskega in tržnega scenarija in postopno odpiranje trga po zavarovanju od leta 2011, ne pa na notranje spremembe.
- (137) Podatki, ki sta jih Italija in SACE predložili med formalnim postopkom preiskave, niso spremenili začetne ocene Komisije iz sklepa o začetku postopka.
- (138) Komisija ni spremenila stališča o uvrstitvi tretjega in četrtega ukrepa kot povečanje kapitala („aumenti di capitale“). Čeprav po podatkih Italije poslovanje ni povečalo osnovnega kapitala („capitale sociale“), Komisija opaza, da je pozitivno vplivalo na lastniški kapital delničarjev („patrimonio netto“), ki je širša kategorija kot osnovni kapital („capitale sociale“), s prenosom matične družbe SACE v kapital SACE BT ⁽¹⁰⁵⁾.
- (139) Po trditvah družbe SACE so bile odločitve za dokapitalizacijo SACE BT sprejete ob upoštevanju pričakovane ponovne donosnosti leta 2011.
- (140) Vendar Komisija opominja, da SACE ob odobritvi tretjega ukrepa ni imela posodobljenih finančnih napovedi ali poslovnega načrta, ki bi upošteval kapitalsko injekcijo in najnovejše finančne podatke. Torej SACE ni imela podlage, da bi pričakovala ponovno donosnost SACE BT.
- (141) Glavni dokument, ki ga je SACE upoštevala pri odobritvi četrtega ukrepa, sestavlja poslovni načrt za obdobje 2010–2011. Komisija opaza, da je bil ta poslovni načrt zelo kratek dokument, ki je le opredeljeval negativni položaj na trgu ter v zvezi s SACE BT navajal nekaj glavnih finančnih količnikov in vrednosti za leti 2010 in 2011. Poslovni načrt je zlasti navajal podatke, ki so kazali, da se je položaj na trgu slabšal (količnik izgub se je postopoma slabšal in se v letu 2008 povečal za 71,4 % v primerjavi z letom 2007) ter da so izgube znašale približno polovico prometa v sektorju. V tem okviru je načrt predvideval bistveno boljše stopnje zavarovanja kreditov SACE BT, ki naj bi dosegla finančno rentabilnost nič leta 2011 (glej preglednico 5). Vendar ni podrobno opredelil sprememb pri oblikovanju cen ali kako bi se v ta namen lahko zmanjšali stroški.
- (142) Treba je poudariti, da je poslovni načrt za obdobje 2010–2011 vključeval le napoved o finančni rentabilnosti leta 2011, vendar ni vključeval nobenega podatka, ki bi pokazal, da se bo položaj izboljšal po letu 2011, ali ocene donosnosti družbe SACE BT v prihodnosti po navedenem datumu (možnost, da bi družba imela dobiček po letu 2011, pravzaprav sploh ni bila omenjena). Poleg tega je bil navedeni cilj v načrtu omejen na to, da družba preneha ustvarjati izgube ali dodatno razširi svojo prisotnost na trgu, pri tem pa ni bil predviden dobiček v prihodnosti. V zvezi s tem Komisija meni, da bi preudaren vlagatelj v tržnem gospodarstvu zahteval zanesljivo oceno za obnovev donosnosti v prihodnosti na ustrezno raven.

⁽¹⁰³⁾ Glej Odločbo Komisije 96/278/ES (UL L 104, 27.4.1996, str. 25) – Iberia, točka 15 dela VII.

⁽¹⁰⁴⁾ Glej Sodišče, C-305/89, Recueil 1991, str. I-1601, točka 22 – Italija proti Komisiji („Alfa Romeo“), Odločba Komisije 94/662/ES (UL L 258, 6.10.1994, str. 26), točka 21 dela VII – Air France; in Odločba Komisije 97/789/ES (UL L 322, 25.1.1997, str. 44) – Alitalia, točka 6 dela VII.

⁽¹⁰⁵⁾ Glede na računovodske izkaze družbe SACE za leto 2009 in priloge 5–7 k dopisom računovodskim izkazom so povečanja v nadzorovanem subjektu SACE BT znašala 70 milijonov EUR.

- (143) Iz zapisnika sestanka upravnega odbora družbe SACE, na katerem sta bila odobrena tretji in četrti ukrep, se zdi tudi, da se je upravni odbor strinjal s kapitalizacijskimi ukrepi, da se krijejo izgube in izpolnijo regulativne zahteve ter družbi tako omogoči nadaljnje poslovanje. V navedenem zapisniku ni bila omenjena donosnost družbe v prihodnosti. Uprava ni upoštevala morebitne likvidacije družbe SACE BT, ko je primerjala scenarij likvidacije z izbranim načinom vlaganja dodatnega kapitala v družbo v težavah. Zato ni zahtevala ali obravnavala ocene stroškov likvidacije in torej ni bila v položaju za sprejetje sklepa, da bi kapitalska injekcija prinesla boljše gospodarske rezultate kot likvidacija družbe.
- (144) Zato je Komisija sklenila, da SACE pri sprejetju navedenih ukrepov ni ocenila, ali je bila zagotovitev dodatnega kapitala bolj ekonomičen scenarij zanj kot delničarko kot likvidacija odvisne družbe. Glede na okoliščine na trgu in takratno odsotnost napovedi o donosnosti za SACE BT preudarni zasebni udeleženec na trgu ne bi nadaljeval z naložbo brez takega premisleka. Že samo zato se lahko sklene, da SACE ni ravnala kot preudarni zasebni udeleženec na trgu ter da bi se zato kapitalske injekcije, ki so posledica tretjega in četrtega ukrepa, morale uvrstiti kot državna pomoč.
- (145) Komisija za namen celovitosti tudi dodaja, da ne more podpreti trditve SACE, da bi skladnost z regulativnimi kapitalskimi zahtevami preudarnemu zasebnemu vlagatelju v tržnem gospodarstvu zadostovala za dodatno naložbo kapitala v družbo. Kot navaja sporočilo Komisije o uporabi členov 92 in 93 Pogodbe EGS (v nadaljnjem besedilu: sporočilo o načelu vlagatelja pod tržnimi pogoji) ⁽¹⁰⁶⁾, vlagatelje zakon pogosto zavezuje, da prispevajo dodaten lastniški kapital družbam, katerih kapitalsko osnovo so redne izgube zmanjšale pod predhodno določeno raven. V odgovor trditvam držav članic, da se te kapitalske injekcije ne morejo obravnavati kot pomoč, saj le izpolnjujejo pravno obveznost, sporočilo o načelu vlagatelja pod tržnimi pogoji navaja, da bi zasebni vlagatelji v takem položaju premislili o vseh drugih možnostih, vključno z likvidacijo ali zaprtjem ⁽¹⁰⁷⁾, in izbrali možnost, ki prinaša največ prednosti v finančnem smislu.
- (146) V tem primeru Komisija meni, da bi SACE družbo SACE BT lahko pustila, da gre v stečaj, saj je bila delniška družba. SACE ne bi bilo treba kriti obveznosti družbe SACE BT. SACE pravilno trdi, da lahko zasebni vlagatelji upoštevajo druge vidike, kot je javni ugled ⁽¹⁰⁸⁾. Sodišče je v zadevi ENI/Lanerossi razsodilo, da se začasna absorpcija izgub matične družbe, ki jih ustvari odvisna družba, „ki je začasno v težavah, vendar lahko ponovno postane donosna, morda po prestrukturiranju“, lahko upraviči ne le z možnostjo neposredne premoženjske koristi, temveč tudi z drugimi vidiki, tj. zaščito javne podobe skupine in preusmeritvijo njenega poslovanja ⁽¹⁰⁹⁾. Vendar je Sodišče razsodilo, da bi se moralo vse kapitalske injekcije obravnavati kot državno pomoč, če ni možnosti za donosnost, tudi dolgoročnih ne ⁽¹¹⁰⁾. Kot je potrdila sodna praksa, so trditve zato imele omejeno pomembnost za uporabo preskusa zasebnega vlagatelja ob odsotnosti napovedi v času kapitalskih injekcij, da bo SACE BT imela dobiček po letu 2011, tudi dolgoročnih ne.
- (147) Poleg tega Italija in SACE nista zagotovili elementov, s katerimi bi pokazali ali količinsko opredelili negativne gospodarske učinke, ki bi jih domnevno poslabšanje javne podobe družbe SACE imelo za to družbo.
- (148) Komisija opaža tudi, da se dejavnosti zavarovanja družbe SACE izvajajo v okviru jamstva države. Zavarovani posledično vedo, da jim bo država zagotovila plačilo odškodnin, ki jim v okviru navedenih zavarovanj pripadajo. Zato Komisija ne vidi razloga, zakaj bi bile zavarovane stranke družbe SACE zaskrbljene glede tega, da je bila odvisna družba družbe SACE, ki ne deluje v okviru jamstva države in je delniška družba, likvidirana. Italija in SACE nista utemeljili, zakaj bi to vplivalo na te dejavnosti SACE, ki se izvajajo v okviru jamstva države.

⁽¹⁰⁶⁾ Sporočilo Komisije državam članicam o uporabi členov 92 in 93 Pogodbe EGS in člena 5 Direktive 80/723/EGS o javnih podjetjih v proizvodnem sektorju (UL C 307, 13.11.1993, str. 3).

⁽¹⁰⁷⁾ Glej sporočilo Komisije državam članicam o uporabi členov 92 in 93 Pogodbe EGS, točka 36.

⁽¹⁰⁸⁾ SACE kot enega od argumentov navaja tudi preusmeritev poslovnih dejavnosti (glej Pripombe družbe SACE, predložene 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka, str. 36). Vendar je v praksi Italija po posebnem zahtevku Komisije navedla, da SACE ne predvideva bistvene spremembe poslovanja družbe SACE BT (glej SACE – Odgovor na zahtevek po informacijah, 15. september 2011, str. 13).

⁽¹⁰⁹⁾ Glej sodbo ENI/Lanerossi, točka 21.

⁽¹¹⁰⁾ Glej sodbo ENI/Lanerossi, točka 22.

- (149) Poleg tega Komisija meni, da dejavnosti zavarovanja SACE niso tržne dejavnosti, ki bi jih izvajal zasebni subjekt, ker jih SACE izvaja z jamstvom države (tako jamstvo zavarovanja dejavnosti družbe SACE ni pomoč, saj se za te dejavnosti šteje, da jih trg ne ponuja in da zato ni izkrivljanja konkurence). Komisija meni, da pri ocenjevanju, ali bi zasebni vlagatelj v takem položaju, kot je bila SACE, odvisni družbi, kot je SACE BT, pustil, da gre v stečaj oziroma ali bi jo dokapitaliziral, ni mogoče upoštevati morebitnega negativnega učinka likvidacije SACE BT na te netržne dejavnosti, ki jih izvaja SACE, saj zasebni vlagatelj nikoli ne bi bil v položaju, ko bi izvajal take dejavnosti.
- (150) Kot je navedeno, SACE ob sprejetju tretjega in četrtega ukrepa ni primerjala scenarija likvidacije z izbranim načinom naložbe dodatnega kapitala v družbo SACE BT, kljub temu da je bila družba v težavah. Za namen popolnosti bo Komisija v spodnjih odstavkih vseeno pokazala, da bi SACE ob taki primerjavi ugotovila, da bi bila likvidacija družbe SACE BT ustrežnejša od naložbe dodatnega kapitala v višini 70 milijonov EUR v družbo SACE BT, kljub temu da je bila družba v težavah.
- (151) Da se ugotovi, ali je bila SACE kot edina delničarka družbe SACE BT v boljšem položaju, ko je vložila dodatni kapital v višini 70 milijonov EUR, kot če bi družbo SACE BT likvidirala (opuščanje njenih dejavnosti), je treba primerjati pričakovane denarne tokove, če obstajajo, za SACE kot delničarko pri scenariju likvidacije (zaprtju) z denarnimi tokovi, pričakovanimi v scenariju kapitalske injekcije. Na podlagi predloženih informacij je razvidno, da Italija in SACE takrat (ali naknadno) nista ocenili deleža lastniškega kapitala v družbi SACE BT pri scenarijih pred injekcijo in po njej.
- (152) Komisija opaza, da se je konec maja 2009 in v začetku julija 2009, ko se je uprava družbe SACE BT odločila za odobritev tretjega in četrtega ukrepa, že pričakovalo, da bo SACE BT po ocenah leta 2009 poleg visokih izgub, zabeleženih leta 2008 (29,5 milijona EUR), ustvarila dodatne visoke izgube (v višini 53,4 milijona EUR ⁽¹¹¹⁾), tako da bi preostali kapital konec leta 2009 po pričakovanjih znašal 24,2 milijona EUR. Zlasti je knjižna vrednost družbe SACE BT konec prvega četrtertja 2009 (1Q2009) (ob upoštevanju zabeleženih izgub v navedenem obdobju v višini 22,6 milijona EUR) znašala 55 milijonov EUR, pričakovane izgube za celo leto 2009 pa so znašale 53,4 milijona EUR. Zato bi pri scenariju pred injekcijo pričakovana knjižna vrednost lastniškega deleža konec leta 2009 znašala toliko, kot je razlika med knjižno vrednostjo konec prvega četrtertja 2009, in sicer 55 milijonov EUR, in preostalimi pričakovanimi izgubami v tistem letu, tj. 30,8 milijona EUR (od 53,4 milijona EUR se odšteje 22,6 milijona EUR), kar znaša 24,2 milijona EUR.
- (153) Pri scenariju po injekciji bi se pričakovalo, da se bo knjižna vrednost lastniškega kapitala povečala za znesek dokapitalizacij (70 milijonov EUR) in tako znašala 94,2 milijona EUR.
- (154) V tem okviru je treba omeniti, da so pri scenariju likvidacije delničarji upravičeni le do preostalih prihodkov, če ostanejo po kritju vseh obveznosti družbe in vseh zapadlih stroškov likvidacije. Izid likvidacije je odvisen od vrednosti in možnosti prodaje sredstev družbe.
- (155) Komisija zelo previdno obravnava hipotezo, da družba SACE pri scenariju likvidacije ne bi izterjala nič svoje kapitalske naložbe, ki jo je izvedla v družbo SACE BT.
- (156) Pri naslednjem koraku pri ocenjevanju relativne privlačnosti injekcije kapitala v višini 70 milijonov EUR v družbo SACE BT v primerjavi s scenarijem likvidacije je treba oceniti, kolikšna je bila vrednost družbe (tj. tržna vrednost 100-odstotnega deleža lastniškega kapitala v družbi) po tej injekciji v višini 70 milijonov EUR.
- (157) Če je vrednost družbe po kapitalskih injekcijah leta 2009 znašala 70 milijonov EUR ali več, potem bi zasebni vlagatelj morda želel nadaljevati s to naložbo.
- (158) Taka vrednost družbe je odvisna od ocene trenutne vrednosti denarnih tokov v prihodnosti (smeri denarnih tokov) za delničarja.
- (159) V zvezi s tem Komisija opominja, da v poslovnih načrtih in/ali napovedih, ki so bili takrat na voljo, ni bilo pričakovanega toka dobičkov v prihodnosti, ki bi lahko pokazali, da bi tržna vrednost znašala približno 70 milijonov EUR. Poleg tega družba pred krizo ni bila donosna, zato ni bilo mogoče pričakovati, da bo družba samodejno ponovno dosegla ustrezno raven donosnosti, ko se bodo makroekonomski položaj in finančni trgi povrnil v normalno stanje. Komisija je zato sklenila, da zaradi odsotnosti pričakovane smeri denarnega toka za družbo SACE BT ni bilo znaka, da bo njena tržna vrednost po izvedbi tretjega in četrtega ukrepa znašala 70 milijonov EUR ali več. Zato bi preudarni zasebni vlagatelj družbi SACE BT raje pustil, da gre v stečaj (ali jo prodal, če bi našel kupca), kot pa nadaljeval z njeno dokapitalizacijo. Tako tudi ta dodatna analiza kaže, da SACE pri odobritvi tretjega in četrtega ukrepa ni ravnala kot vlagatelj v tržnem gospodarstvu.

⁽¹¹¹⁾ Vir: predloženi dopis Italije z dne 8. junija 2010, Priloga 7, str. 28.

- (160) Drugi argument je, da bi vlagatelj za vrednotenje družbe lahko uporabil drug kazalnik, kot je metoda vrednotenja s pomnožitvijo mnogokratnika razmerja med ceno in knjigovodsko vrednostjo delnice (P/B), izpeljanega iz primerljivih družb, katerih delnice kotirajo na borzi, s knjižno vrednostjo družbe.
- (161) Komisija je seznanjena le z eno evropsko družbo za zavarovanje kreditov, ki kotira na borzi, in sicer Euler-Hermes, zato se lahko upošteva njen P/B. Je družba z razmeroma nizkim tveganjem ⁽¹¹²⁾, saj se zdi, da je upade gospodarske rasti v preteklosti razmeroma dobro prebrodila, leta 2008 in konec prvega četrtnega leta 2009 je bila donosna, leta 2008 pa je celo razdelila dividende. Zato bi bila vrednost družbe z višjim tveganjem, kot je SACE BT, manjša od vrednosti, izračunane z uporabo mnogokratnika P/B družbe Euler-Hermes. P/B družbe Euler-Hermes je konec prvega četrtnega leta znašal približno 0,60 ⁽¹¹³⁾. Če bi se ta mnogokratnik uporabil za pričakovano vrednost družbe SACE BT konec leta 2009 v višini 94,2 milijona EUR, bi vrednost družbe znašala 56,52 milijona EUR, če bi bila profila tveganja primerljiva.
- (162) Vendar Komisija opazuje, da SACE BT pred krizo ni bila donosna (v nasprotju z navedbami iz njenega poslovnega načrta), poleg tega pa ni bilo poslovnega načrta, ki bi kazal možnost, da bo ponovno donosna. Posledično se lahko šteje za takrat bistveno bolj tvegano družbo kot Euler-Hermes, zato bi vrednost družbe ob odobritvi ukrepov znašala bistveno manj kot 56,52 milijona EUR.
- (163) Poleg tega je Italija priznala tudi, da so bile okoliščine na trgu take, da je bilo takratno vrednotenje zavarovalnic po tržnem tečaju zelo nizko ⁽¹¹⁴⁾.
- (164) Na koncu bi zaradi uporabe vrednosti razmerja med ceno in knjigovodsko vrednostjo delnice, podobno kot pri uporabi vrednosti na podlagi denarnih tokov v prihodnosti, zasebni vlagatelj sklenil, da je odvisno družbo bolje pustiti, da gre v stečaj, kot vanjo vložiti dodatnih 70 milijonov EUR.
- (165) Zato se lahko tudi na podlagi zgornje analize sklene, da je bila SACE v slabšem položaju po odobritvi tretjega in četrtega ukrepa, kot bi bila v primeru scenarija likvidacije.
- (166) Komisija nadalje ugotavlja, da je v odvisno družbo za zavarovanje izvoznih kreditov dodaten kapital v času krize vložilo več vlagateljev v tržnem gospodarstvu, kot to poudarja družba SACE. Zaradi visoke negotovosti in nujnosti tem vlagateljem dokončne napovedi v času njihovih naložb morda niso bile nemudoma na voljo. Vendar so bile družbe za zavarovanja izvoznih kreditov, ki so jih njihovi delničarji dokapitalizirali, pred krizo donosne, tako da je bila njihova ponovna donosnost verjetnejša. Toda SACE BT je dosegala izgube. Pri odvisni družbi, ki je že imela izgubo oziroma je v letih pred krizo komaj dosegala finančno rentabilnost (pri čemer je njen poslovni načrt predvideval stalno rast donosnosti), bi se zasebni vlagatelj pri veliki naložbi kapitala obotavljal. Preveril bi, ali je mogoče, da bo družba nekoč dosegala ustrezno raven donosnosti. Komisija opazuje, da leta 2009 ni bilo finančnih napovedi, ki bi kazale ponovno doseganje donosnosti. Preudarni vlagatelj v takih okoliščinah v družbo ne bi vložil veliko dodatnega kapitala.
- (167) SACE trdi, da je bila družba SACE BT še vedno v zagonski fazi, zato se je težje spopadala z učinki finančne krize. Komisija najprej opazuje, da je SACE BT ob začetku krize leta 2008 poslovala že štiri leta. V skladu s prakso Komisije podjetje načeloma velja za novoustanovljeno prva tri leta po začetku poslovanja na zadevnem področju ⁽¹¹⁵⁾. Tudi če bi bila trditev, da je bila SACE BT še vedno v zagonski fazi, resnična, ni jasno, kakšen učinek bi imela na uporabo načela vlagatelja pod tržnimi pogoji. Zasebni vlagatelj bi namreč še vedno primerjal pričakovano tržno vrednost družbe po dokapitalizaciji (na podlagi njene pričakovane donosnosti) z možnostjo propada ali prodaje družbe. Italija in SACE nista pokazali, da bi SACE od družbe SACE BT lahko pričakovala večjo donosnost v prihodnosti, ker bi bila družba še vedno v zagonski fazi. Kot je navedeno v uvodni izjavi 77, je edini poslovni načrt, ki je bil takrat na voljo, v računovodskih izkazih za leto 2011 kazal le ponovno finančno rentabilnost. Ponovni dobički niso bili prikazani.

⁽¹¹²⁾ Koeficient beta družbe, merilo tveganosti družbe v primerjavi s skupnim finančnim trgom, je v obdobju 2000–2004 znašal 0,8, pri čemer vrednost 1 pomeni skupno tveganje na finančnem trgu.

⁽¹¹³⁾ Vir podatkov, uporabljenih za izračun: za knjižno vrednost lastniškega kapitala – <http://www.eulerhermes.com/finance/financial-resources/Documents/Financial-results/2009/Q1/Q1-2009-Presentation-analysts.pdf>, za ceno delnice: <http://www.eulerhermes.com/finance/share/share-price.aspx>.

⁽¹¹⁴⁾ V predstavitvi svojih rezultatov konec prvega četrtnega leta 2009 z dne 6. maja 2009 je družba Euler-Hermes navedla, da je trenutna recesija najhujša recesija trgovanja na svetu v zadnjih petdesetih letih ter da nesolventnost podjetij narašča (glej str. 5 in 7 predstavitve, dostopne na: <http://www.eulerhermes.com/finance/financial-resources/Documents/Financial-results/2009/Q1/Q1-2009-Presentation-analysts.pdf>).

⁽¹¹⁵⁾ Glej Sporočilo Komisije – Smernice Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah (UL C 244, 1.10.2004, str. 2), točka 12.

- (168) Komisija je zato sklenila, da tretji in četrti ukrep pomenita prednost za družbo SACE BT, saj sta ji zagotovila kapital, ki ga ne bi prejela na trgu. Ta kapital je družbi omogočil, da preživi kljub pomanjkanju napovedi, da bo ponovno donosna, tudi dolgoročnih.

V.1.2. Odgovornost in državni viri

- (169) V uvodnih izjavah 73 do 78 sklepa o začetku postopka je Komisija uporabila kazalnike iz zadeve „Stardust Marine“⁽¹¹⁶⁾, da je dokazala pripis ukrepa, pri čemer je upoštevala, da je SACE v celoti v lasti države. V skladu z ustaljeno sodno prakso (glej zlasti sodbo v zadevi *Stardust Marine*) se, tudi če država lahko nadzoruje javno podjetje in izvaja dominantni vpliv nad njenim poslovanjem, dejansko izvajanje navedenega nadzora v zadevnem primeru ne more samodejno predpostavljati. Zato je treba ugotoviti, ali je treba organe oblasti obravnavati, kot da so na en ali drug način vpleteni v sprejemanje teh ukrepov.

- (170) Kljub temu glede na sodbo v zadevi *Stardust Marine*:

„53. V zvezi s tem ni mogoče zahtevati, da je treba na podlagi podrobnih navodil dokazati, da so javni organi v posameznem primeru vzpodbudili javno podjetje, da sprejme ukrepe zadevne pomoči. Po eni strani zaradi tesnih odnosov med državo in javnim podjetjem obstaja resna nevarnost, da se bodo prek njih državne pomoči odobrile nepregledno in ob neupoštevanju ureditve državnih pomoči, ki jo predvideva Pogodba.

54. Po drugi strani pa na splošno tretja oseba ravno zaradi privilegiranih odnosov med državo in javnim podjetjem zelo težko dokaže, da so bili v posameznem primeru ukrepi, ki jih je sprejelo takšno podjetje, dejansko sprejeti po navodilih javnih organov.

55. Zato je treba priznati, da se lahko državi pripiše ukrep pomoči, ki ga je sprejelo javno podjetje, na podlagi celote indicov, ki izvirajo iz okoliščin v postopku v glavni stvari in konteksta, v katerem je nastopil ta ukrep.“

- (171) Zato je Sodišče določilo naslednje kazalnike, ki omogočajo pripis ukrepa, ki ga sprejme javno podjetje, državi: (i) dejstvo, da zadevni organ izpodbijane odločbe ne bi mogel sprejeti, ne da bi upošteval zahteve javnih organov, (ii) dejstvo, da morajo poleg elementov, ki javna podjetja povezujejo z državo zaradi organske narave, ti, prek katerih so bile odobrene pomoči, upoštevati smernice Comitato Interministeriale per la Programmazione Economica (CIPE), (iii) integracija v strukturo javne uprave države, (iv) narava njegovih dejavnosti in njihovo izvajanje na trgu v običajnih razmerah konkurence z drugimi zasebnimi gospodarskimi subjekti, (v) pravni status podjetja, ali to spada v javno pravo ali pravo družb, (vi) intenzivnost vpliva javnih organov na upravljanje podjetja ali (vii) drugi indici, ki v posameznem primeru kažejo na vpletenost javnih organov ali na težko verjeten neobstoj vpletenosti pri sprejetju ukrepa, tudi ob upoštevanju razsežnosti tega, njegove vsebine ali pogojev, ki jih vsebuje.

- (172) Komisija je v uvodni izjavi 79 sklepa o začetku postopka poleg tega sklenila, da ni zelo verjetno, da so bili preiskovani ukrepi sprejeti brez kakršnega koli sodelovanja države.

- (173) V odgovoru na sklep o začetku postopka sta Italija in SACE vztrajali, da se nobeden od štirih ukrepov ne pripiše državi, saj je SACE odločitve sprejela popolnoma neodvisno od države. Italija je predložila dodatne podatke in utemeljitev, v kateri je trdila, da se ukrepi ne pripišejo državi.

- (174) Za ocenjevanje sodne prakse, na katero se sklicuje Italija, je treba omeniti, da je odločitev Komisije v zadevi **Olympic Airways** omenjala merila iz zadeve „Stardust Marine“, a jih ni dejansko uporabila. Sodišče je opazilo, da je Komisija dejansko preprosto predpostavljala, da se ukrep pripiše grški državi, pri tem pa ni omenila razlogov, ki bi lahko podpirali njeno predpostavko⁽¹¹⁷⁾. Sodišče je zato ugotovilo, da je sklepanje Komisije nezadostno za ugotovitev odgovornosti v zadevi, in ne, da se ukrep ne pripiše državi.

⁽¹¹⁶⁾ Sodba Sodišča z dne 16. maja 2002 v zadevi *Stardust Marine*, C-482/99, Recueil, str. I-4397.

⁽¹¹⁷⁾ Sodba Splošnega sodišča, *Olympiaki Aeroporia Ypiresies AE* proti Komisiji Evropskih skupnosti, T-68/03, ZOdl 2007, str. II-2911, točke 312–319.

- (175) V zvezi s sodbno **SIC-RTP** ⁽¹¹⁸⁾, na katero se sklicujejo italijanski organi, Komisija opaza, da je v navedeni sodbi Splošno sodišče potrdilo oceno Komisije, da se nekatere izpodbijane odločbe družbe Portugal Telecom (sestavljene iz odobritve zamudnih plačil pristojbin javnega izdajatelja televizijskega programa RTP), ki je bila nekoč v lasti države, ne pripišejo državi. Vendar je sodba Splošnega sodišča temeljila na posebnih okoliščinah navedenega primera. Zlasti je Splošno sodišče v zadevi **SIC-RTP** med drugim opozorilo, da tožeča stranka ni nasprotovala presoji Komisije, da je izvirna podlaga za olajšave pri plačilu pristojbin razlika v cenah med RTP in Portugal Telekom ⁽¹¹⁹⁾. Poleg tega je Splošno sodišče opozorilo, da je Komisija ugotovila, da se ravnanje družbe Portugal Telekom po njeni privatizaciji ni spremenilo, čemur tožeča stranka ni nasprotovala ⁽¹²⁰⁾. Zato je jasno, da je ocena Splošnega sodišča zadevala določeno situacijo, ki se je od situacije v tem sklepu zelo razlikovala.
- (176) Komisija je našla dodatne dokaze o odgovornosti za ukrepe v dodatnih dokumentih, ki sta jih predložili Italija in SACE. Podobno kot v sklepu o začetku postopka se v tem sklepu uporabljajo kazalniki iz zadeve „Stardust Marine“, da se dokaže odgovornost za drugi, tretji in četrti ukrep.
- (177) Čeprav SACE ni vključena v javno upravo in ne izvaja uradne oblasti, Komisija meni, da naslednji splošni kazalniki prikazujejo, da je za ukrepe, ki jih je odobrila SACE, odgovorna država ⁽¹²¹⁾:
- (a) vsi člani upravnega odbora SACE („Consiglio di Amministrazione“) so imenovani na predlog italijanske države v skladu s členom 6(2) Zakonodajnega odloka št. 269/2003 ⁽¹²²⁾.
 - (b) SACE svojih dejavnosti ne izvaja „na trgu v običajnih razmerah konkurence z zasebnimi gospodarskimi subjekti“:
 - (i) Misija družbe SACE leta 2004 je bila (in je še) ohranjanje in spodbujanje konkurenčnosti italijanskega gospodarstva ter v bistvu krije netržna tveganja v smislu sporočila o izvoznih kreditih (tj. poslovala je na terenu, za katerega se šteje, da zanj ne veljajo običajni pogoji konkurence na trgu).
 - (ii) Dejavnost družbe SACE je vedno imela jamstvo države, kar v skladu s pravili o državni pomoči ni dovoljeno drugim javnim podjetjem, ki so konkurenčna z zasebnimi udeleženci na trgu.
 - (iii) Računovodske izkaze družbe SACE nadzoruje Računsko sodišče, ministrstvo za gospodarstvo in finance pa mora italijanskemu parlamentu predstaviti letna poročila o njeni dejavnosti.
 - (iv) V zvezi z vplivom države na dodeljevanje sredstev družbe SACE se mora CIPE vsako leto najpozneje do 30. junija posvetovati o finančnih napovedih in finančnih potrebah, povezanih z določenimi tveganji, ter opredeliti svetovne omejitve za netržna tveganja, ki jih prevzame SACE, zlasti za jamstva, ki trajajo manj ali več kot 24 mesecev ⁽¹²³⁾.
 - (c) Statuti družbe SACE BT določajo, da poleg pravnih določb, ki običajno veljajo za zasebne zavarovalnice, za družbo SACE BT velja tudi zakonodajni predpis ⁽¹²⁴⁾, ki določa, da v primeru ustanovitve novega pravnega subjekta za kritje tržnih tveganj SACE ne bi smela imeti v lasti več kot 30 % njenega kapitala. Zato se zdi, da je tudi po ustanovitvi družbe SACE BT na njeno redno podporo (drugi, tretji in četrti ukrep) vplivala italijanska država do te mere, da je zgoraj omenjena zakonodajna določba izključevala, da se taka tveganja opustijo in/ali v celoti prodajo udeležencu na trgu ⁽¹²⁵⁾.

⁽¹¹⁸⁾ Zadeva T-442/03, SIC proti Komisiji, ZOdl. 2008, str. II-1161.

⁽¹¹⁹⁾ Točka 110.

⁽¹²⁰⁾ Točka 105.

⁽¹²¹⁾ Glej točke 52, 54, 55 in 56 sodbe v zadevi Stardust Marine.

⁽¹²²⁾ Glej tudi člen 13(2) statuta družbe SACE, ki so dostopni na: http://www.sace.it/GruppoSACE/export/sites/default/download/normativa/nuovo_statuto.pdf.

⁽¹²³⁾ Glej sodbu z dne 16. maja 2002 v zadevi Stardust Marine, C-482/99, Recueil, str. I-4397, točka 55, ki citira zadevo C-303/88, Italijanska republika proti Komisiji, Recueil 1991, str. I-1433, točki 11 in 12, ter zadevo C-305/89, Italijanska republika proti Komisiji, Recueil 1991, str. I-1603, točki 13 in 14.

⁽¹²⁴⁾ Člen 6.12 Zakonodajnega odloka št. 269 z dne 30. septembra 2003, kot je bil s spremembami preoblikovan v Zakon št. 326 z dne 24. novembra 2003.

⁽¹²⁵⁾ V tem okviru je treba omeniti, da je bilo ob obravnavanju prvega ukrepa ministrstvo za gospodarstvo in finance naprošeno za mnenje o znesku družbenega kapitala družbe SACE BT. Glej Prilogo 2 – Zapisnik sestanka upravnega odbora družbe SACE („Consiglio di Amministrazione“) z dne 28. aprila 2004 („Verbale della Riunione del Consiglio di Amministrazione di SACE S.p.A., 28 aprile 2004“) k Pripombam družbe SACE, predloženim 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku preiskave, str. 74–75: „... v zvezi z zneskom osnovnega kapitala družbe SACE 2 [začasno ime nove družbe, ki se bo ustanovila, v prihodnosti družba SACE BT] je bil ta po posvetovanju z ministrstvom za gospodarstvo in finance predhodno določen na 100 milijonov EUR“ („... riguardo all'ammontare del capitale sociale di Sace 2, sentito il Ministero dell'Economia e delle Finanze, esso è stato preliminarmente quantificato in 100 milioni di euro“).

(178) Poleg splošnih kazalnikov iz uvodne izjave 177 se lahko opredelijo drugi kazalniki, povezani s pogoji odobritve drugega, tretjega in četrtega ukrepa:

- (a) dva od štirih članov („Consiglieri“) upravnega odbora družbe SACE („Consiglio di Amministrazione“) sta imela ob odobritvi drugega, tretjega in četrtega ukrepa vodilna položaja v italijanski upravi ⁽¹²⁶⁾, in sicer na nekdanjem ministrstvu za zunanjo trgovino (sedaj ministrstvo za gospodarski razvoj) in ministrstvu za zunanje zadeve. S tega stališča je član upravnega odbora družbe SACE, ki je imel tudi vodilni položaj na ministrstvu za zunanje zadeve (minister pooblaščenec, generalni direktor za večstransko gospodarsko in finančno sodelovanje, italijansko ministrstvo za zunanje zadeve), na sestanku upravnega odbora SACE 1. aprila 2009 dejal, da se zmogljivost zavarovanja ne sme zmanjšati „ne v netržnem sektorju in ne za tržna tveganja“ ⁽¹²⁷⁾. Poleg tega je član upravnega odbora družbe SACE, ki je prav tako imel vodilni položaj na ministrstvu za zunanjo trgovino (sedaj ministrstvo za gospodarski razvoj – direktor splošnega oddelka za internacionalizacijo politike ministrstva za zunanjo trgovino), na istem sestanku upravnega odbora družbe SACE 1. aprila 2009 dejal, da „podpora za sistem [italijanskih podjetij], ki jo zagotavlja poslovanje družbe SACE, ni vedno očitno jasna na zunaj, kar sovпада tudi s pomembnostjo podpiranja družbe SACE BT, čeprav z dokapitalizacijo“ ⁽¹²⁸⁾.
- (b) Vloga matične družbe SACE in drugih podjetij skupine, vključno s SACE BT, je bila prepoznana za pomembno pri okrevanju italijanskega gospodarstva. Upravni odbor SACE je na sestanku 1. aprila 2009 potrdil pomembnost zagotavljanja podpore družbi SACE BT, s čimer skupina SACE izpolnjuje svojo institucionalno funkcijo vzdrževanja italijanskih družb ⁽¹²⁹⁾. To stališče je bilo ponovno izraženo v sporočilu za javnost z dne 1. aprila 2009 o objavi konsolidiranih rezultatov skupine SACE ⁽¹³⁰⁾, v katerem je bilo navedeno: „Upravni odbor je izpostavil vlogo skupine SACE pri podpiranju italijanskega gospodarstva. Ta vloga je strateško pomembna zlasti v trenutni gospodarski in finančni situaciji, ki ni običajen upad gospodarske rasti poslovnega cikla. Uprava je prepričana, da lahko finančni ukrepi in strokovno znanje družbe SACE pomembno prispevajo k okrevanju italijanskega gospodarstva.“ Take izjave potrjujejo zgornji sklep, da značaj dejavnosti SACE ni osredotočen le na dobiček in da zanj ne veljajo običajni pogoji konkurence na trgu ⁽¹³¹⁾. Na ta način se SACE razlikuje od drugih družb v lasti države, ki imajo samo komercialne cilje, kot so ustvarjanje donosa iz lastniških instrumentov in razdeljevanje ustvarjenega dobička prek dividend. To dodatno potrjuje sklep, da je država družbo SACE uporabila kot instrument za izvajanje svoje glavne misije, in sicer spodbujanja gospodarskega razvoja države. Podobno je iz zapisnika upravnega odbora z dne 26. maja 2009, ko je uprava oznanila svoj namen, da bo z drugim, tretjim in četrtem ukrepom podprla SACE BT, razvidno, da je bil razlog za to tudi vloga družbe SACE BT pri spodbujanju razvoja italijanskih podjetij ⁽¹³²⁾. Poleg tega se zdi, da so bili ukrepi v podporo SACE BT, sprejeti med finančno krizo, morda povezani tudi z vlogo skupine pri podpiranju okrevanja italijanskega gospodarstva.

⁽¹²⁶⁾ Leta 2004, ko je SACE postala delniška družba in je bil odobren prvi ukrep, je večina članov upravnega odbora („Consiglio di Amministrazione“) ohranila svoj položaj v italijanski upravi, tj. na ministrstvu za gospodarstvo in finance, ministrstvu za zunanje zadeve ali drugih javnih institucijah (Institutu za spodbujanje industrije – Istituto per la Promozione Industriale, Regulativnemu organu za komunikacijo – Autorità per le garanzie nelle comunicazioni in Italijanskem inštitutu za zunanjo trgovino – Istituto nazionale per il Commercio Estero). Tudi takratni predsednik upravnega odbora družbe SACE je ohranil svoj vodilni položaj na ministrstvu za gospodarstvo in finance. Odgovoren je bil za področje mednarodnih finančnih odnosov.

⁽¹²⁷⁾ Glej Prilogo št. 8 – Zapisnik sestanka upravnega odbora družbe SACE z dne 1. aprila 2009 („Verbale della riunione del CdA di SACE S.p.A., 1 aprile 2009“), str. 8, predložena dokumentacija Italije, 5. marec 2012:

„... (iii) sull'opportunità che, in tale ottica, non vi sia una diminuzione di volume tanto sul versante assicurativo, non a mercato' quanto sul versante dell'assicurazione dei rischi a mercato“.

⁽¹²⁸⁾ Glej Prilogo št. 8 – Zapisnik sestanka upravnega odbora družbe SACE z dne 1. aprila 2009 („Verbale della riunione del CdA di SACE S.p.A., 1 aprile 2009“), str. 9, predložena dokumentacija Italije, 5. marec 2012:

„... l'attività di support al sistema delle imprese svolta dalla SACE non sempre viene chiaramente percepita all'esterno, concordando, altresì, sull'importanza del percorso di sostegno a SACE BT, anche mediante la ricapitalizzazione della stessa“.

⁽¹²⁹⁾ Glej Prilogo št. 8 – Zapisnik sestanka upravnega odbora družbe SACE z dne 1. aprila 2009 („Verbale della riunione del CdA di SACE S.p.A., 1 aprile 2009“), str. 8, predložena dokumentacija Italije, 5. marec 2012:

„... (ii) l'importanza del percorso di sostegno a SACE BT, mediante il quale il Gruppo SACE adempie alla propria funzione istituzionale di supporto al sistema delle imprese italiane“.

⁽¹³⁰⁾ Glej str. 1 sporočila za javnost, ki je dostopno na: http://www.sace.it/GruppoSACE/export/sites/default/download/comunicati/2009/20090401_-_Comunicato_Bilancio_2008_Gruppo_SACE_e_controllate_-_final_11_.pdf.

⁽¹³¹⁾ Družba SACE je bila javni organ, za katerega je veljalo javno pravo, ki je 1. januarja 2004 postal delniška družba, tj. tik pred ustanovitvijo SACE BT in odobritvijo prvega ukrepa. Poleg tega dejstvo, da je bila SACE BT ustanovljena s kapitalom v višini 105,8 milijona EUR nedolgo po spremembi pravnega statusa družbe SACE, kaže na to, da je odločitev države o reorganizaciji SACE leta 2004 vključevala ustanovitev družbe SACE BT.

⁽¹³²⁾ Glej Prilogo št. 1 – Zapisnik sestanka upravnega odbora družbe SACE z dne 26. maja 2009 („Verbale della riunione del CdA di SACE S.p.A., 26 maggio 2009“), str. 3–4, predložena dokumentacija Italije, 5. marec 2012:

„[...]“.

- (c) Dovolj je podatkov za trditev, da misija družbe SACE BT presega cilje zasebnega gospodarskega subjekta. Taka misija je bila potrjena v zapisniku sestanka upravnega odbora družbe SACE BT („Consiglio di Amministrazione“) z dne 27. maja 2009 v zvezi z razpravami o revidiranem proračunu družbe SACE BT za leto 2009, saj je bila potrebna dokapitalizacija v višini 70 milijonov EUR za izpolnjevanje zahtev za solventnost: „[...]“ ⁽¹³³⁾ ⁽¹³⁴⁾.
- (179) V zvezi z drugim ukrepom je oddelek za obvladovanje tveganja družbe SACE v dopisu z dne 19. marca 2009 ⁽¹³⁵⁾ (katerega cilj je bil preveriti, če je ocenjena donosnost družbe SACE zaradi pozavarovalne pogodbe v skladu s sprejetimi tveganji) podal ugodno mnenje upravi SACE o sodelovanju družbe v pozavarovalni pogodbi. Na sestanku 1. aprila 2009 je upravni odbor družbe SACE odobril sodelovanje družbe SACE pri pogodbi o škodnem presežku družbe SACE BT v znesku, ki ga pozavarovatelji na trgu niso krili, in do morebitne škode v višini 48 milijonov EUR pod enakimi pogoji, kot so bili pogoji, ki so jih sprejeli zasebni pozavarovatelji. Ta ukrep v korist SACE BT bi podjetju pomagal ohraniti zmogljivost zavarovanja, zlasti za mala in srednje velika podjetja ⁽¹³⁶⁾.
- (180) Ocena Komisije iz uvodnih izjav 177, 178 in 179 tako kaže, da je SACE tesno povezana z italijanskimi javnimi organi ter da je izvajala naloge, povezane z gospodarskimi zadevami, za katero so običajno odgovorni slednji. Ob upoštevanju tudi gospodarske in politične pomembnosti zadevnih ukrepov ter stalne tesne povezanosti med državo in SACE Komisija meni, da je dovolj dokazov, da se drugi, tretji in četrti ukrep pripišejo državi.

V.1.3. Selektivnost

- (181) V zvezi z **drugim ukrepom** Komisija ugotavlja, da je Italija trdila, da bi SACE v skladu s predpisi družbe SACE lahko sklenila pozavarovalne in sozavarovalne pogodbe z drugimi zasebnimi zavarovatelji poleg SACE BT ⁽¹³⁷⁾. Vendar Italija kljub temu ni pokazala, da bi SACE lahko ponudila pozavarovanje vsem zasebnim zavarovateljem pod enakimi pogoji. V vsakem primeru je bilo prikazano, da je pozavarovalno pogodbo sklenila le s SACE BT in pod pogoji, ki niso ustrezali tržnim pogojem. Zato ni dvoma, da je ta poseben ukrep za SACE BT selektiven.
- (182) **Tretji ukrep** je predvideval le eno družbo, in sicer SACE BT. Zato je ukrep selektiven.
- (183) **Četrti ukrep** je predvideval le eno družbo, in sicer SACE BT. Zato je ukrep selektiven.

V.1.4. Izkrivljanje konkurence

- (184) **Drugi ukrep** je SACE BT omogočil, da prevzame več zavarovanj, kot bi jih lahko brez pozavarovanja SACE, ali da nosi manj tveganj za svoj račun. Komisija je zato sklenila, da je drugi ukrep izkrivljal konkurenco ⁽¹³⁸⁾.

⁽¹³³⁾ Zapisnik sestanka upravnega odbora družbe SACE BT („Consiglio di Amministrazione“) z dne 27. maja 2009 („Verbale della Riunione del Consiglio di Amministrazione di SACE BT S.p.A., 27 maggio 2009“), predložen 9. junija 2010, str. 5: „nella valutazione dei risultati della Società e del revised budget deve considerarsi la mission di sostegno al mercato che SACE BT deve continuare a perseguire“.

⁽¹³⁴⁾ Poleg tega se opaža, da je Italijanski organ za konkurenco („Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato“) leta 2009 pri odobritvi prenosa življenjskega zavarovanja z družbe SACE BT na Vittoria Assicurazioni S.p.A družbo SACE BT predstavil kot „[...] podjetje pod posrednim nadzorom ministrstva za gospodarstvo in finance [...]“. Glej Bollettino n. 15 del 4 maggio 2009, str. 7, C10007 – „Vittoria Assicurazioni/Ramo di Azienda di SACE BT, Provvedimento n. 19768“, ki je dostopno na: http://www.agcm.it/trasp-statistiche/doc_download/868-15-09.html.

⁽¹³⁵⁾ Glej Prilogo 16 – „Okrožnica oddelka za obvladovanje tveganja SACE S.p.a., 19. marec 2009“ k Pripombam družbe SACE, predloženim 5. maja 2011 v Odgovoru na sklep o začetku postopka. Dopis je temeljil na poročilu, ki ga je pripravil zavarovalni posrednik [...] 14. novembra 2008: „Analisi pro Rinnovo 2009 – Portafoglio Marketable“. Poročilo vključuje podrobno analizo tehničnega trenda družbe in zlasti vpliv trenutnih pozavarovalnih pogodb (pogodb konec leta 2008) na rezultate ter na trenutne kapitalske zahteve in kapitalske zahteve v prihodnosti („requisiti patrimoniali“).

⁽¹³⁶⁾ Glej Prilogo št. 5 – Zapisnik sestanka upravnega odbora družbe SACE z dne 1. aprila 2009 („Verbale della riunione del CdA di SACE S.p.A., 1 aprile 2009“), str. 3, predložena dokumentacija Italije, 5. marec 2012:

„... una dotazione riassicurativa da parte di SACE S.p.A. in favore della controllata SACE BT, al fine di consentirle un mantenimento della propria capacità di affidamento, in particolare nel segmento delle piccole medie imprese.

Il Consiglio di Amministrazione approva la partecipazione della società al Trattato Excess Loss a copertura delle quote non accettate da riassicuratori di mercato e fino ad una massima perdita potenziale di EUR 48 mln. Le condizioni economiche praticate dovranno essere a mercato e pari a quelle accettate dai riassicuratori privati.“

⁽¹³⁷⁾ Člen 4(6) statuta SACE navaja: „Družba lahko sklene pozavarovalne in sozavarovalne pogodbe z odobrenimi italijanskimi subjekti ali podjetji, s tujimi subjekti ali podjetji ali mednarodnimi organizacijami, in pogodbe za kritje tveganj, ki jih je mogoče zavarovati, pod tržnimi pogoji z vodilnimi gospodarskimi subjekti na trgu“ („La Società può concludere accordi di riassicurazione e coassicurazione con enti o imprese italiani autorizzati, con enti o imprese esteri o con organismi internazionali, nonché stipulare contratti di copertura del rischio assicurativo, a condizioni di mercato, con primari operatori del settore“).

⁽¹³⁸⁾ Glej tudi točko 3 in točko 2.1 sporočila o izvoznih kreditih.

- (185) V zvezi s **tretjim in četrtem ukrepom** točka 3.2 sporočila o izvoznih kreditih določa, da državno zagotavljanje kapitala, ki se odobri določenim podjetjem in vključuje državno pomoč, izkrivlja konkurenco, če država ni delovala kot zasebni vlagatelj v tržnem gospodarstvu ⁽¹³⁹⁾. Komisija zelo dvomi, da bi SACE BT lahko nadaljevala svoje dejavnosti pod običajnimi pogoji brez ukrepov, ki jih je sprejela SACE. Verjetno je, da SACE BT brez kapitala ne bi mogla izpolniti svojih regulativnih kapitalskih zahtev in bi bila nesolventna. Če ne drugega, bi SACE BT brez kapitalne injekcije države morala prevzeti mnogo manj novih zavarovanj. Bistveno bi morala zmanjšati svojo prisotnost na trgu. Vendar je svojo prisotnost na trgu bistveno povečala, kot je prikazano v Preglednici 6. Zato sta tudi tretji in četrti ukrep izkrivljala konkurenco.

V.1.5. Vpliv na trgovino

- (186) Trg zavarovanja izvoznih kreditov in drugih zavarovalnih storitev, na katerem posluje SACE BT, je odprt za trgovino med državami članicami in v Uniji so na njem dejavni mnogi gospodarski subjekti iz različnih držav članic. V Italiji družba SACE BT konkurira z odvisnimi družbami tujih podjetij (glej preglednico 6).

Preglednica 6

Položaj družbe SACE BT na italijanskem trgu zavarovanja kreditov in poslovanja z jamstvi (v %)

		2006	2007	2008	2009	2010
1.	Gruppo Allianz	27,3	27,1	25,5	23,3	20,8
2.	Coface Assicurazioni	14,2	13,7	13,5	13,7	15,9
3.	Atradius	13,4	12,6	11,0	8,8	7,7
4.	Gruppo Fondiaria-SAI	8,5	8,8	9,1	9,3	9,7
5.	Gruppo Generali (*)	10,3	8,6	8,4	9,0	8,8
6.	Gruppo SACE BT	4,7	6,4	8,2	9,0	8,6
7.	Gruppo Unipol (UGF)	4,4	4,4	4,4	4,3	4,3
8.	Gruppo Reale Mutua	4,4	4,3	4,3	3,9	4,3
9.	Gruppo Zurich Italia (*)	3,1	2,7	3,1	2,9	2,7
10.	drugo	9,6	11,3	12,5	15,7	17,2

(*) Informacije, ki so na voljo, se nanašajo le na poslovanja z jamstvi („i dati riportati sono relativi solo at ramo cauzioni“).

Vir: poslovni načrt za obdobje 2010–2011, ki ga je upravni odbor družbe SACE BT odobril 4. avgusta 2009, in prilagojeni poslovni načrt za obdobje 2011–2013, ki ga je upravni odbor družbe SACE BT odobril 24. novembra 2011.

- (187) Posledično in v skladu s točko 3.2 sporočila o izvoznih kreditih vsaka prednost, dodeljena družbi, vpliva na trgovino.

V.1.6. Uporaba Uredbe Komisije (ES) št. 1998/2006 z dne 15. decembra 2006 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe pri pomoči *de minimis* ⁽¹⁴⁰⁾ (v nadaljnjem besedilu: uredba o pomoči *de minimis*)

- (188) Uredba (ES) št. 1998/2006 določa prag, pod katerim se šteje, da ukrepi pomoči ne izpolnjujejo vseh pogojev iz člena 107(1) Pogodbe in zato niso zavezani postopku uradne priglasitve iz člena 108(3) Pogodbe. Ob upoštevanju zneska pomoči, dodeljenega družbi SACE BT, se prag iz uredbe o pomoči *de minimis* v višini 200 000 EUR ne bi presegel le pri drugem ukrepu. V uvodni izjavi 128 je Komisija izračunala, da pomoč pri drugem ukrepu znaša 156 000 EUR.

⁽¹³⁹⁾ „3.2. Vrste obravnave, našteje v odstavku 3.1 [med drugim zagotavljanje kapitala], nudijo ali lahko nudijo zavarovateljem izvoznih kreditov, ki jih prejema, finančne ugodnosti pred drugimi zavarovatelji finančnih kreditov. Takšne finančne ugodnosti, dodeljene nekaterim podjetjem, izkrivljajo konkurenco in predstavljajo finančno pomoč v smislu člena 92(1) Pogodbe.
[...]

Finančne ugodnosti, našteje v odstavku 3.1 za tržna tveganja, [...] povzročajo razlike v razpoložljivih zavarovalnih kritjih za tržna tveganja v različnih državah članicah in s tem izkrivljajo konkurenco med podjetji v državah članicah“ (poudarek Komisije).

⁽¹⁴⁰⁾ UL L 379, 28.12.2006, str. 5.

- (189) Vendar se Italija ni sklicevala na Uredbo (ES) št. 1998/2006 in ni dokazala, da je SACE BT ob odobritvi drugega ukrepa izpolnjevala pogoje iz navedene uredbe.
- (190) Poleg tega se Uredba (ES) št. 1998/2006 ne uporablja za podjetja v težavah. V zvezi s tem Italija družbo SACE BT ni obravnavala kot podjetje v težavah v skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje ⁽¹⁴¹⁾. Vendar Italija ni predložila dovolj dokazov, ki bi podpirali njeno stališče. Kot določajo smernice za reševanje in prestrukturiranje, so vedno večje izgube, presežna zmogljivost in upadajoča ali nična čista vrednost premoženja običajni znaki, da je podjetje v težavah. SACE BT je zabeležila bistvene izgube v letih 2008 (v višini približno 29,5 milijona EUR) in 2009 (v višini približno 34 milijonov EUR), zato je delničar posredoval z visoko dokapitalizacijo. Poleg tega Italija navaja, da so bila sredstva že konec prvega semestra leta 2009 nezadostna za kritje rezerv, kar pomeni, da je bilo konec junija 2009 potrebnih 23 milijonov EUR in 68 milijonov EUR konec leta 2009 ⁽¹⁴²⁾.
- (191) Drugič, tudi če bi bila SACE BT upravičena do pomoči *de minimis*, bi morala Italija pred odobritvijo take pomoči pridobiti izjavo družbe SACE BT o kateri koli drugi pomoči *de minimis*, ki jo je prejela v preteklih dveh davčnih letih in v trenutnem davčnem letu ⁽¹⁴³⁾. Poleg tega bi morala Italija, če je družbi SACE BT nameravala odobriti pomoč *de minimis*, o bodočem znesku pomoči (izraženem kot bruto ekvivalent pomoči) in o njenem značaju *de minimis* pisno obvestiti družbo SACE BT. Italija Komisiji ni predložila takih dokumentov.
- (192) Ob upoštevanju navedenega Komisija drugega ukrepa ne more šteti za pomoč *de minimis*.

V.1.7. Sklepna ugotovitev o obstoju državne pomoči

- (193) Ob upoštevanju navedenega je Komisija sklenila, da so drugi, tretji in četrti ukrep državna pomoč.

V.2. OPREDELITEV KOT NOVA ALI OBSTOJEČA POMOČ

- (194) Komisija meni, da se drugi, tretji in četrti ukrep ne morejo šteti za odobrene, preden je Italija sprejela sporočilo o izvoznih kreditih, zato se morajo opredeliti kot nova pomoč.
- (195) Podrobneje povedano, Italija je priporočila sporočila o izvoznih kreditih iz leta 1997 sprejela najpozneje 14. septembra 2001, ko je sprejela različico sporočila o izvoznih kreditih iz leta 2001 (glej uvodno izjavo 5 sklepa o začetku postopka). Ker so bili drugi, tretji in četrti ukrep odobreni po tem datumu, so navedeni ukrepi nova pomoč.
- (196) Zato se štejejo za nezakonito pomoč, saj jih Italija Komisiji ni priglasila pred njihovo izvedbo leta 2009.

V.3. ZDRUŽLJIVOST MOREBITNE DRŽAVNE POMOČI Z NOTRANJIM TRGOM

- (197) Ker je bilo v oddelku zgoraj ugotovljeno, da so drugi, tretji in četrti ukrep državna pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe, bi bilo treba oceniti njihovo združljivost z notranjim trgom.

V.3.1. Pravna podlaga za oceno združljivosti

- (198) Ker sta Italija in SACE menili, da ukrepi niso pomoč, nista predložili sklepanja ali dokazov o tem, kako bi ukrepi izpolnjevali pogoje o združljivosti. Kot je navedeno v uvodni izjavi 81, se je SACE sklicevala na sporočilo o dokapitalizaciji in sporočilo o prestrukturiranju ⁽¹⁴⁴⁾ kot možni podlagi za združljivost tretjega in četrtega ukrepa. Vendar ne Italija ne SACE nista utemeljili svojih trditev, da bi bili pogoji navedenih sporočil izpolnjeni.

⁽¹⁴¹⁾ Glej sklep o začetku postopka, uvodna izjava 137.

⁽¹⁴²⁾ Glej predloženi dopis Italije z dne 8. junija 2010, Priloga 7, str. 29.

⁽¹⁴³⁾ Glej smernice za reševanje in prestrukturiranje, člen 3(1).

⁽¹⁴⁴⁾ Sporočilo Komisije – Dokapitalizacija finančnih institucij v trenutni finančni krizi: omejitev pomoči na najmanjšo potrebno in zaščitni ukrepi za preprečevanje neupravičenega izkrivljanja konkurence (UL C 10, 15.1.2009, str. 2).

(199) Komisija opominja, da se v skladu s točkama 3.2 in 4.1 sporočila o izvoznih kreditih izjeme iz člena 107(2) in (3) Pogodbe k prepovedi iz člena 107(1) ne uporabljajo za tržna tveganja („Vrste državne pomoči, [...] ki jih prejema javno podprti zavarovalniki izvoznih kreditov za tržna tveganja, [...] lahko izkrivljajo konkurenco in torej ne morejo biti upravičene do izjem po pravilih Pogodbe o državni pomoči.“). Zato običajno ni mogoče najti razlogov za združljivost pomoči za podpiranje zavarovalnikov kreditov, ki poslujejo na področju tržnih tveganj.

(200) Kljub temu bo Komisija pokazala, da trije ukrepi pomoči v nobenem primeru ne bi izpolnjevali nobenega od pogojev, da bi se jih lahko štelo za združljive v skladu s členom 107(3) Pogodbe.

V.3.2. Združljivost v skladu s Smernicami Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah (smernice za reševanje in prestrukturiranje) ⁽¹⁴⁵⁾

(201) Smernice za reševanje in prestrukturiranje pomoč za reševanje opredelijo kot kratkoročno pomoč, ki je načeloma odobrena za največ šest mesecev, da se upravičencu omogoči manevrski prostor za oblikovanje podrobnega načrta za prestrukturiranje ali likvidacijo. Pomoč za reševanje je po svoji naravi začasna in povratna pomoč. Pomoč za reševanje običajno sestavljajo jamstva za posojila ali posojila za podjetje v težavah, medtem ko se ocenjuje njegova prihodnost.

(202) V zvezi z možnostjo, da se drugi ukrep ugotovi za združljivega kot pomoč za reševanje, Komisija opazi, da drugi ukrep nima značilnosti likvidnostne pomoči in da njegov glavni cilj ni zagotoviti preživetja družbe SACE BT. Zato se drugi ukrep ne more opredeliti kot pomoč za reševanje. Tretji in četrti ukrep pa se ne moreta opredeliti za pomoč za reševanje, saj sta stalni in nepovratni kapitalski injekciji.

(203) V skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje morajo upravičenci pomoči za reševanje:

- (a) pokazati, da lahko dosežejo dolgoročno sposobnost preživetja brez državne pomoči v razumljivem času;
- (b) pokazati, da bi prispevali vsaj 50 % stroškov prestrukturiranja za velika podjetja (oziroma manj v primeru malih in srednje velikih podjetij), iz lastnih virov;
- (c) zagotoviti ukrepe za obravnavanje izkrivljanja konkurence, ki je posledica pomoči, zlasti z zmanjšanjem zmogljivosti in odprodajo, ki presegata zahtevani za obnove sposobnosti preživetja.

(204) Vendar Komisija opazi, da drugi, tretji in četrti ukrep pomoči ne izpolnjujejo takih pogojev, da bi se jih lahko ugotovilo za združljive kot pomoč za prestrukturiranje v skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje. Tako je na primer opazila naslednje probleme:

- (a) prvič, poslovni načrt za obdobje 2010–2011 iz leta 2009 ne kaže, da bi vodil do dolgoročne donosnosti družbe SACE BT v skladu s trgov (glej oddelke V.1.1.3, V.1.1.4 in V.3.4 ocene);
- (b) drugič, ni bilo ukrepa za omejevanje izkrivljanja konkurence. Prav nasprotno je SACE BT po navedbah Italije leta 2011 nameravala bistveno povečati svojo prisotnost na trgu na do [...] % tržnega deleža na trgu zavarovanja kreditov in poslovanja z jamstvi ter do leta 2011 postati [...] udeleženec na trgu zavarovanja kreditov.

V.3.3. Združljivost v skladu s sporočilom o izvoznih kreditih in začnih okvirom

(205) Ker so bili drugi, tretji in četrti ukrep leta 2009 nezakonito odobreni, Komisija v skladu z Obvestilom Komisije o določitvi veljavnih pravil za ocenjevanje nezakonite državne pomoči ⁽¹⁴⁶⁾ ocenjuje njihovo združljivost v skladu s takrat veljavnimi določbami sporočila o izvoznih kreditih (tj. sporočila o izvoznih kreditih iz leta 1997, ki je bilo nato spremenjeno in podaljšano leta 2001 ⁽¹⁴⁷⁾, 2004 ⁽¹⁴⁸⁾ in 2005 ⁽¹⁴⁹⁾) ⁽¹⁵⁰⁾.

⁽¹⁴⁵⁾ Smernice Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah (UL C 244, 1.10.2004, str. 2).

⁽¹⁴⁶⁾ UL C 119, 22.5.2002, str. 22.

⁽¹⁴⁷⁾ UL C 217, 2.8.2001, str. 2.

⁽¹⁴⁸⁾ UL C 307, 11.12.2004, str. 12.

⁽¹⁴⁹⁾ UL C 325, 22.12.2005, str. 22.

⁽¹⁵⁰⁾ Po ponovni spremembi leta 2010 (UL C 329, 7.12.2010, str. 6) je bilo po sprejetju zadevnih ukrepov to sporočilo o izvoznih kreditih nedavno nadomeščeno z novim sporočilom o kratkoročnem zavarovanju izvoznih kreditov (UL C 392, 19.12.2012, str. 1), ki velja le od 1. januarja 2013 (v nadaljnjem besedilu: novo sporočilo o izvoznih kreditih). V vsakem primeru Komisija za namen popolnosti opominja, da se njena ocena, kot je obrazložena v spodnjih odstavkih, ne bi spremenila glede na določbe novega sporočila o izvoznih kreditih.

- (206) V skladu s točko 4.2 sporočila o izvoznih kreditih morajo države članice spremeniti sisteme zavarovanja izvoznih kreditov za tržna tveganja tako, da dodeljevanje določenih vrst državne pomoči javnim ali javno podprtim zavarovateljem izvoznih kreditov za takšna tveganja preneha v roku enega leta od objave tega sporočila. Med prepovedanimi ukrepi iz točke 4(2)(d) sporočila o izvoznih kreditih je „dodelitev pomoči ali zagotavljanje kapitala ali druge oblike financiranja v okoliščinah, ko zasebni investitor, ki posluje po običajnih tržnih pogojih, ne bi investirjal v podjetje, ali pod pogoji, ki jih zasebni investitor ne bi sprejel“. Zato tretji in četrti ukrep, ki ju sestavlja dokapitalizacija, nista združljiva v okviru sporočila o izvoznih kreditih. Ker začasni okvir za ukrepe državnih pomoči v podporo dostopu do financiranja ob trenutni finančni in gospodarski krizi ⁽¹⁵¹⁾, ki je veljal v času odobritve ukrepov, ne zajema javne zagotovitve kapitala, se tretji in četrti ukrep ne moreta ugotoviti za združljivega v okviru navedenega zakonodajnega okvira.
- (207) V zvezi z **drugim ukrepom** je Komisija v uvodni izjavi 142 sklepa o začetku postopka izrazila svoje pomisleke o združljivosti zadevnega ukrepa s sporočilom o izvoznih kreditih in začasnim okvirom.
- (208) Namen odstopne klavzule v sporočilu o izvoznih kreditih (ponovno omenjena v začasnem okviru) je obravnavati začasno pomanjkanje zavarovalnega kritja, ki je na voljo izvoznikom. Tako omogoča, da se zagotovijo zavarovanja ali pozavarovanja, ki jih podpira država, v skladu s pravili državne pomoči med krizo pod naslednjimi pogoji: država članica bi morala prikazati pomanjkanje kritja na trgu za zagotavljanje kratkoročnega zavarovanja izvoznih kreditov izvoznikom z zadostnimi dokazi, da kritje za tveganja na zasebnem trgu zavarovanj ni na voljo, da je shema dostopna vsem gospodarskim subjektom ter da država zaračuna ceno, ki je skladna s ceno, ki bi jo za kritje tveganj zaračunali zasebni gospodarski subjekti (v praksi se je ta določba razlagala tako, da bi morala država, ki krije preostalo tveganje, uporabiti višje pristojbine).
- (209) Prvič, Komisija je trdila, da bi morala Italija predložiti zadevne dokaze, da bi bila Italija skladna z odstopno klavzulo. Vendar se je Italija odločila, da ne bo uporabila odstopne klavzule. SACE je odgovorila, da je zahteva Komisije po predložitvi informacij, ki bi lahko dokazale pomanjkanje kritja na trgu za izvoznike, nerelevantna.
- (210) Drugič, Italija in SACE sta ponovno izrazili stališče, da je bila zagotovitev pozavarovanja družbe SACE dostopna vsem udeležencem na trgu, kot to določajo predpisi družbe SACE. V tem primeru je SACE posredovala in zavarovatelju SACE BT zagotovila pozavarovalno kritje, ki je bilo domnevno na voljo drugim zasebnim zavarovateljem. Vendar ni dokazov, da je bilo na trgu prisotno pomanjkanje kritja za zagotavljanje kratkoročnega zavarovanja izvoznih kreditov izvoznikom. Ker bi omejena razpoložljivost kritja vplivala tudi na druge gospodarske subjekte na trgu, Komisija nima dokaza, ali so drugi gospodarski subjekti poleg družbe SACE BT prav tako imeli težave pri pridobivanju pozavarovalnega kritja na trgu, in, če so jih imeli, ali bi lahko prav tako pridobili pozavarovalno kritje od družbe SACE pod enakimi pogoji. V praksi tega ni zahteval noben gospodarski subjekt. Brez teh informacij Komisija ne more skleniti, da je ukrep sorazmeren s ciljem, tj. odpraviti resne motnje v italijanskem gospodarstvu. Zato je treba skleniti, da je Italija izvajala selektivni ukrep v korist enega gospodarskega subjekta, družbe SACE BT, namesto da bi uporabila ukrep, ki bi bil dostopen vsem gospodarskim subjektom.
- (211) Tretjič, v zvezi z zaračunano premijo družba SACE, kot je bilo navedeno zgoraj, ni zaračunala višje cene, temveč enako ceno kot zasebni pozavarovatelj, pri tem pa je prevzela večje tveganje (ker je bilo preostalo in obsežnejše tveganje), ki ga udeleženci na trgu niso bili pripravljeni zavarovati zaradi položaja na trgu in finančnega položaja družbe SACE BT.
- (212) Komisija opaža, da se znesek pomoči v višini 156 000 EUR, izračunan za drugi ukrep, ne more razglasiti za združljivega z notranjim trgov na podlagi pogojev iz točke 4.2.2 začasnega okvira, ker drugi ukrep ni bil odobren v obliki sheme in ker ni bila priglašena pomoč *de minimis*.
- (213) Komisija je sklenila, da pomoč, kot je bila odobrena v okviru drugega ukrepa, ni v skladu z določbami sporočila o izvoznih kreditih in začasnim okvirom.

⁽¹⁵¹⁾ UL C 16, 22.1.2009, str. 1.

V.3.4. Združljivost v skladu s sporočilom o dokapitalizaciji in sporočilom o prestrukturiranju

- (214) V uvodni izjavi 144 sklepa o začetku postopka je Komisija izrazila pomisleke o združljivosti tretjega in četrtega ukrepa s sporočilom o dokapitalizaciji in sporočilom o prestrukturiranju v finančnem sektorju v krizi. Ker je bil v času finančne krize odobren tudi drugi ukrep, bo Komisija prav tako ocenila njegovo združljivost v okviru tega pravnega okvira.
- (215) Ker je Komisija po pripombah Italije in SACE k sklepu o začetku postopka menila, da so predložene informacije še vedno nezadostne, da bi omogočale popolno oceno ukrepov kot morebitno pomoč za prestrukturiranje, je Komisija februarja 2012 Italiji ponudila možnost, da predloži dodatne podatke o morebitnih razlogih za združljivost in tako predloži dokončen načrt prestrukturiranja v skladu s sporočilom o prestrukturiranju. Dopis Komisije je navajal glavne podatke, ki bi jih načrt prestrukturiranja moral vsebovati, s sklici na zadevne točke sporočila o prestrukturiranju.
- (216) Komisija je ugotovila, da je Italija predložila le dokumente, ki so vsebovali sveženj notranjih dokumentov SACE, katerih namen je bil ponoviti stališče Italije, da se trije ukrepi, ki so bili izvedeni leta 2009, ne pripišejo državi ter da so skladni z načelom vlagatelja pod tržnimi pogoji.
- (217) Komisija opaza, da Italija ob odobritvi treh ukrepov ni predvidela možnosti za predložitev načrta prestrukturiranja Komisiji v skladu z zahtevami sporočila o prestrukturiranju. Italija trdi, da takih ukrepov prestrukturiranja ni zahteval niti nacionalni nadzorni organ ISVAP.
- (218) V skladu s točko 10 sporočila o prestrukturiranju bi moral načrt prestrukturiranja opredeliti težave in slabosti prejemnika pomoči ter opisati, na kakšen način bodo predlagani ukrepi prestrukturiranja pripomogli k reševanju temeljnih problemov upravičenca. V zvezi s tem Italija trdi, da krizo družbe SACE BT niso povzročili notranji procesi, spremembe povpraševanja ali drugi dejavniki, ki bi pomenili spremenitev poslovnega modela ali posledično prestrukturiranje, temveč bistveno povečanje zahtevkov, ki jih je sprožila kriza. Komisija meni, da te informacije ne zadostujejo, zlasti ker je SACE BT v letih 2008 in 2009 utrpela velike izgube. Tudi zasebni pozavarovalci so izrazili zaskrbljenost glede položaja podjetja, ko so odklonili sodelovanje pri pozavarovalnem kritju družbe SACE BT za leto 2009. Poleg tega SACE BT ni uspelo doseči donosnosti v prvih letih poslovanja (2005–2007), kar je v nasprotju z napovedmi iz poslovnega načrta. To kaže, da težave SACE BT ni sprožila le finančna kriza, temveč so k njim pripomogle tudi njene lastne slabosti.
- (219) V zvezi z obnovo dolgoročne sposobnosti preživetja Komisija opaza, da so se od leta 2009 v SACE BT preoblikovali nekateri procesi organizacije, upravljanja in poslovanja. Med ukrepi, ki jih je SACE BT sprejela za izboljšanje svojega položaja, so bili zvišanje premij, zmanjšanje stroškov in spremenjeno upravljanje. Poleg tega je SACE BT 25. februarja 2009 prodala svoj delež družbe KUP.
- (220) Vendar Komisija meni, da ti ukrepi niso bili zadostni, da bi se lahko pričakovala ponovna dolgoročna sposobnost preživetja družbe SACE BT.
- (221) Takratne napovedi v poslovnem načrtu za obdobje 2010–2011, ki je bil odobren 4. avgusta 2009 (ob začetku izvajanja četrtega ukrepa), za dve leti vnaprej so kazale finančno rentabilnost v letu 2011, niso pa kazale ponovne donosnosti. Zato ni bilo dokaza o možnosti doseganja ustrezne donosnosti v razumnem času, ki načeloma ni daljši od petih let, tj. najpozneje do konca leta 2014. Poleg tega bi bilo treba osnovne predpostavke pojasniti in preskusiti s testom izjemnih situacij. Glede tega Italija ni predložila informacij.
- (222) Italija je predložila posodobljen poslovni načrt za obdobje 2011–2013, ki je bil odobren 24. novembra 2011, tj. dve leti po odobritvi ukrepov. Cilj družbe SACE BT, da bo postopoma izboljšala donosnost (donos iz lastniških instrumentov) in dosegla [...], kot je navedel upravni odbor 24. novembra 2011, ni bil podprt z dovolj podrobnimi in natančnimi finančnimi napovedmi, kot to zahteva sporočilo o prestrukturiranju. Glede na finančne napovedi konec leta 2011 SACE BT pričakuje donos iz lastniških instrumentov pred davki leta 2013 v višini le [...] %, kar ustreza donosu iz lastniških instrumentov (po davku) v višini [...] %. Slednji je bistveno nižji od stroška kapitala, ki ga je Italija v preteklosti ocenjevala na približno [5–10] %.

- (223) V skladu s točkama 22 in 23 sporočila o prestrukturiranju bi moral načrt o prestrukturiranju pokazati, da je odobrena pomoč omejena na najmanjši potreben znesek, tj. da pomoč obnovi sposobnost preživetja družbe SACE BT, vendar ji ne omogoča širitve na nove trge ali tržne segmente. Prav nasprotno je glede na predložene podatke SACE BT v času krize rahlo povečala svojo prisotnost na trgu zavarovanja kreditov in poslovanja z jamstvi („cauzioni“) v Italiji, saj je s 6. mesta leta 2008 napredovala na 5. mesto leta 2010 (ob istem času je tako družba Atradius na primer zmanjšala svojo prisotnost na trgu in s 3. mesta nazadovala na 6. mesto) (glej preglednico 6).
- (224) Na kratko povedano, bistveni elementi načrta prestrukturiranja, kot so opredelitev težav, sposobnost preživetja pri osnovnem scenariju in scenariju izjemnih situacij, omejitev pomoči na najmanjšo potrebno pomoč in kompenzacijski ukrepi, v celoti manjkajo.
- (225) Komisija je sklenila, da, tudi če se ukrepi, ki jih je predložila Italija, in prilagojeni poslovni načrt za obdobje 2011–2013 sprejmejo kot načrt prestrukturiranja, ne izpolnjujejo zahtev o načrtu prestrukturiranja iz sporočila o prestrukturiranju.
- (226) Sporočilo o dokapitalizaciji določa pogoje, ki jih mora izpolnjevati instrument za dokapitalizacijo. Če so ti pogoji izpolnjeni, se pomoč lahko začasno odobri. Da se pomoč za dokapitalizacijo dokončno odobri, jo mora spremljati načrt prestrukturiranja, ki je skladen s sporočilom o prestrukturiranju. Vendar načrt, skladen s sporočilom o prestrukturiranju, ni obstajal. Zato ni treba oceniti, ali so pogoji tretjega in četrtega ukrepa skladni s sporočilom o dokapitalizaciji, saj v vsakem primeru ne bi mogli biti dokončno skladni.

V.3.5. Sklepna ugotovitev o združljivosti

- (227) Komisija ni našla razlogov za združljivost drugega, tretjega in četrtega ukrepa. Komisija je sklenila, da Italija ni izkoristila priložnosti in zagotovila potrebnih podatkov, da bi trdila, da je pomoč, odobrena z drugim, tretjim in četrtem ukrepom, združljiva pomoč za prestrukturiranje. Predloženi dokumenti ne izpolnjujejo zahtev sporočila o prestrukturiranju, saj kumulativne zahteve za združljivost pomoči za prestrukturiranje, tj. ugotovitev dolgoročne sposobnosti preživetja, omejitev pomoči na najmanjšo potrebno pomoč in ukrepi za omejevanje izkrivljanje konkurence, niso izpolnjene.

VI. SKLEPNE UGOTOVITVE

- (228) Komisija je ugotovila, da dodelitev začetnega kapitala v višini 100 milijonov EUR v obliki osnovnega kapitala in kapitalski prispevek za rezerve (ti. „Fondo di organizzazione“) v višini 5,8 milijona EUR družbe SACE za ustanovitev družbe SACE BT leta 2004 (prvi ukrep), ni pomenil prednosti za družbo SACE BT in zato ni državna pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe.
- (229) Komisija je ugotovila, da je Italija nezakonito izvajala pomoč, odobreno z drugim, tretjim in četrtem ukrepom, in s tem kršila člen 108(3), ter sklenila, da je pomoč treba izterjati –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Začetna dodelitev kapitala v višini 105,8 milijona EUR družbe SACE za ustanovitev družbe SACE BT leta 2004, ki je vključevala osnovni kapital, ki ga je v celoti plačala družba SACE, v višini 100 milijonov EUR in prispevek družbe SACE v višini 5,8 milijona EUR za rezerve SACE BT („Fondo di Organizzazione“), ni pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe.

Člen 2

74,15-odstotno škodno presežkovno pozavarovanje, ki ga je družba SACE družbi SACE BT zagotovila 5. junija 2009, vključuje pomoč, ki krši člen 108(3) Pogodbe in je nezdružljiva z notranjim trgom.

Element pomoči v ukrepu ustreza razliki med provizijo pozavarovanja, ki bi jo zasebni pozavarovatelj zaračunal za tako velik delež pozavarovanja, in provizijo, ki se je zaračunala družbi SACE BT. V skladu s svojo prakso ⁽¹⁵²⁾ Komisija meni, da bi morala biti provizija za tako velik delež pozavarovanja in tveganja vsaj za 10 % višja od provizije, ki jo zaračunajo zasebni pozavarovatelji za manjši delež pozavarovanja in tveganja. Za znesek v višini 1,56 milijona EUR, ki ga je SACE BT plačala SACE, pomoč, ki jo je treba izterjati, znaša 156 000 EUR.

Člen 3

Dokapitalizacija SACE BT, izvedena 18. junija 2009 v obliki prenosa 29 milijonov EUR za kritje izgub SACE BT, zabeleženih leta 2008, je pomoč, ki krši člen 108(3) Pogodbe in je nezdružljiva z notranjim trgov.

Člen 4

Dokapitalizacija SACE BT, izvedena 4. avgusta 2009, ko je generalna skupščina delničarjev SACE BT odobrila prenos 41 milijonov EUR SACE na kapitalski račun SACE BT („versamento in conto capitale“), je pomoč, ki krši člen 108(3) Pogodbe in je nezdružljiva z notranjim trgov.

Člen 5

1. Italija od družbe SACE BT izterja nezdružljivo pomoč, kot je opredeljena v členih 2, 3 in 4.
2. Zneskom, ki jih je treba izterjati, se prištejejo obresti od datuma, ko so bili dani na razpolago SACE BT, do datuma dejanske izterjave, in sicer: 156 000 EUR od 5. junija 2009 (člen 2), 29 milijonov EUR od 18. junija 2009 (člen 3) in 41 milijonov EUR od 4. avgusta 2009 (člen 4).
3. Obresti se izračunajo na podlagi obrestnoobrestnega računa v skladu s poglavjem V Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 ⁽¹⁵³⁾.
4. Pomoč se izterja takoj in učinkovito.
5. Italija zagotovi izvršitev tega sklepa v štirih mesecih od datuma uradnega obvestila o tem sklepu.

Člen 6

1. V dveh mesecih po uradnem obvestilu o tem sklepu Italija predloži naslednje informacije:
 - (a) skupni znesek (glavnica in obresti), ki ga je treba izterjati od SACE BT;
 - (b) podroben opis že sprejetih in načrtovanih ukrepov za uskladitev s tem sklepom;
 - (c) dokumente, ki dokazujejo, da se je od družbe SACE BT zahtevalo vračilo pomoči.
2. Italija obvešča Komisijo o napredku v zvezi z že sprejetimi nacionalnimi ukrepi za uskladitev s tem sklepom, dokler pomoč iz členov 2, 3 in 4 ni v celoti izterjana. Italija na zahtevo Komisije takoj predloži vse informacije o že sprejetih in načrtovanih ukrepih za uskladitev s tem sklepom. Prav tako predloži podrobne informacije o zneskih pomoči in obresti na terjatev, ki so bili od SACE BT že izterjani.

Člen 7

Ta sklep je naslovljen na Italijansko republiko.

V Bruslju, 20. marca 2013

Za Komisijo
Joaquín ALMUNIA
Podpredsednik

⁽¹⁵²⁾ Glej Sklep Komisije C(2011) 7756 final z dne 23. novembra 2011 v zadevi SA.27386 (C 28/2010) – Shema kratkoročnega zavarovanja izvoznih kreditov – Portugalska (še ni objavljeno).

⁽¹⁵³⁾ UL L 140, 30.4.2004, str. 1.

PRILOGA

INFORMACIJE O PREJETIH VIŠINAH POMOČI IN ZNESKIH, KI JIH JE ŠE TREBA IZTERJATI OZIROMA SO ŽE BILI IZTERJANI

Identiteta upravičenca	Skupni znesek pomoči, prejete v okviru sheme (*)	Skupni znesek pomoči, ki jo je treba izterjati (*) (Glavnica)	Skupni že povrnjeni znesek (*)	
			Glavnica	Obresti na terjatev

(*) V milijonih nacionalne valute.